

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ
DÖVLƏT STATİSTİKA KOMİTƏSİ**

№ _____

SOSIAL, İQTİSADI İNKİŞAF

6

YANVAR-İYUN

Məlumatlardan istifadə edərkən Azərbaycan Respublikasının Dövlət Statistika Komitəsinə istinad etmək lazımdır.

Xüsusi işarələr:

"-" hadisə baş verməmişdir

"..." məlumat mövcud deyil

"0,0" məlumat çox kiçik rəqəmlə xarakterizə olunur

"x" müqayisə mümkün deyil

İzahlar:

-cari ilə dair məlumatlar növbəti dəqiqləşdirilmiş statistik hesabatlar əsasında sonrakı nəşrlərdə korrektə edilə bilər

-bəzi hallarda yekunla toplananların cəmi arasındakı fərq rəqəmlərin yuvarlaqlaşdırılması ilə izah olunur

-bu nəşrdə əvvəlki dövrlərə dair məlumatlarla əvvəlki nəşrlərdə həmin dövrlərə aid məlumatlar arasındakı bəzi fərqlər beynəlxalq praktikaya uyğun olaraq yekun statistik hesabatlar əsasında ilkin məlumatlarda aparılmış dəqiqləşdirmələrlə izah olunur

M Ü N D Ə R İ C A T

I	MAKROİQTİSADI GÖSTƏRİCİLƏR	5
	2020-ci ilin yanvar-iyun aylarında ölkənin iqtisadi və sosial inkişafının makroiqtisadi göstəriciləri	5
II	REAL SEKTOR	
	Ümumi daxili məhsul	13
	Sənaye	16
	Tikinti	39
	Kənd təsərrüfatı	46
	Nəqliyyat	52
	İnformasiya və rabitə	55
	İstehlak bazarı	56
	Məhsul bazarı	57
	İctimai iaşə xidmətləri	62
	Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər	63
	Qiymət indeksləri	66
	Kredit qoyuluşları	80
	Məşğulluq və işsizlik	82
III	DÖVLƏT SEKTORU	
	Dövlət büdcəsi	85
IV	XARİCİ SEKTOR	
	Xarici ticarət	89
V	İNSTITUSİONAL DƏYİŞİKLİKLƏR	
	Təsərrüfat subyektlərinin xarakteristikası	94
VI	SOSİAL SEKTOR	
	Əhalinin gəlirləri	115
	Əməkhaqqı	116
	Əhalinin əmanətləri və manatın məzənnəsi	117
	Demoqrafik vəziyyət	119
	Əlavələr	121
	Metodoloji izahatlar	139

**Azərbaycan Respublikasının
Dövlət Statistika Komitəsi
Məruzə № 6
15 iyul 2020-ci il**

2020-ci İLİN YANVAR-İYUN AYLARINDA ÖLKƏNİN İQTİSADI VƏ SOSIAL İNKİŞAFININ MAKROİQTİSADI GÖSTƏRİCİLƏRİ

2020-ci ilin yanvar-iyun aylarında ölkədə fəaliyyət göstərən müəssisə, təşkilat və fərdi sahibkarlar tərəfindən 33,8 milyard manatlıq və ya əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 2,7 faiz az **ümumi daxili məhsul** istehsal edilmişdir. Bu dövrdə iqtisadiyyatın neft-qaz sektorunda istehsal olunmuş əlavə dəyər 2,9 faiz, qeyri neft-qaz sektorunda isə 2,5 faiz azalmışdır.

Əlavə dəyərin 35,7 faizi sənaye, 11,3 faizi ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri, 7,5 faizi nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, 7,0 faizi kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq, 5,6 faizi tikinti, 2,0 faizi informasiya və rabitə, 1,5 faizi turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə sahələrində, 19,1 faizi isə digər sahələrdə istehsal edilmişdir. Məhsula və idxala xalis vergilər ÜDM-in 10,3 faizini təşkil etmişdir. Əhalinin hər nəfərinə düşən ÜDM 3393,7 manata bərabər olmuşdur.

Sənaye müəssisələri və bu sahədə fəaliyyət göstərən fərdi sahibkarlar tərəfindən 2020-ci ilin yanvar-iyun aylarında 18,4 milyard manatlıq və ya 2019-cu ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 1,5 faiz az sənaye məhsulu istehsal edilmişdir. Sənayenin qeyri neft-qaz sektorunda məhsul istehsalı 11,2 faiz artmışdır.

Sənaye məhsulunun 61,6 faizi mədənçıxarma sektorunda, 32,1 faizi emal sektorunda, 5,5 faizi elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı sektorunda, 0,8 faizi

isə su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorunda istehsal olunmuşdur.

Mədənçıxarma sektorunda əmtəəlik neft hasilatı 4,9 faiz azalmış, əmtəəlik qaz hasilatı isə 14,9 faiz artmışdır.

Emal sektorunda əczaçılıq məhsullarının istehsalı 4,6 dəfə, metallurgiya sənayesi məhsullarının istehsalı 2,2 dəfə, avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı 96,1 faiz, kompüter, elektron və optik məhsulların istehsalı 66,6 faiz, sair nəqliyyat vasitələrinin istehsalı 57,2 faiz, ağacın emalı və ağacdən məmulatların istehsalı 37,9 faiz, kağız və karton istehsalı 21,3 faiz, kimya sənayesi məhsullarının istehsalı 20,5 faiz, tütün məmulatlarının istehsalı 16,3 faiz, maşın və avadanlıqların istehsalı 16,2 faiz, geyim istehsalı 6,8 faiz, rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı 4,1 faiz, elektrik avadanlıqlarının istehsalı 3,8 faiz, neft məhsullarının istehsalı 0,8 faiz artmış, toxuculuq sənayesi məhsullarının istehsalı 0,5 faiz, qida məhsullarının istehsalı 1,1 faiz, içkilərin istehsalı 3,8 faiz, mebel istehsalı 5,2 faiz, poliqrafiya məhsullarının istehsalı 6,2 faiz, tikinti materiallarının istehsalı 10,4 faiz, hazır metal məmulatlarının istehsalı 13,1 faiz, dəri və dəri məmulatlarının, ayaqqabıların istehsalı 36,9 faiz, maşın və avadanlıqların quraşdırılması və təmiri işləri 44,7 faiz azalmışdır.

Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı sektorunda istehsalın həcmi 12,1 faiz, su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorunda isə 0,5 faiz artmışdır.

İstehsal edilmiş sənaye məhsulunun böyük hissəsi istehlakçılara göndərilmiş, əvvəlki dövrlərdə yaranmış ehtiyatlar da nəzərə alınmaqla sənaye müəssisələrinin anbarlarında 01 iyul 2020-ci il vəziyyətinə 561,6 milyon manatlıq hazır məhsul olmuşdur.

Kənd təsərrüfatında yaz tarla işləri başa çatmışdır. 2020-ci il iyul ayının 1-nə kimi 393,8 min hektar sahədə yazlıq bitkilər, o cümlədən 61,9 min hektar sahədə dənlilər və dənli paxlalı bitkilər (ondan 34,6 min hektarı dən üçün qarğıdalı), 57,0 min hektar sahədə kartof, 66,5 min hektar sahədə tərəvəz, 20,0 min hektar

sahədə bostan bitkiləri, 100,3 min hektar sahədə pambıq, 11,4 min hektar sahədə dən üçün günəbaxan, 5,0 min hektar sahədə şəkər çuğunduru, 3,1 min hektar sahədə tütün, 65,2 min hektar sahədə çoxillik otlar, 1,1 min hektar sahədə birillik otlar və 2,3 min hektar sahədə sair bitkilər əkilməmişdir.

2020-ci il iyul ayının 1-nə kimi tarlalardan qarğıdalı da daxil olmaqla 2372,6 min ton və ya keçən ilin müvafiq dövrünə nisbətən 6,7 faiz az dənliyə və dənli paxlalı bitkilər, 368,3 min ton (9,7 faiz çox) kartof, 716,9 min ton (6,2 faiz çox) tərəvəz, 76,6 min ton (39,8 faiz çox) bostan məhsulları, 131,9 min ton (5,3 faiz çox) meyvə və giləmeyvə, 1326,0 ton (6,4 faiz çox) tütün, 422,2 ton (25,0 faiz çox) yaşıl çay yarpağı yığılmışdır.

Keçən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə cari ilin yanvar-iyun aylarında diri çəkiddə ət istehsalı 3,1 faiz artaraq 260,4 min ton, süd istehsalı 1,9 faiz artaraq 1056,7 min ton, yumurta istehsalı 7,0 faiz artaraq 991,5 milyon ədəd və yun istehsalı 0,1 faiz artaraq 14,6 min ton olmuşdur. Bundan başqa, ölkədə 445,9 ton barama istehsal olunmuşdur.

2019-cu ilin yanvar-iyun ayları ilə müqayisədə kənd təsərrüfatının ümumi məhsulu 2,2 faiz, o cümlədən bitkiçilik məhsullarının istehsalı 1,1 faiz, heyvandarlıq məhsullarının istehsalı isə 3,2 faiz artmışdır.

2020-ci ilin yanvar-iyun aylarında əsas kapitala 5956,2 milyon manat məbləğində, yaxud 2019-cu ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 2,7 faiz az vəsait yönəldilmişdir. Neft-qaz sektoruna yatırılmış investisiyaların həcmi 17,5 faiz artmış, qeyri neft-qaz sektoruna yönəldilən vəsaitin həcmi isə 15,5 faiz azalmışdır. Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlərin 3501,8 milyon manatını və ya 58,8 faizini daxili vəsaitlər təşkil etmişdir. Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlərin 3577,3 milyon manatı və ya 60,1 faizi bilavasitə tikinti-quraşdırma işlərinin yerinə yetirilməsinə sərf olunmuşdur.

Koronavirus pandemiyasına qarşı tətbiq edilən xüsusi karantin rejimi ilə əlaqədar həyata keçirilən tədbirlər çərçivəsində əhəlinin sağlamlığının və təhlükəsizliyinin təmin edilməsi məqsədilə iqtisadiyyatın bir sıra sahələrində fəaliyyətin,

Azərbaycan Respublikası ərazisinə yerüstü və hava nəqliyyatı ilə giriş-çıxışın, o cümlədən yerli hava uçuşlarının məhdudlaşdırılması **yük və sərnişin daşımalarının** azalmasına gətirib çıxarmışdır. Belə ki, sərnişin daşınması cari ilin iyun ayında may ayına nisbətən 2,6 faiz, ötən ilin iyun ayı ilə müqayisədə isə 49,5 faiz azalmış, nəticədə ümumilikdə cari ilin yanvar-iyun aylarında ötən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə ölkə üzrə sərnişin daşınması 28,7 faiz azalmışdır. Yük daşınmasının isə cari ilin iyun ayında may ayı ilə müqayisədə 3,6 faiz artmasına baxmayaraq, ötən ilin iyun ayına nisbətən baş vermiş 29,8 faizlik geriləmə ümumilikdə yanvar-iyun aylarında ötən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə ölkə üzrə yük daşınmasının 14,1 faiz azalmasına səbəb olmuşdur.

Yüklərin 58,4 faizi avtomobil, 30,7 faizi boru kəməri, 7,5 faizi dəmir yolu, 3,2 faizi dəniz, 0,2 faizi isə hava nəqliyyatı ilə daşınmışdır.

Sərnişinlərin 90,5 faizi avtomobil, 9,3 faizi metro, qalan hissəsi isə digər nəqliyyat növləri ilə daşınmışdır.

İnformasiya və rabitə müəssisələri tərəfindən göstərilmiş 1042,8 milyon manatlıq xidmətlərin 72,0 faizi əhali sektoruna aid olmuşdur. Əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 2020-ci ilin yanvar-iyun aylarında göstərilmiş informasiya və rabitə xidmətlərinin həcmi 4,4 faiz artmış, bu sahədə əldə edilmiş gəlirin 80,0 faizi qeyri-dövlət sektorunun payına düşmüşdür.

2020-ci ilin yanvar-iyun aylarında **pərakəndə ticarət** şəbəkəsindən əhaliyə 18245,7 milyon manatlıq məhsul satılmış, xidmət subyektləri tərəfindən 3339,9 milyon manatlıq ödənişli xidmət göstərilmişdir. 2019-cu ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə əmtəə dövriyyəsi 1,9 faiz, əhaliyə göstərilmiş **ödənişli xidmətlərdən** əldə olunan gəlir 19,2 faiz azalmış, ticarət şəbəkəsində 9729,7 milyon manatlıq ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları, 8516,0 milyon manatlıq qeyri-ərzaq məhsulları satılmışdır. Əmtəə dövriyyəsinin azalması qeyri-ərzaq malları üzrə pərakəndə ticarət dövriyyəsinin 6,9 faiz azalması hesabına baş vermiş, ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları üzrə dövriyyə isə 3,1 faiz artmışdır.

Gömrük orqanlarında qeydiyyatı aparılmış, lakin gömrük rəsmiləşdirilməsi tam başa çatdırılmamış ixrac olunan xam neft və təbii qazın statistik qiymətləndirilmiş dəyəri nəzərə alınmaqla 2020-ci ilin yanvar-may aylarında ölkənin **xarici ticarət** dövriyyəsi 9852,5 milyon ABŞ dolları təşkil etmişdir. Ticarət dövriyyəsinin 5687,4 milyon dollarını və ya 57,7 faizini ölkədən ixrac olunmuş məhsulların, 4165,1 milyon dollarını (42,3 faizini) isə idxal məhsullarının dəyəri təşkil etmiş, nəticədə 1522,3 milyon dollar məbləğində müsbət saldo yaranmışdır. 2019-cu ilin yanvar-may ayları ilə müqayisədə xarici ticarət dövriyyəsi faktiki qiymətlərlə 30,1 faiz, real ifadədə 19,0 faiz, o cümlədən idxal 42,7 faiz, ixrac isə 2,2 faiz azalmışdır.

2020-ci ilin yanvar-may aylarında qeyri neft-qaz məhsullarının ixracı 2019-cu ilin yanvar-may aylarına nisbətən faktiki qiymətlərlə 8,9 faiz, real ifadədə isə 14,5 faiz azalaraq 721,5 milyon dollar təşkil etmişdir.

2020-ci ilin yanvar-iyun aylarında **istehlak qiymətləri indeksi** 2019-cu ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 103,0 faiz, o cümlədən ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları üzrə 105,5 faiz, qeyri-ərzaq malları üzrə 101,3 faiz, əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər üzrə 101,0 faiz təşkil etmişdir.

2020-ci ilin yanvar-may aylarında mizdlə işləyənlərin **orta aylıq nominal əməkhaqqı** 2019-cu ilin müvafiq dövrünə nisbətən 24,9 faiz artaraq 728,9 manat təşkil etmişdir.

2019-cu ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 2020-ci ilin yanvar-iyun aylarında **əhalinin gəlirləri** nominal ifadədə 0,6 faiz artaraq 27,4 milyard manat təşkil etmişdir.

Maliyyə Nazirliyinin operativ məlumatlarına əsasən 2020-ci ilin yanvar-iyun aylarında **dövlət büdcəsinə** 12022,7 milyon manat vəsait daxil olmuş, büdcədən 11730,8 milyon manat vəsait xərclənmiş, büdcənin icrasında 291,9 milyon manatlıq profisit yaranmışdır.

Mərkəzi Bankın məlumatlarına görə, 2020-ci il iyun ayının 1-nə ölkənin bank və digər kredit təşkilatlarının **kredit portfeli** milli valyuta ekvivalentində 14765,7 milyon manat təşkil etmiş, onun 12187,5 milyon manatı uzunmüddətli kreditlər olmuşdur.

Ödəmə vaxtı keçmiş kreditlərin məbləği ümumi kredit portfelinin 7,3 faizini təşkil etmişdir.

Əhalinin banklardakı **əmanətlərinin** milli valyuta ekvivalentində məbləği 2020-ci il iyun ayının 1-nə 7661,3 milyon manat təşkil etmişdir.

2020-ci ilin yanvar-iyun aylarında milli valyutanın 1 ABŞ dollarına nisbətə **orta məzənnəsi** 1,70 manata, 1 Avroya – 1,87 manata, 100 Rusiya rubluna – 2,5 manata bərabər olmuşdur.

2020-ci ilin yanvar-may aylarında **əhalinin sayı** 22745 nəfər və ya 0,2 faiz artaraq 2020-ci il iyun ayının 1-i vəziyyətinə 10089853 nəfərə çatmışdır.

MAKROİQTİSADI GÖSTƏRİCİLƏR

Göstəricinin adı	2020-ci ilin yanvar-iyun ayları, faktiki	2020-ci ilin yanvar-iyun ayları 2019-cu ilin yanvar-iyun aylarına nisbətən, faizlə	<u>Məlumat üçün</u> 2019-cu ilin yanvar-iyun ayları 2018-ci ilin yanvar-iyun aylarına nisbətən, faizlə
A	1	2	3
Ümumi daxili məhsul, milyon manat	33 803,9	97,3	102,4
o cümlədən qeyri neft-qaz ÜDM	23 043,5	97,5	103,2
Əhalinin hər nəfərinə düşən ÜDM, manat	3 393,7	96,6	101,5
Sənaye məhsulu, milyon manat	18 401,9	98,5	101,8
o cümlədən qeyri neft-qaz sənayesi	5 722,5	111,2	115,7
Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər, milyon manat	5 956,2	97,3	94,6
o cümlədən qeyri neft-qaz sektoruna	3 177,8	84,5	105,1
ondan qeyri neft-qaz sənayesinə	452,0	74,3	80,2
Kənd təsərrüfatı məhsulu, milyon manat	4 082,7	102,2	113,0
o cümlədən: bitkiçilik	1 997,1	101,1	125,6
heyvandarlıq	2 085,6	103,2	102,9
Nəqliyyat sektorunda yük daşınması, milyon ton	96,3	85,9	101,6
Nəqliyyat sektorunda sərnişin daşınması, milyon sərnişin	690,0	71,3	101,5
İnformasiya və rabitə xidmətləri, milyon manat	1 042,8	104,4	115,8
Pərakəndə ticarət dövriyyəsi, milyon manat	18 245,7	98,1	102,8
Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər, milyon manat	3 339,9	80,8	101,5
Dövlət büdcəsinin gəlirləri, milyon manat	12 022,7	115,5	106,4
Dövlət büdcəsinin xərcləri, milyon manat	11 730,8	107,1	115,0
Dövlət büdcəsinin profisiti, milyon manat	291,9	x	x
Əhalinin nominal gəlirləri, milyon manat	27 377,8	100,6	106,1
Əhalinin hər nəfərinə düşən nominal gəlirlər, manat	2 749,7	99,8	105,2

MAKROİQTİSADI GÖSTƏRİCİLƏR

...ardı

A	1	2	3
Əhalinin banklardakı əmanətləri, 2020-ci il 01 iyun vəziyyətinə, milyon manat	7 661,3	88,8	109,6
Kredit qoyuluşları, 2020-ci il 01 iyun vəziyyətinə, milyon manat	14 765,7	111,9	110,5
o cümlədən vaxtı keçmiş kreditlər	1 084,8	72,6	87,3
Orta aylıq nominal əməkhaqqı, manat	728,9*	124,9**	107,9***
İstehlak qiymətlərinin indeksi	x	103,0	102,5
Əhalinin sayı, 2020-ci il 01 iyun vəziyyətinə, min nəfər	10 089,9	100,8	100,8
Xarici ticarət dövriyyəsi¹⁾, mln. ABŞ \$			
faktiki qiymətlərlə	9 852,5*	69,9**	116,4***
müqayisəli qiymətlərlə	x	81,0**	106,8***
o cümlədən: ixrac			
faktiki qiymətlərlə	5 687,4*	69,0**	100,1***
müqayisəli qiymətlərlə	x	97,8**	100,4***
ondan qeyri-neft ixracı			
faktiki qiymətlərlə	721,5*	91,1**	116,8***
müqayisəli qiymətlərlə	x	85,5**	111,6***
idxal			
faktiki qiymətlərlə	4 165,1*	71,3**	151,4***
müqayisəli qiymətlərlə	x	57,3**	120,4***

Qeyd:

* 2020-ci ilin yanvar-may ayları.

** 2020-ci ilin yanvar-may ayları 2019-cu ilin yanvar-may aylarına nisbətən.

*** 2019-cu ilin yanvar-may ayları 2018-ci ilin yanvar-may aylarına nisbətən.

¹⁾ Hesabat dövründə gömrük orqanlarında qeydiyyatı aparılmış, lakin gömrük rəsmiləşdirilməsi tam başa çatdırılmamış ixrac olunan xam neft və təbii qazın statistik qiymətləndirilmiş dəyərində dair məlumatlar nəzərə alınmaqla.

Ümumi Daxili Məhsul

2020-ci ilin yanvar-iyun aylarında ölkədə istehsal olunmuş ümumi daxili məhsulun həcmi 33803,9 milyon manat təşkil etmiş və əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 2,7 faiz azalmışdır.

İqtisadiyyatın qeyri neft-qaz sektorunda əlavə dəyər 2,5 faiz, neft-qaz sektorunda isə 2,9 faiz azalmışdır.

ÜDM istehsalının 35,7 faizi sənaye, 11,3 faizi ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri, 7,5 faizi nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, 7,0 faizi kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq, 5,6 faizi tikinti, 2,0 faizi informasiya və rabitə, 1,5 faizi turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə sahələrinin, 19,1 faizi digər sahələrin payına düşmüş, məhsula və idxala xalis vergilər ÜDM-in 10,3 faizini təşkil etmişdir.

Əhalinin hər nəfərinə düşən ÜDM 3393,7 manata bərabər olmuşdur.

Ümumi daxili məhsul istehsalı

milyon manat

	Yanvar-iyun		2020-ci ilin yanvar-iyun ayları əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
	2020	2019	
Ümumi Daxili Məhsul	33803,9	38402,6	97,3
o cümlədən:			
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	2360,3	2125,0	102,2
Sənaye	12081,8	16875,8	98,4
o cümlədən:			
mədənçıxarma sənayesi	9531,9	14376,5	96,6
emal sənayesi	2086,0	2038,1	108,2
elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	395,2	389,4	112,1
su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı	68,7	71,8	100,5
Tikinti	1896,7	2213,9	85,5
Ticarət və nəqliyyat vasitələrinin təmiri	3806,1	3748,6	98,1
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	2541,0	2357,9	106,2
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	511,2	972,3	52,1
İnformasiya və rabitə	690,1	660,9	104,4
Digər sahələr	6442,9	6124,1	99,1
Məhsula və idxala xalis vergilər	3473,8	3324,1	98,2
ÜDM-in deflyatoru	90,4	x	x

]

Cədvəl 3

Neft-qaz və qeyri neft-qaz sektorlarında ümumi daxili məhsul istehsalı

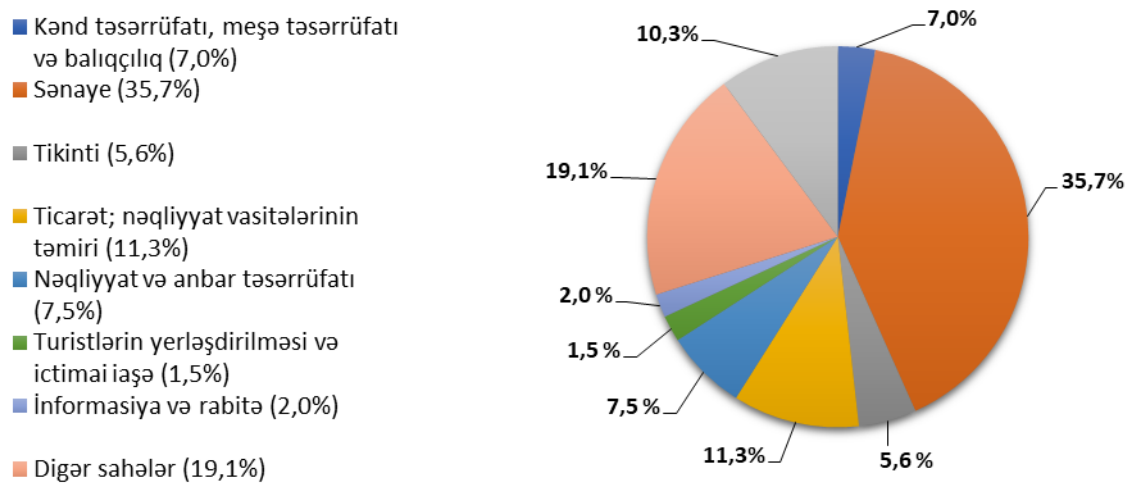
milyon manat

	Yanvar-iyun		2020-ci ilin yanvar-iyun ayları əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
	2020	2019*	
Ümumi Daxili Məhsul	33803,9	38402,6	97,3
o cümlədən:			
neft-qaz sektoru	10760,4	15603,6	97,1
qeyri neft-qaz sektoru	23043,5	22799,0	97,5

*) 2019-cu ilin yanvar-iyun aylarının göstəriciləri yekun məlumatlar əsasında dəqiqləşdirilmişdir.

Qrafik 1

2020-ci ilin yanvar-iyun aylarında istehsal olunmuş ümumi daxili məhsulun strukturu

Sənaye

2020-ci ilin yanvar-iyun aylarında sənaye müəssisələri və bu sahədə fəaliyyət göstərən fərdi sahibkarlar tərəfindən istehsal olunmuş malların və göstərilmiş xidmətlərin həcmi 1,5 faiz azalaraq 18,4 milyard manat təşkil etmişdir. Sənayenin qeyri neft-qaz sektorunda istehsal əvvəlki ilin yanvar-iyun ayları ilə müqayisədə 11,2 faiz artmış, neft-qaz sektorunda isə 2,8 faiz azalmışdır. Sənaye məhsulunun 61,6 faizi mədənçıxarma, 32,1 faizi emal, 5,5 faizi elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı, 0,8 faizi isə su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorlarında istehsal olunmuşdur.

Sənayedə qeyri-dövlət sektorunun payı 77,7 faiz olmuşdur. Ümumi istehsalın 85,8 faizi sənaye məhsullarının istehsalı, 14,2 faizi isə sənaye xarakterli xidmətlərin göstərilməsi hesabına yaradılmışdır.

Cədvəl 4

**Sənaye istehsalı indeksləri,
sabit qiymətlərlə, faizlə**

	Əvvəlki aya nisbətən	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən
2019-cu il		
Yanvar	104,4	103,4
Fevral	92,1	104,6
Mart	103,1	104,4
Aprel	90,7	102,2
May	118,1	102,2
İyun	99,2	101,8
İyul	99,3	102,2
Avqust	95,8	102,0
Sentyabr	92,0	101,7
Oktyabr	97,0	101,4
Noyabr	109,5	101,4
Dekabr	111,3	101,8
2020-ci il		
Yanvar	98,3	102,1
Fevral	91,0	100,9
Mart	103,0	100,8

...ardı

	Əvvəlki aya nisbətən	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən
Aprel	92,7	103,0
May	110,0	100,4
İyun	92,7	98,5

2020-ci ilin yanvar-iyun aylarında 2019-cu ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə aralıq istehlak məhsullarının istehsalı 28,5 faiz artmış, istehsal vasitələrinin istehsalı 14,4 faiz, uzunmüddətli istifadədə olan istehlak mallarının istehsalı 2,7 faiz, enerji məhsullarının istehsalı isə 2,3 faiz, qısamüddətli istifadədə olan malların istehsalı 2,1 faiz azalmışdır.

Cədvəl 5

	2020-ci ilin iyun ayı 2019-cu ilin iyun ayına nisbətən, faizlə	2020-ci ilin yanvar- iyun ayları 2019-cu ilin yanvar-iyun aylarına nisbətən, faizlə
Sənaye – cəmi	89,2	98,5
Aralıq istehlak məhsullarının istehsalı	94,3	128,5
Uzunmüddətli istifadədə olan istehlak mallarının istehsalı	82,2	97,3
Qısamüddətli istifadədə olan malların istehsalı	88,5	97,9
İstehsal vasitələrinin istehsalı	95,6	85,6
Enerji məhsullarının istehsalı	89,1	97,7

İstehsal edilmiş məhsulun böyük hissəsi istehlakçılara göndərilmiş, əvvəlki dövrlərdə yaranmış ehtiyatlar da nəzərə alınmaqla sənaye müəssisələrinin anbarlarında 01 iyul 2020-ci il vəziyyətinə 561,6 milyon manatlıq hazır məhsul olmuşdur.

Ehtiyatların 0,3 faizi Naxçıvan Muxtar Respublikasının, 50,3 faizi Bakı, 9,8 faizi Gəncə, 6,6 faizi Sumqayıt, 5,1 faizi Şirvan, 0,1 faizi Mingəçevir şəhərlərinin, qalan hissəsi isə digər şəhər və rayonların sənaye müəssisələrinin anbarlarında qalmışdır. Sənaye müəssisələrinin anbarlarında başqa

müəssisələrdən alınmış və satış üçün nəzərdə tutulmuş 89,6 milyon manat məbləğində digər məhsullar da mövcud olmuşdur.

Mədənçıxarma sənayesi

Mədənçıxarma sənayesində istehsalın ümumi dəyəri 11,3 milyard manat olmaqla, əvvəlki ilin yanvar-iyun aylarına nisbətən 3,0 faiz azalmışdır.

Sahənin əsas məhsulu olan əmtəəlik xam neft hasilatı 17,8 milyon ton, əmtəəlik təbii qaz hasilatı isə 13,8 milyard kub metr təşkil etmişdir. Əmtəəlik neft hasilatı 4,9 faiz azalmış, əmtəəlik qaz hasilatı isə 14,9 faiz artmışdır.

Cədvəl 6

Mədənçıxarma sənayesində istehsal olunmuş əsas məhsul növləri

Məhsul növləri	2020-ci ilin yanvar-iyun aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.07.2020-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Xam neft və təbii qaz hasilatı			
Xam neft (qaz kondensatı daxil olmaqla), min ton	17897,3	95,3	348,6
ondan əmtəəlik	17810,2	95,1	348,6
Təbii qaz, milyon kub metr	19359,2	111,8	-
ondan əmtəəlik	13777,8	114,9	-
Metal filizlərinin hasilatı			
Mis filizləri və konsentratları, ton	1253,1	130,3	122,7
Qiymətli metal filizləri və konsentratları, kq	3862,0	112,3	676,1
o cümlədən :			
qızıl	1711,7	99,5	259,5
gümüş	2150,3	125,1	416,6
Mədənçıxarma sənayesinin digər məhsulları			
Tikinti qumu, min ton	360,9	84,8	3,6
İnşaat üçün əhəng daşı, min ton	194,3	125,9	-

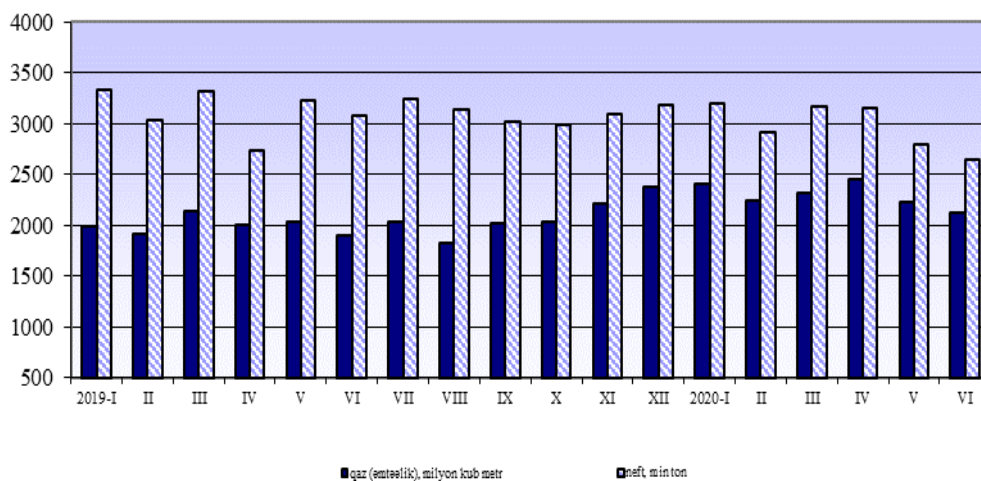
REAL SEKTOR

...ardı

Məhsul növləri	2020-ci ilin yanvar-iyun aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.07.2020-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Çınqıl, qırmadaş, xırda çay daşı, min ton	670,5	181,3	21,7
Duz, min ton	36,0	105,5	0,1
Bentonit, min ton	85,1	63,8	163,6
ondan əmtəəlik	80,8	63,9	163,6
Gips və anhidrit, min ton	132,3	109,7	22,8

Qrafik 2

Neft və qaz hasilatının aylar üzrə dinamikası

Emal sənayesi

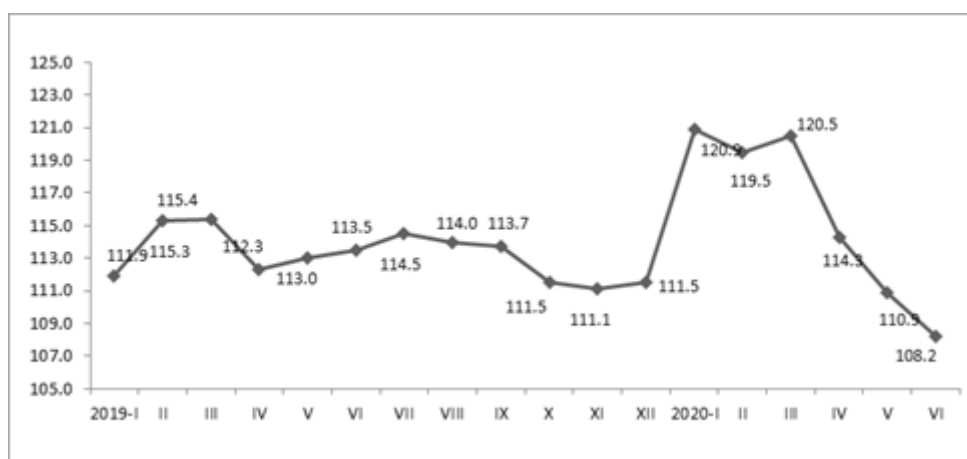
Emal sənayesində yanvar-iyun aylarında 5911,4 milyon manatlıq məhsul istehsal olunmuş və sənaye xarakterli xidmətlər göstərilmişdir.

Emal sənayesində istehsalın dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	
	Emal sənayesi-cəmi	ondan qeyri-neft emal sənayesi
2019-cu il		
Yanvar	111,9	120,3
Yanvar-fevral	115,3	122,6
Yanvar-mart	115,4	122,2
Yanvar-aprel	112,3	119,9
Yanvar-may	113,0	120,5
Yanvar-iyun	113,5	120,7
Yanvar-iyul	114,5	120,8
Yanvar-avqust	114,0	120,0
Yanvar-sentyabr	113,7	120,7
Yanvar-oktyabr	111,5	119,3
Yanvar-noyabr	111,1	118,2
Yanvar-dekabr	111,5	118,6
2020-ci il		
Yanvar	120,9	120,7
Yanvar-fevral	119,5	124,1
Yanvar-mart	120,5	126,5
Yanvar-aprel	114,3	119,3
Yanvar-may	110,9	115,8
Yanvar-iyun	108,2	112,2

Qrafik 3

Emal sənayesi üzrə istehsal indeksinin dinamikası
(əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

Emal sənayesinin fəaliyyət növləri üzrə məhsul buraxılışı

Fəaliyyət növlərinin adı	2020-ci ilin yanvar- iyun aylarında istehsal edilmişdir, milyon manat	2019-cu ilin müvafiq dövrünə nisbətən (sabit qiymətlərlə), faizlə
Emal sənayesi –cəmi	5911,4	108,2
o cümlədən:		
qida məhsullarının istehsalı	1931,1	98,9
içki istehsalı	213,1	96,2
tütün məmulatlarının istehsalı	154,8	116,3
toxuculuq sənayesi	142,4	99,5
geyim istehsalı	46,9	106,8
dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalı	8,4	63,1
mebeldən başqa ağacın emalı və ağacdən məmulatların istehsalı	34,9	137,9
kağız və karton istehsalı	52,5	121,3
poliqrafiya məhsullarının istehsalı	50,3	93,8
neft məhsullarının istehsalı	1556,0	100,8
kimya sənayesi	423,7	120,5
əczaçılıq məhsullarının istehsalı	2,3	4,6 d.
rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı	149,7	104,1
tikinti materiallarının istehsalı	327,6	89,6
metallurgiya sənayesi	199,7	2,2 d.
hazır metal məmulatlarının istehsalı	121,2	86,9
kompüter, elektron və optik məhsulların istehsalı	14,0	166,6
elektrik avadanlıqlarının istehsalı	79,9	103,8
maşın və avadanlıqların istehsalı	115,9	116,2
avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı	28,0	196,1
sair nəqliyyat vasitələrinin istehsalı	2,3	157,2
mebellərin istehsalı	68,9	94,8
zərgərlik məmulatları, musiqi alətləri, idman mallarının və tibb avadanlıqlarının istehsalı	40,6	110,6
maşın və avadanlıqların quraşdırılması və təmiri	147,2	55,3

Əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə tütün məmulatlarının istehsalında 16,3 faiz artım, içki istehsalında 3,8 faiz, qida məhsullarının istehsalında isə 1,1 faiz azalma müşahidə olunmuşdur.

Bu sahələrin əsas məhsullarından papiros və siqaret istehsalı 41,2 faiz, kolbasa məmulatları istehsalı 33,9 faiz, araq istehsalı 35,7 faiz, pivə istehsalı 14,8 faiz, marqarin istehsalı 13,5 faiz, qaymaq və xama istehsalı 12,4 faiz, kərə yağı istehsalı 2,3 faiz artmış, qənd və şəkər tozu istehsalı isə 26,7 faiz azalmışdır.

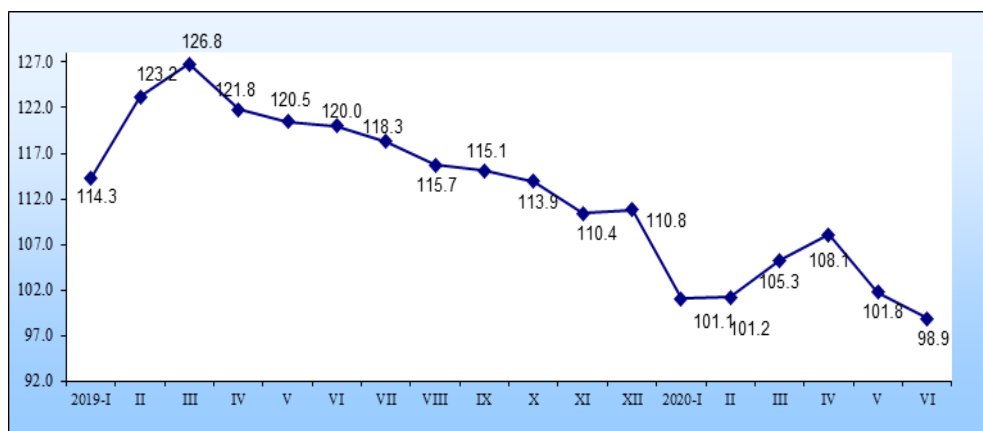
Cədvəl 9

Qida məhsullarının, içki və tütün məmulatlarının istehsalı sahələrində istehsalın dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Qida məhsullarının istehsalı	İçki istehsalı	Tütün məmulatlarının istehsalı
2019-cu il			
Yanvar	114,3	148,9	66,5
Yanvar-fevral	123,2	163,4	67,9
Yanvar-mart	126,8	178,8	107,2
Yanvar-aprel	121,8	157,1	121,1
Yanvar-may	120,5	159,8	114,9
Yanvar-iyun	120,0	165,2	114,2
Yanvar-iyul	118,3	152,2	125,1
Yanvar-avqust	115,7	144,9	132,2
Yanvar-sentyabr	115,1	140,4	178,5
Yanvar-oktyabr	113,9	139,5	167,6
Yanvar-noyabr	110,4	140,0	155,7
Yanvar-dekabr	110,8	141,4	180,7
2020-ci il			
Yanvar	101,1	140,8	101,6
Yanvar-fevral	101,2	2,1 d.	116,3
Yanvar-mart	105,3	2,1 d.	128,0
Yanvar-aprel	108,1	108,3	118,9
Yanvar-may	101,8	102,9	126,1
Yanvar-iyun	98,9	96,2	116,3

Qrafik 4

Qida məhsullarının istehsalının dinamikası
(əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

Cədvəl 10

Qida məhsullarının, içki və tütün məmulatlarının istehsalı
sahələrində əsas məhsul növlərinin istehsalı

Məhsul növləri	2020-ci ilin yanvar-iyun aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.07.2020-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Qida məhsulları			
Kolbasa məmulatları, ton	11516,8	133,9	11,0
Qaymaq və xama, ton	3688,7	112,4	-
Pendir və kəsmik, ton	26265,4	102,1	83,8
Kərə yağı, ton	12183,5	102,3	78,3
Cem və marmeladlar, ton	37788,6	97,1	3885,0
Duru bitki yağları, ton	27060,1	97,9	3272,1
Marqarin, ton	26813,1	113,5	1444,6
İnsanın qidalanması üçün yararlı olan duz, min ton	35,0	106,4	2,0
Qənd və şəkər tozu, min ton	94,6	73,3	19,7
Çörək, min ton	706,7	101,6	-
İçki məhsulları			
Şampan şərabı, min dkl	-	-	3,1
Araq, min dkl	1206,4	135,7	222,9
Brendi (konyak), min dkl	13,1	108,3	15,3

...ardı

Məhsul növləri	2020-ci ilin yanvar-iyun aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.07.2020- ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Üzüm şərabı, min dkl	109,2	33,7	1033,2
Pivə, min dkl	2507,5	114,8	234,3
Alkoqolsuz içkilər, min dkl	12590,2	100,1	918,8
Tütün məmulatları			
Fermentləşdirilmiş tütün, ton	2482,1	89,2	1351,0
Papiros və siqaretlər, milyon ədəd	2974,9	141,2	14,8

Toxuculuq sənayesi, geyim, dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalı sahələrində 197,7 milyon manat dəyərində məhsul istehsal edilmiş, əvvəlki ilin yanvar-iyun ayları ilə müqayisədə geyim istehsalında 6,8 faiz artım, toxuculuq sənayesində 0,5 faiz, dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalında isə 36,9 faiz azalma müşahidə olunmuşdur.

Cədvəl 11

**Toxuculuq sənayesi, geyim, dəri və dəridən
məmulatların, ayaqqabıların istehsalı sahələrində
indekslərin dinamikasi**

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Toxuculuq sənayesi	Geyim istehsalı	Dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalı
2019-cu il			
Yanvar	156,9	67,7	101,5
Yanvar-fevral	149,6	72,9	60,2
Yanvar-mart	161,4	71,1	64,0
Yanvar-aprel	148,1	110,2	70,5
Yanvar-may	147,4	99,9	72,3
Yanvar-iyun	151,2	103,3	102,0
Yanvar-iyul	140,9	105,6	88,6
Yanvar-avqust	135,8	108,1	83,6
Yanvar-sentyabr	139,2	110,6	74,8

REAL SEKTOR

...ardı

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Toxuculuq sənayesi	Geyim istehsalı	Dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalı
Yanvar-oktyabr	137,0	112,0	73,8
Yanvar-noyabr	136,2	111,5	98,7
Yanvar-dekabr	133,2	122,6	97,1
2020-ci il			
Yanvar	98,6	170,1	40,3
Yanvar-fevral	125,0	179,6	59,7
Yanvar-mart	110,5	110,0	39,3
Yanvar-aprel	101,2	103,6	45,9
Yanvar-may	101,6	113,0	62,8
Yanvar-iyun	99,5	106,8	63,1

Cədvəl 12

Toxuculuq sənayesi, geyim, dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalı sahələrində əsas məhsul növlərinin buraxılışı

Məhsul növləri	2020-ci ilin yanvar-iyun aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.07.2020-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Toxuculuq məhsulları			
Pambıq lifi, ton	37657,1	85,1	18375,2
Hazır pambıq parçalar, min kv.m	14289,1	155,1	3108,8
Pambıq iplik, ton	21148,2	112,7	2210,6
ondan əmtəlik	20685,5	110,2	2210,6
Pambıq yataq ağları, min ədəd	25,3	6,3	0,8
Xalça və xalça məmulatları, kv.m	867,0	59,4	3230,1
Geyim istehsalı			
Üst geyim, min ədəd	90,4	56,7	1,4
Alt geyim, min ədəd	201,0	61,3	4,6
Digər trikotaj məmulatları, min ədəd	38,9	3,1 d.	1,8
Corab məmulatları, min cüt	1575,8	128,3	51,8

...ardı

Məhsul növləri	2020-ci ilin yanvar-iyun aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.07.2020-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Kişi və ya oğlanlar üçün pambıqdan və ya kimyəvi liflərdən hazırlanan istehsalat və peşə komplektləri, min ədəd	356,8	163,5	92,2
Kişi və ya oğlanlar üçün pambıqdan və ya kimyəvi liflərdən hazırlanan istehsalat pencəkləri və bleyzerləri, ədəd	-	-	4370
Qadın və ya qızlar üçün kostyum və komplektlər, ədəd	1243	84,6	-
Dəri və dəridən məmulatlar, ayaqqabılar			
Dəri, min kv,m	16,2	51,1	140,0
Aşılıbmış xəz dərilər, min kv,m	0,6	2,0	31,6
Ayaqqabı, min cüt	204,1	190,9	71,8

Neft məhsullarının istehsalı sahəsində istehsalın ümumi dəyəri 1556,0 milyon manat olmaqla, əvvəlki ilin yanvar-iyun ayları ilə müqayisədə 0,8 faiz artmışdır. Neft məhsullarından neft bitumunun istehsalı 38,7 faiz, sürtkü yağlarının istehsalı 33,3 faiz, dizel yanacağıının istehsalı 4,9 faiz, avtomobil benzininin istehsalı 0,7 faiz artmış, neft koksunun istehsalı 8,2 faiz, neft-kimya sənayesində istifadə üçün benzinin istehsalı 8,8 faiz, ağ neftin istehsalı 16,3 faiz, yanacaq mazutunun istehsalı 32,2 faiz azalmışdır.

**Neft məhsullarının istehsalı sahəsində
əsas məhsul növlərinin buraxılışı**

Məhsul növləri	2020-ci ilin yanvar-iyun aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.07.2020-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Avtomobil benzini, min ton	611,5	100,7	81,1
Neft-kimya sənayesində istifadə üçün benzin, min ton	138,4	91,2	-
Ağ neft, min ton	251,5	83,7	40,3
Dizel yanacağı, min ton	1119,2	104,9	108,4
Yanacaq mazutu, min ton	39,2	67,8	14,9
Sürtkü yağları, min ton	12,8	133,3	10,4
Neft bitumu, min ton	135,9	138,7	16,5
Neft koksu, min ton	111,4	91,8	69,7

Kimya sənayesi, əczaçılıq məhsullarının, rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı sahələrində 575,7 milyon manatlıq məhsul istehsal edilmiş, əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə məhsul buraxılışı əczaçılıq məhsullarının istehsalında 4,6 dəfə, kimya sənayesində 20,5 faiz, rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalında isə 4,1 faiz artmışdır.

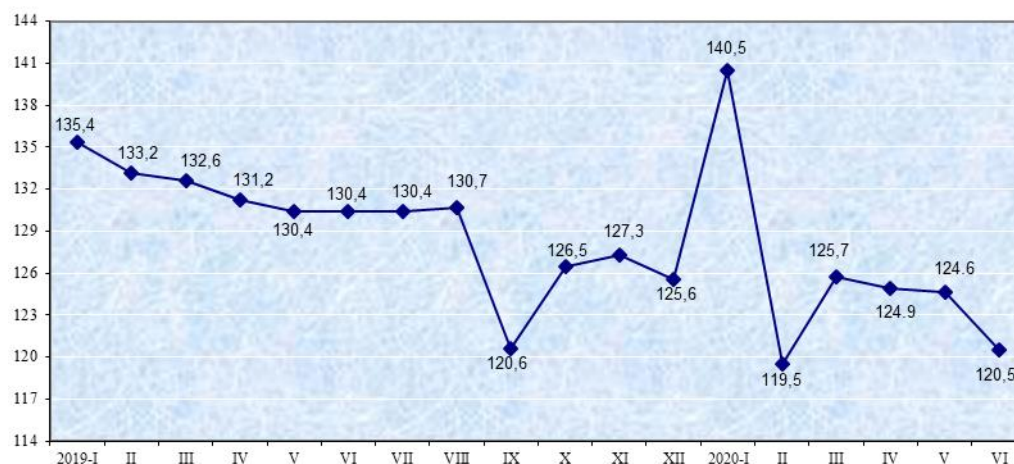
Əsas kimya məhsullarından metanol istehsalı 33,2 faiz, propilen istehsalı 26,9 faiz, etilen istehsalı 22,4 faiz artmışdır. Resin və plastik kütlə məmulatlarından məsaməli polistirol lövhələr və zolaqların istehsalı 2,6 dəfə, bərk polipropilen boruların istehsalı 25,4 faiz artmışdır.

**Kimya sənayesi, əczaçılıq məhsullarının, rezin və plastik
kütlə məmulatlarının istehsalı sahələrində
istehsalın dinamikası**

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Kimya sənayesi	Əczaçılıq məhsullarının istehsalı	Rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı
2019-cu il			
Yanvar	135,4	75,6	163,3
Yanvar-fevral	133,2	126,8	164,0
Yanvar-mart	132,6	144,0	159,3
Yanvar-aprel	131,2	154,2	128,7
Yanvar-may	130,4	116,8	132,8
Yanvar-iyun	130,4	105,7	130,8
Yanvar-iyul	130,4	101,3	127,2
Yanvar-avqust	130,7	90,2	124,4
Yanvar-sentyabr	120,6	112,6	126,1
Yanvar-oktyabr	126,5	120,8	122,7
Yanvar-noyabr	127,3	124,7	117,1
Yanvar-dekabr	125,6	120,6	122,0
2020-ci il			
Yanvar	140,5	160,0	103,5
Yanvar-fevral	119,5	104,2	103,6
Yanvar-mart	125,7	136,7	125,0
Yanvar-aprel	124,9	160,7	120,0
Yanvar-may	124,6	3,1 d.	113,6
Yanvar-iyun	120,5	4,6 d.	104,1

Qrafik 5

Kimya sənayesi məhsullarının istehsalının dinamikası
(əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

Cədvəl 15

**Kimya sənayesi, əczaçılıq məhsullarının, rezin və plastik
kütlə məmulatlarının istehsalı sahələrində əsas məhsul
növlərinin buraxılışı**

Məhsul növləri	2020-ci ilin yanvar-iyun aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.07.2020-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Kimya sənayesi məhsulları			
Azot, min kub m	11193,1	98,5	146,9
ondan əmtəəlik	272,9	51,4	146,9
Yod, ton	88,5	93,9	22,7
Oksigen, min kub m	1117,7	63,5	43,1
ondan əmtəəlik	1094,0	63,3	43,1
Propilen, min ton	66,6	126,9	1,1
ondan əmtəəlik	63,9	121,9	1,1
Polietilen, min ton	47,2	79,7	5,0
Etilen, min ton	87,5	122,4	-
Metanol (metil spirti), min ton	243,8	133,2	30,9
Lak-boya məmulatları, ton	6384,5	57,6	1249,1
Sair üzvi kompozisiya həllədiciləri və durulaşdırıcıları, ton	15283,2	134,3	18,6

REAL SEKTOR

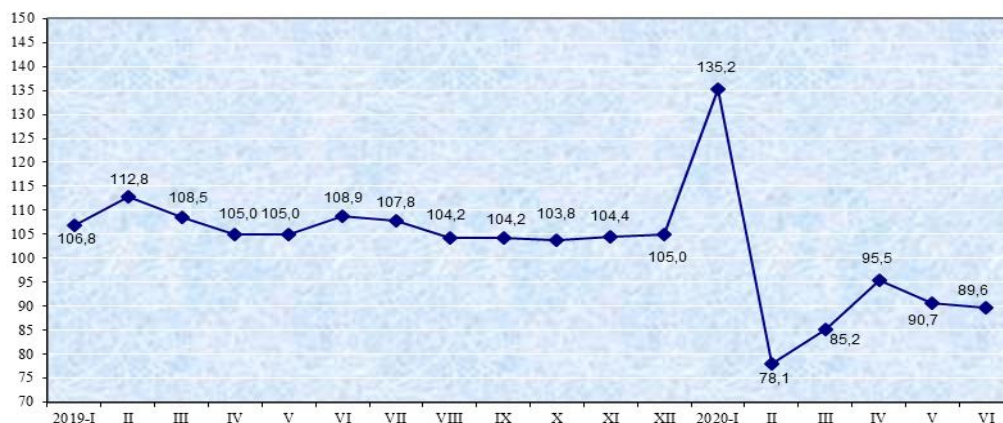
...ardı

Məhsul növləri	2020-ci ilin yanvar-iyun aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.07.2020-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı			
Bərk polietilen borular, borucuqlar, şlanqlar, qollar, ton	4973,9	103,6	3926,2
Bərk polipropilen borular, borucuqlar, şlanqlar, qollar, ton	1912,4	125,4	135,7
Məsaməli polistirol lövhələr və zolaqlar, ton	1534,4	2,6 d.	29,1
Butullar, butulkalar və tutumu 2 litrdən çox olmayan oxşar plastik məmulatlar, min ədəd	6703,0	95,4	3970,2
Plastik borular, borucuqlar və şlanqlar üçün fitinqlər, ton	455,5	123,6	124,7
Əczaçılıq məhsullarının istehsalı			
Tərkibində digər antibiotiklər olan, pərakəndə satış üçün qablaşdırılan dərmanlar, min manat	12,5	84,5	12,4
Tərkibində qarışıq və ya xalis məhsullar olan, digər qruplara daxil edilməyən, pərakəndə satış üçün qablaşdırılan sair dərmanlar, min manat	403,8	166,3	271,5

Tikinti materiallarının istehsalı sahəsində istehsalın ümumi dəyəri 327,6 milyon manat olmaqla, əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 10,4 faiz azalmışdır. Tikinti gipsinin istehsalı 2,1 dəfə, tikinti kərpicinin istehsalı 15,1 faiz, hörmə üçün hazır beton qarışığının istehsalı 3,6 faiz artmış, sementin istehsalı 2,4 faiz, betondan yığma tikinti konstruksiyalarının istehsalı 26,7 faiz, emal edilmiş mərmər, travertin, alebastr və onlardan məmulatların istehsalı 41,1 faiz, tikinti əhənginin istehsalı 41,3 faiz, asfaltın istehsalı 41,5 faiz, sementdən, süni daşdan və ya betondan tikinti blokları və kərpiclərinin istehsalı isə 64,5 faiz azalmışdır.

Qrafik 6

Tikinti materiallarının istehsalının dinamikası
(əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

Cədvəl 16

Tikinti materiallarının istehsalı sahəsində
əsas məhsul növlərinin buraxılışı

Məhsul növləri	2020-ci ilin yanvar-iyun aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.07.2020-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Sement, min ton	1570,2	97,6	94,9
Tikinti gipsi, min ton	9,2	2,1 d.	2,6
ondan əmtəlik	9,0	2,1 d.	2,6
Tikinti əhəngi, min ton	13,5	58,7	4,4
Sementdən, süni daşdan və ya betondan tikinti blokları və kərpicləri, min ton	21,0	35,5	43,6
Betondan yığma tikinti konstruksiyaları, min kub metr	17,3	73,3	4,8
Asfalt, min ton	71,1	58,5	0,1
Tikinti kərpic, min kub metr	236,8	115,1	15,3
Hörmə üçün hazır beton qarışığı, min ton	821,5	103,6	-
Emal edilmiş mərmər, travertin, alebastr və onlardan məmulatlar, ton	10165,1	58,9	-

Metallurgiya sənayesi və hazır metal məmulatlarının istehsalı sahələrində yanvar-iyun aylarında 320,9 milyon manatlıq məhsul istehsal olunmuş, metallurgiya sənayesində 2,2 dəfə artım, hazır metal məmulatlarının istehsalı sahəsində isə 13,1 faiz azalma müşahidə olunmuşdur. Yanvar-iyun aylarında sahə üzrə 16116,4 ton qara metallardan sair konstruksiyaclar istehsal edilmişdir.

Cədvəl 17

Metallurgiya sənayesi və hazır metal məmulatlarının istehsalı sahələrində indekslərin dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	
	Metallurgiya sənayesi	Hazır metal məmulatlarının istehsalı
<u>2019-cu il</u>		
Yanvar	83,9	74,6
Yanvar-fevral	91,1	87,6
Yanvar-mart	86,1	77,4
Yanvar-aprel	83,3	104,8
Yanvar-may	81,6	121,1
Yanvar-iyun	81,8	147,1
Yanvar-iyul	82,4	159,2
Yanvar-avqust	83,9	180,1
Yanvar-sentyabr	85,4	178,1
Yanvar-oktyabr	87,4	183,5
Yanvar-noyabr	88,3	182,4
Yanvar-dekabr	90,5	180,0
<u>2020-ci il</u>		
Yanvar	138,8	163,9
Yanvar-fevral	139,6	156,5
Yanvar-mart	2,1 d.	102,7
Yanvar-aprel	2,3 d.	104,4
Yanvar-may	2,2 d.	107,4
Yanvar-iyun	2,2 d.	86,9

Metallurgiya sənayesi və hazır metal məmulatlarının istehsalı sahələrində əsas məhsul növlərinin buraxılışı

Məhsul növləri	2020-ci ilin yanvar-iyun aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.07.2020-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Metallurgiya sənayesi məhsulları			
Polad tökmə, min ton	117,6	67,7	4,5
Armatur, min ton	113,5	77,1	5,4
Polad borular, min ton	15,9	143,2	-
Emal edilməmiş alüminium ərintiləri, ilkin şəkildə, min ton	17,6	88,0	6,5
Alüminium çubuqlar, millər və profillər, ton	1454,8	4,3 d.	254,6
Hazır metal məmulatlarının istehsalı			
Qara metallardan yığma tikinti konstruksiyaları, min manat	11389,4	91,8	98,2
Qara metallardan sair konstruksiyalar, ton	16116,4	117,1	2588,7
Misdən elektrik izolyasiyası olmayan çoxdamarlı məftil, tros və kəbellər, ton	2778,0	154,6	-

Kompüter, elektron və optik məhsulların, elektrik avadanlıqlarının istehsalı sahələrində 93,9 milyon manatlıq məhsul istehsal olunmuş, əvvəlki ilin yanvar-iyun ayları ilə müqayisədə kompüter, elektron və optik məhsulların istehsalı 66,6 faiz, elektrik avadanlıqlarının istehsalı isə 3,8 faiz artmışdır. Dövr ərzində əvvəlki ilin yanvar-iyun ayları ilə müqayisədə avtomatik tənzimləmə və idarəetmə üçün cihaz və aparatların istehsalı 12,2 dəfə, 1000 V-dək gərginlik üçün hesablanmış elektrik cərəyanı naqillərinin istehsalı isə 2,3 dəfə artmışdır.

**Kompüter, elektron və optik məhsulların, elektrik
avadanlıqlarının istehsalı sahələrində istehsalın dinamikası**

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	
	Kompüter, elektron və optik məhsulların istehsalı	Elektrik avadanlıqlarının istehsalı
<u>2019-cu il</u>		
Yanvar	137,1	125,9
Yanvar-fevral	137,8	76,0
Yanvar-mart	105,0	85,0
Yanvar-aprel	85,8	102,6
Yanvar-may	91,2	92,1
Yanvar-iyun	110,0	92,0
Yanvar-iyul	155,4	92,5
Yanvar-avqust	178,0	88,9
Yanvar-sentyabr	177,2	91,5
Yanvar-oktyabr	137,1	106,8
Yanvar-noyabr	137,7	101,3
Yanvar-dekabr	151,8	101,1
<u>2020-ci il</u>		
Yanvar	2,2 d.	66,7
Yanvar-fevral	5,7 d.	127,1
Yanvar-mart	3,9 d.	118,3
Yanvar-aprel	2,6 d.	120,6
Yanvar-may	194,6	126,5
Yanvar-iyun	166,6	103,8

**Kompüter, elektron və optik məhsulların, elektrik
avadanlıqlarının istehsalı sahələrində əsas
məhsul növlərinin buraxılışı**

Məhsul növləri	2020-ci ilin yanvar-iyun aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.07.2020-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Mayelərin məsrəfi və ya səviyyəsinin ölçülməsi, yoxlanması üçün cihazlar, ədəd	41819	43,7	50
Avtomatik tənzimləmə və idarəetmə üçün cihaz və aparatlar, ədəd	24476	12,2 d.	90
Qəbuledici qurğuları olmayan radio və televiziya verilişləri aparatları, ədəd	10400	148,6	778
1000 V-dək gərginlik üçün hesablanmış elektrik cərəyanı naqilləri, ton	2038,1	2,3 d.	3571,8
1 kV-dan çox gərginlik üçün elektrik cərəyanı naqilləri, ton	688,2	153,6	4313,0
Məişət soyuducuları, ədəd	330	43,4	82,0

Maşın və avadanlıqların, sair nəqliyyat vasitələrinin, avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı sahələrində 146,2 milyon manatlıq məhsul istehsal edilmiş, əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı 96,1 faiz, sair nəqliyyat vasitələrinin istehsalı 57,2 faiz, maşın və avadanlıqların istehsalı isə 16,2 faiz artmışdır. Yanvar-iyun aylarında 873 ədəd və ya ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 239 ədəd az minik avtomobili istehsal olunmuşdur.

**Maşın və avadanlıqların, sair nəqliyyat vasitələrinin,
avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı sahələrində
istehsalın dinamikası**

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Maşın və avadanlıqların istehsalı	Avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı	Sair nəqliyyat vasitələrinin istehsalı
<u>2019-cu il</u>			
Yanvar	2,1 d.	2,9 d.	111,9
Yanvar-fevral	180,8	3,0 d.	95,5
Yanvar-mart	113,2	185,6	102,6
Yanvar-aprel	112,1	176,7	95,8
Yanvar-may	115,8	163,9	98,2
Yanvar-iyun	110,0	183,6	101,8
Yanvar-iyul	113,6	71,7	92,5
Yanvar-avqust	104,6	65,5	85,7
Yanvar-sentyabr	101,8	67,8	88,1
Yanvar-oktyabr	104,5	69,3	89,2
Yanvar-noyabr	105,2	75,7	90,0
Yanvar-dekabr	101,0	82,3	82,6
<u>2020-ci il</u>			
Yanvar	56,0	172,8	189,8
Yanvar-fevral	80,9	7,0 d.	2,5 d.
Yanvar-mart	84,0	7,3 d.	166,7
Yanvar-aprel	76,2	4,7 d.	135,1
Yanvar-may	91,8	2,3 d.	137,6
Yanvar-iyun	116,2	196,1	157,2

**Maşın və avadanlıqların, sair nəqliyyat vasitələrinin,
avtomobillərin istehsalı sahələrində əsas məhsul növlərinin
buraxılışı**

Məhsul növləri	2020-ci ilin yanvar-iyun aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.07.2020-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Fəvvarə armaturu, ton	31,1	34,8	3,8
Ştanqlı quyu nasosları, ədəd	2840	92,2	961
Mancanaq dəzgahları, ədəd	142	49,7	68
Maye üçün nasoslar, maye qaldırıcıları, ədəd	27	7,4	-
Odsöndürənlər, ədəd	2160	29,3	-
Traktorlar, ədəd	105	15,0	222
Minik avtomobilləri, ədəd	873	78,5	122

**Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı
bölüşdürülməsi və təchizatı; su təchizatı, tullantıların
təmizlənməsi və emalı sektorları**

Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı sektorunda dövr ərzində 1013,1 milyon manat dəyərində məhsul istehsal olunmuş və xidmətlər göstərilmiş, əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 12,1 faizlik artım müşahidə olunmuşdur.

Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorunda istehsal edilmiş məhsulların həcmi 0,5 faiz artaraq 153,9 milyon manat təşkil etmişdir.

Cədvəl 23

Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı bölüşdürülməsi və təchizatı; su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorlarında məhsul buraxılışı

Fəaliyyət növlərinin adı	2020-ci ilin yanvar-iyun aylarında istehsal edilmişdir, milyon manat	2019-cu ilin müvafiq dövrünə nisbətən (sabit qiymətlərlə), faizlə
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	1013,1	112,1
Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı	153,9	100,5

Cədvəl 24

Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı; su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorlarında istehsal olunmuş əsas məhsul növləri

Məhsul növləri	2020-ci ilin yanvar-iyun aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.07.2020-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı			
Elektrik enerjisi, milyon kVt-saat	12715,7	106,2	-
ondan əmtəlik	12321,0	106,6	-
su elektrik stansiyalarının istehsalı	665,6	76,9	-
istilik elektrik stansiyalarının istehsalı	11580,0	109,1	-
küləklə işləyən elektrik stansiyalarının istehsalı	53,1	92,0	-
günəş enerjisi ilə işləyən elektrik stansiyalarının istehsalı	22,3	105,7	-
Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı			
Suyun təmizlənməsi və bölüşdürülməsi, milyon kub metr	129,0	56,7	-

Tikinti

Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər

2020-ci ilin yanvar-iyun aylarında ölkənin iqtisadi və sosial sahələrinin inkişafı üçün bütün maliyyə mənbələrindən əsas kapitala 5956,2 milyon manat və ya əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 2,7 faiz az vəsait yönəldilmişdir. Neft-qaz sektoruna yatırılmış investisiyaların həcmi 17,5 faiz artmış, qeyri neft-qaz sektoruna yönəldilən vəsaitin həcmi isə 15,5 faiz azalmışdır. Ümumi sərmayənin 3977,8 milyon manatı və ya 66,8 faizi məhsul istehsalı sahələrinin, 1352,3 milyon manatı (22,7 faizi) xidmət sahələrinin, 626,1 milyon manatı (10,5 faizi) isə yaşayış evlərinin tikintisinin payına düşmüşdür.

Ümumi sərmayənin 39,7 faizi dövlət, 60,3 faizi qeyri-dövlət sektorunun sərmayədarları tərəfindən qoyulmuşdur. Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlərin 60,1 faizi tikinti-quraşdırma işlərinə sərf edilmişdir.

Daxili mənbələrdən əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitin dəyəri ümumi sərmayənin 58,8 faizini təşkil etmişdir.

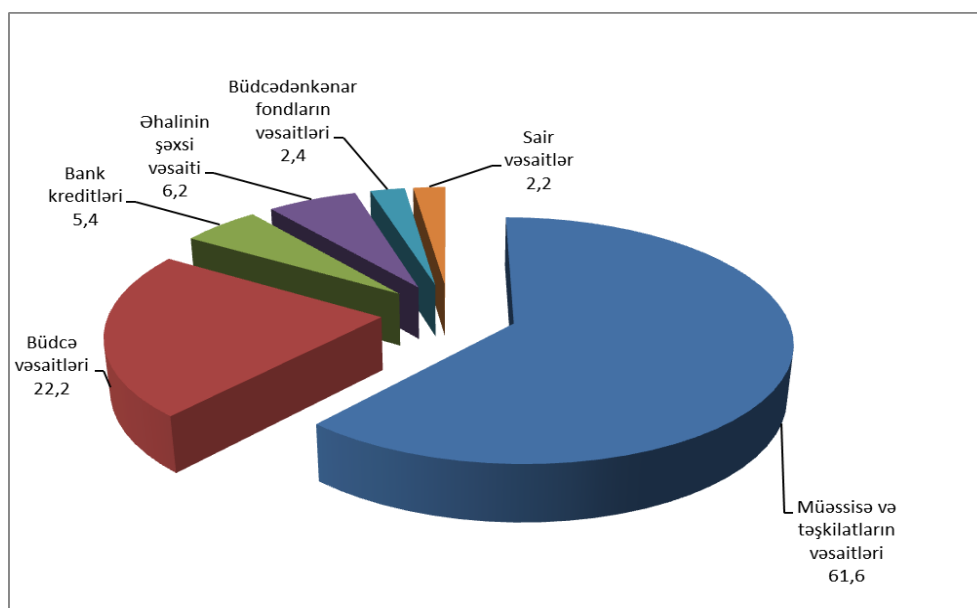
Əsas kapitala yönəldilmiş sərmayədə müəssisə və təşkilatların vəsaitləri 3668,3 milyon manat, bank kreditləri 324,0 milyon manat, büdcə vəsaitləri 1325,0 milyon manat, büdcədən kənar dövlət fondlarının vəsaitləri 142,0 milyon manat, əhəlinin şəxsi vəsaitləri 369,3 milyon manat, sair vəsaitlər 127,6 milyon manat təşkil etmişdir.

**Maliyyə mənbələri üzrə
əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər**

	2020-ci ilin yanvar-iyun aylarında, milyon manat	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən (müqayisəli qiymətlərlə), faizlə	Ümumi yekunda xüsusi çəkisi, faizlə
Cəmi	5956,2	97,3	100,0
o cümlədən:			
Müəssisə və təşkilatların vəsaitləri	3668,3	105,4	61,6
Bank kreditləri	324,0	77,3	5,4
Büdcə vəsaitləri	1325,0	77,8	22,2
Büdcədən kənar fondların vəsaitləri	142,0	158,9	2,4
Əhalinin şəxsi vəsaiti	369,3	90,5	6,2
Sair vəsaitlər	127,6	5,9 d.	2,2

Qrafik 7

**Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlərin maliyyə
mənbələri üzrə strukturu, faizlə**

2020-ci ilin yanvar-iyun aylarında əsas kapitala yönəldilmiş ümumi vəsaitin 54,3 faizi sənaye, 21,3 faizi tikinti, 11,4 faizi nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, 3,7 faizi peşə, elmi və texniki fəaliyyət, 2,1 faizi dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat, 1,8 faizi kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq, 1,4 faizi informasiya və rabitə, 1,2 faizi təhsil, 0,6 faizi turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə, hər birində 0,5 faiz olmaqla ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri, əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi, 0,4 faizi inzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi, hər birində 0,3 faiz olmaqla maliyyə və sığorta fəaliyyəti, istirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət, 0,2 faizi digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi sahələrinə sərf edilmişdir.

Cədvəl 26

**İqtisadiyyatın sahələri üzrə əsas kapitala
yönəldilmiş vəsaitlərin dəyəri**

İqtisadiyyatın sahələri	2020-ci ilin yanvar-iyun aylarında, milyon manat	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən (müqayisəli qiymətlərlə), faizlə	Ümumi yekunda xüsusi çəkisi, faizlə
Cəmi	5956,2	97,3	100,0
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	106,6	51,5	1,8
Sənaye	3231,6	108,7	54,3
o cümlədən:			
Mədənçıxarma sənayesi	2664,7	117,2	44,8
Emal sənayesi	305,6	91,2	5,1
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	131,3	76,4	2,2
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	130,0	67,9	2,2
Tikinti	1265,7	96,6	21,3
ondan mənzil tikintisi	641,5	109,8	10,8
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	29,8	112,7	0,5

REAL SEKTOR

İqtisadiyyatın sahələri	2020-ci ilin yanvar-iyun aylarında, milyon manat	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən (müqayisəli qiymətlərlə), faizlə	...ardı
			Ümumi yekunda xüsusi çəkisi, faizlə
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	680,9	75,7	11,4
o cümlədən:			
nəqliyyat	680,6	75,8	11,4
poçt və kuryer fəaliyyəti	0,3	32,2	0,0
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	33,2	90,8	0,6
İnformasiya və rabitə	84,6	59,6	1,4
ondan rabitə	76,9	55,2	1,3
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	18,3	2,7 d.	0,3
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	1,0	12,9	0,0
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	221,1	6,3 d.	3,7
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	21,4	47,8	0,4
Dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat	126,6	66,5	2,1
Təhsil	72,9	58,8	1,2
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	29,8	44,5	0,5
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	20,5	124,8	0,3
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	12,2	32,4	0,2

2020-ci ilin yanvar-iyun aylarında neft-qaz sektoruna 2778,4 milyon manatlıq vəsait yönəldilmişdir. Qeyri neft-qaz sektorunun inkişafına sərf edilmiş 3177,8 milyon manatlıq vəsaitin 452,0 milyon manatı (ümumi sərmayənin 7,6 faizi) qeyri neft-qaz sənayesi sektorunda istifadə edilmişdir.

**Neft-qaz və qeyri neft-qaz sektoru üzrə
əsas kapitalla yönəldilmiş vəsaitlər**

2020-ci il	Neft-qaz sektoru		Qeyri neft-qaz sektoru	
	milyon manat	ümumi yekunda xüsusi çəkisi, faizlə	milyon manat	ümumi yekunda xüsusi çəkisi, faizlə
Yanvar	475,2	47,7	521,5	52,3
Fevral	462,3	47,7	506,2	52,3
Mart	505,1	52,4	459,1	47,6
Aprel	364,1	37,4	610,0	62,6
May	494,5	49,2	509,6	50,8
İyun	477,2	46,6	571,4	53,4

2020-ci ilin yanvar-iyun aylarında Bakı şəhərində “Yeni klinika” tibb müəssisəsi, 3 saylı DOST mərkəzi, modul tipli xəstəxana kompleksi, “Əhmədli” elektrik yarımstansiyası, Naxçıvan Muxtar Respublikasında 2 ambulatoriya-poliklinika müəssisəsi, Sumqayıt şəhərində 2 tibbi maska istehsalı müəssisəsi, qoruyucu kombinezonların istehsalı müəssisəsi, modul tipli xəstəxana, Gəncə şəhərində tikinti materialları istehsalı zavodu, Gəncə Şəhər Xəstəxanasının modul tipli infeksiyon xəstəliklər korpusu, 200 çarpayılıq xəstəxana binası, Azərbaycan Dövlət Aqrar Universitetinin yeni tədris korpusu, Mingəçevir şəhərində Dövlət Rəmzləri Muzeyi, Şəki şəhərində 200 çarpayılıq xəstəxana binası, Abşeron rayonunda modul tipli xəstəxana, Ağcabədi rayonunda “Asan Həyat” kompleksi, dənli bitki toxumlarının emalı zavodu, Ağstafa rayonunda “Azərxaç” ASC-nin filialı, Aqrar Sənaye Kompleksi, Goranboy rayonunda “Azərxaç” ASC-nin filialı, Kürdəmir rayonunda “Asan Həyat” kompleksi, “Azərxaç” ASC-nin filialı, Qazax rayonunda əhəng zavodu, “Azərxaç” ASC-nin filialı, Tərtər rayonunda Olimpiya İdman Kompleksi, Dövlət Rəmzləri Muzeyi, “Azərxaç” ASC-nin filialı, Tovuz rayonunda “Asan Həyat” kompleksi, “Azərxaç” ASC-nin filialı, Azərbaycan Aşıq Sənəti Dövlət Muzeyi, Tarix-Diyarşünaslıq Muzeyi, Dövlət Rəmzləri Muzeyi, Şəmkir rayonunda “Şəmkirçay” Sütəmizləyici Qurğular

Kompleksi və s. mühüm əhəmiyyətli obyektlər istifadəyə verilmişdir.

Xarici müəssisə və təşkilatlar tərəfindən əsas kapitalla 2454,4 milyon manat vəsait yönəldilmişdir.

Cədvəl 28

**Daxili və xarici mənbələrdən
əsas kapitalla yönəldilmiş vəsaitlər**

2020-ci il	Daxili mənbələr üzrə		Xarici mənbələr üzrə	
	milyon manat	ümumi yekunda xüsusi çəkisi, faizlə	milyon manat	ümumi yekunda xüsusi çəkisi, faizlə
Yanvar	609,1	61,1	387,6	38,9
Fevral	536,3	55,4	432,2	44,6
Mart	558,1	57,9	406,1	42,1
Aprel	634,8	65,2	339,3	34,8
May	553,3	55,1	450,8	44,9
İyun	610,2	58,8	438,4	41,2

Xarici ölkələr və beynəlxalq təşkilatların vəsaitləri hesabına əsas kapitalla yönəldilmiş vəsaitin 2174,0 milyon manatı (88,6 faizi) Birləşmiş Krallıq, ABŞ, Türkiyə, Yaponiya, Norveç, Malayziya, İsveçrə, Rusiya və İran sərmayədarlarına məxsus olmuşdur.

2020-ci ilin yanvar-iyun aylarında tikinti müəssisələri tərəfindən yerinə yetirilmiş inşaat işlərinin 62,4 faizini tikinti, yenidənqurma və genişləndirmə, 10,1 faizini əsaslı təmir, 8,1 faizini cari təmir, 19,4 faizini isə sair tikinti işləri təşkil etmişdir. Ümumi inşaat işlərinin 84,6 faizini qeyri-dövlət tikinti müəssisələri yerinə yetirmişlər.

Qrafik 8

Tikinti müəssisələri tərəfindən yerinə yetirilmiş inşaat işlərinin strukturu (ümumi yekuna görə, faizlə)

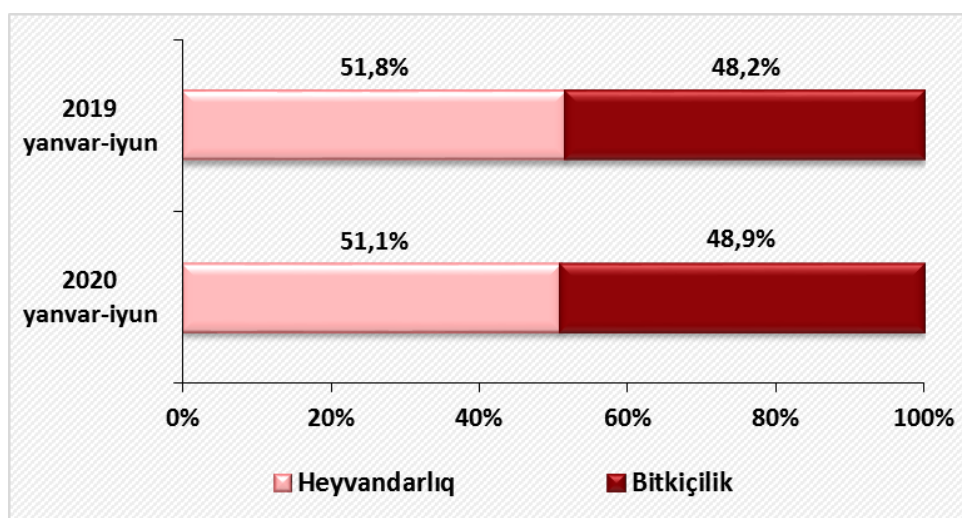

Kənd təsərrüfatı

2020-ci ilin yanvar-iyun ayları üzrə kənd təsərrüfatının ümumi məhsulunun faktiki qiymətlərlə dəyəri 4082,7 milyon manat təşkil etmişdir ki, onun da 2085,6 milyon manatı heyvandarlıq, 1997,1 milyon manatı isə bitkiçilik məhsullarının payına düşür.

Qrafik 9

Kənd təsərrüfatının ümumi məhsulunun strukturu

Əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə kənd təsərrüfatının istehsalı 2,2 faiz, o cümlədən heyvandarlıq məhsulları üzrə 3,2 faiz, bitkiçilik məhsulları üzrə isə 1,1 faiz artmışdır.

Cədvəl 29

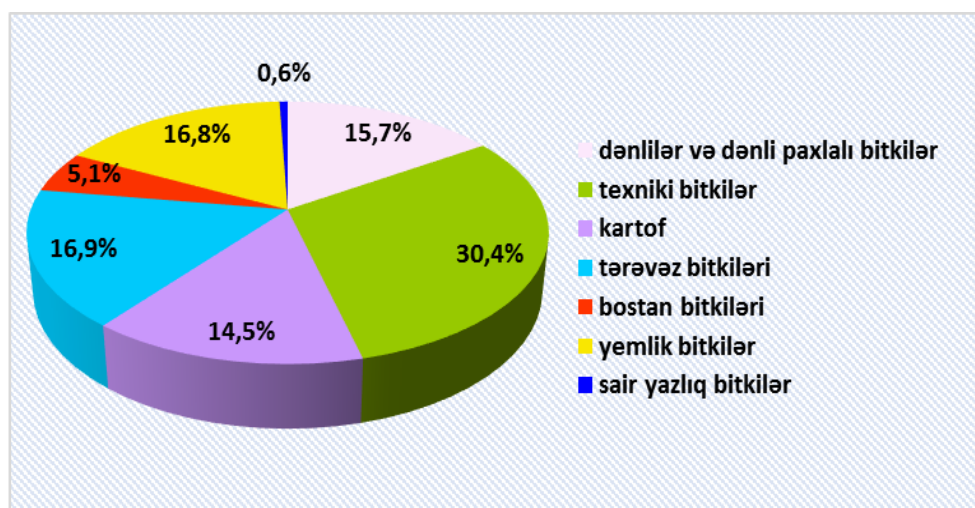
Kənd təsərrüfatı üzrə istehsal indeksinin dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Cəmi	o cümlədən:	
		heyvandarlıq məhsulları	bitkiçilik məhsulları
<u>2019-cu il</u>			
Yanvar	102,4	101,2	143,6
Yanvar-fevral	103,6	102,5	143,7
Yanvar-mart	103,6	102,8	124,7
Yanvar-aprel	103,9	102,9	122,2
Yanvar-may	106,7	102,9	124,9
Yanvar-iyun	113,0	102,9	125,6
Yanvar-iyul	106,3	103,1	109,5
Yanvar-avqust	106,2	103,1	109,2
Yanvar-sentyabr	107,1	103,1	111,0
Yanvar-oktyabr	107,2	103,2	111,4
Yanvar-noyabr	107,1	103,2	111,3
Yanvar-dekabr	107,2	103,5	111,7
<u>2020-ci il</u>			
Yanvar	103,6	103,2	112,5
Yanvar-fevral	103,6	103,2	112,7
Yanvar-mart	103,7	103,2	113,4
Yanvar-aprel	103,8	103,2	113,5
Yanvar-may	103,6	103,2	105,3
Yanvar-iyun	102,2	103,2	101,1

Bitkiçilik. Ölkədə yaz tarla işləri başa çatmışdır. 2020-ci il iyul ayının 1-nə kimi 393,8 min hektar sahədə yazlıq bitkilər, o cümlədən 61,9 min hektar sahədə dənliyə və dənli paxlalı bitkilər (ondan 34,6 min hektarı dən üçün qarğıdalı), 57,0 min hektar sahədə kartof, 66,5 min hektar sahədə tərəvəz, 20,0 min hektar sahədə bostan bitkiləri, 100,3 min hektar sahədə pambıq, 11,4 min hektar sahədə dən üçün günəbaxan, 5,0 min hektar sahədə şəkər çuğunduru, 3,1 min hektar sahədə tütün, 65,2 min hektar sahədə çoxillik otlar, 1,1 min hektar sahədə birillik otlar və 2,3 min hektar sahədə sair yazlıq bitkilər əkilməmişdir.

Qrafik 10

Yazlıq bitkilərin əkin sahəsinin quruluşu

Yazlıq bitkilərin əkini

	Yanvar-iyun		hektar
	2020	2019	2020-ci il 2019-cu ilə nisbətən faizlə
Yaz əkininin əvvəlindən əkilmişdir	393 799,3	421 572,6	93,4
Dənlilər və dənli paxlalı bitkilər (qarğıdalısız)	25 570,9	41 424,6	61,7
onlardan:			
buğda	454,0	8 298,6	5,5
vələmir	5 872,3	5 486,6	107,0
çəltik	3 001,4	4 036,7	74,4
Qarğıdalı – cəmi	36 303,6	34 952,2	103,9
o cümlədən dən üçün	34 602,6	32 840,2	105,4
Pambıq	100 294,6	100 111,7	100,2
Dən üçün günəbaxan	11 395,6	16 551,1	68,9
Tütün	3 144,0	3 134,3	100,3
Şəkər çuğunduru (emal üçün)	4 974,9	7 345,9	67,7
Kartof	56 988,0	56 921,2	100,1
Tərəvəz	66 543,6	69 175,6	96,2
Bostan bitkiləri	20 005,3	21 359,0	93,7
Yemlik kökümeyvəliklər	-	12,5	-
Birillik otlar	1 085,5	1 868,8	58,1
Çoxillik otlar	65 217,4	66 073,8	98,7
Sair yazlıq bitkilər	2 275,9	2 641,9	86,1

2020-ci il iyul ayının 1-nə kimi tarlalardan qarğıdalı da daxil olmaqla 2372,6 min ton və ya keçən ilin müvafiq dövrünə nisbətən 6,7 faiz az dənlilər və dənli paxlalı bitkilər, 368,3 min ton (9,7 faiz çox) kartof, 716,9 min ton (6,2 faiz çox) tərəvəz, 76,6 min ton (39,8 faiz çox) bostan məhsulları, 131,9 min ton (5,3 faiz çox) meyvə və giləmeyvə, 1326,0 ton (6,4 faiz çox) tütün, 422,2 ton (25,0 faiz çox) yaşıl çay yarpağı yığılmışdır.

2020-ci il iyul ayının 1-nə ölkədə ümumi sahəsi 1,4 min hektar olan 3233 vahid istixana fəaliyyət göstərmişdir. 2019-cu ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə cari ilin yanvar-iyun aylarında istixanalarda yetişdirilən əsas məhsullardan olan pomidorun istehsalı 4,2 faiz artaraq 181,8 min ton, xiyarın istehsalı isə 10,5 faiz artaraq 10,7 min ton olmuşdur.

Heyvandarlıq. 2019-cu ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə cari ilin yanvar-iyun aylarında quş əti də daxil olmaqla diri çəkiddə ət istehsalı 3,1 faiz artaraq 260,4 min ton, süd istehsalı 1,9 faiz artaraq 1056,7 min ton, yumurta istehsalı 7,0 faiz artaraq 991,5 milyon ədəd və yun istehsalı 0,1 faiz artaraq 14,6 min ton olmuşdur. Bundan başqa, ölkədə 445,9 ton barama istehsal olunmuşdur.

Cədvəl 31

Əsas növ heyvandarlıq məhsullarının istehsalı, min ton

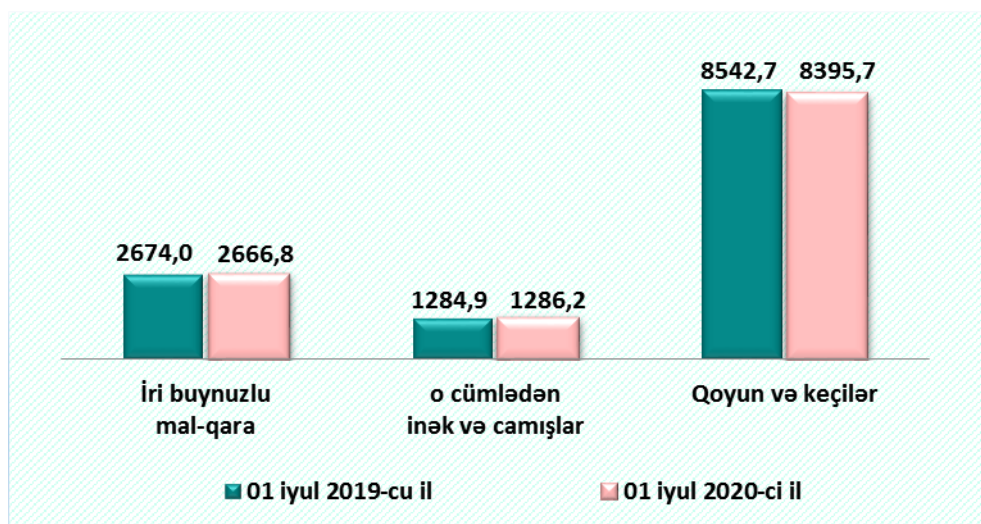
	Ət (diri çəkiddə)	Süd	Yumurta, milyon ədəd	Yun
<u>2019-cu il</u>				
Yanvar	40,7	152,5	144,2	-
Yanvar-fevral	80,5	304,9	283,0	-
Yanvar-mart	122,9	467,5	442,4	-
Yanvar-aprel	166,1	649,8	597,8	2,3
Yanvar-may	201,4	845,9	765,5	12,2
Yanvar-iyun	252,5	1 037,2	926,9	14,6
Yanvar-iyul	289,3	1 219,2	1 093,4	14,9
Yanvar-avqust	332,6	1 386,0	1 242,2	15,4
Yanvar-sentyabr	375,5	1 574,0	1 386,1	15,8
Yanvar-oktyabr	429,9	1 751,4	1 531,7	15,9
Yanvar-noyabr	476,6	1 938,7	1 669,9	15,9
Yanvar-dekabr	573,3	2 150,8	1 827,1	16,1
<u>2020-ci il</u>				
Yanvar	41,9	154,8	160,3	-
Yanvar-fevral	82,9	309,7	315,7	-
Yanvar-mart	126,6	475,6	485,3	-
Yanvar-aprel	171,2	659,9	653,2	2,3
Yanvar-may	207,5	859,4	836,3	12,2
Yanvar-iyun	260,4	1 056,7	991,5	14,6

2020-ci il iyulun 1-i vəziyyətinə ölkə üzrə 8395,7 min baş qoyun və keçi, 2666,8 min baş iribuynuzlu mal-qara, o cümlədən 1286,2 min baş inək və camış mövcud olmuşdur. İribuynuzlu mal-qaranın 48,2 faizini inək və camışlar təşkil edir.

Cari ilin yanvar-iyun aylarında quşçuluq müəssisələrində diri çəkiddə 36,4 min ton (keçən il 33,8 min ton) quş əti və 402,0 milyon ədəd (keçən il 359,0 milyon ədəd) yumurta istehsal olunmuşdur. Ümumilikdə, bu müəssisələr üzrə cəmi quşların sayı 12155,8 min baş olmuş, hər yumurtlayan toyuqdan orta hesabla 101 ədəd yumurta alınmışdır.

Qrafik 11

**Mal-qaranın sayı,
iyulun 1-i vəziyyətinə, min baş**

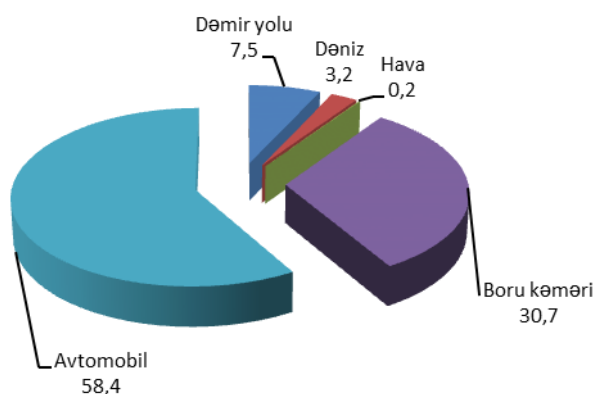
Nəqliyyat

Cari ilin yanvar-iyun aylarında yük və sərnişin daşımaları ötən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə müvafiq olaraq 14,1 faiz və 28,7 faiz azalmışdır.

2020-ci ilin yanvar-iyun ayları ərzində nəqliyyat sektorunda fəaliyyət göstərən təsərrüfat subyektləri tərəfindən 96,3 milyon ton yük daşınmışdır. Yüklərin 3,2 faizi dəniz, 7,5 faizi dəmir yolu, 0,2 faizi hava, 58,4 faizi avtomobil nəqliyyatı, 30,7 faizi isə boru kəməri ilə daşınmışdır.

Qrafik 12

Yük daşınmasının nəqliyyat növləri üzrə strukturu, faizlə

Qeyri-dövlət sektoruna məxsus nəqliyyat vasitələri ilə daşınmış yüklərin həcmi 17,9 faiz azalmış, daşınmış yüklərin ümumi həcmində bu sektorun xüsusi çəkisi 78,2 faiz təşkil etmişdir.

2020-ci ilin yanvar-iyun aylarında nəqliyyatçılar 690,0 milyon sərnişinə xidmət göstərmişlər. Sərnişinlərin 90,5 faizi avtomobil nəqliyyatı, 9,3 faizi metro, qalan hissəsi isə digər nəqliyyat növləri ilə daşınmışdır.

Dəmir yolu nəqliyyatı ilə 2020-ci ilin yanvar-iyun ayları ərzində 7,2 milyon ton yük, 1323,3 min sərnişin daşınmış, 2019-cu ilin eyni dövrü ilə müqayisədə yük daşınmasında 3,1 faiz artım, sərnişin daşınmasında isə 16,1 faiz azalma müşahidə olunmuşdur.

Orta hesabla sutkada 315 vaqon yüklənmiş, 370 vaqon isə boşaldılmışdır.

Sutka ərzində dəmir yolunun Şimal istiqaməti üzrə 14,4 min ton, Qərb istiqaməti üzrə 3,4 min ton, Cənub istiqaməti üzrə isə 0,8 min ton yüklənmə işi yerinə yetirilmişdir.

Dəniz nəqliyyatı ilə 2020-ci ilin yanvar-iyun aylarında daşınmış yüklərin həcmi 3047,9 min ton təşkil etmiş və əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən 0,2 faiz azalmışdır. Yüklərin 33,4 faizini neft yükləri təşkil etmişdir.

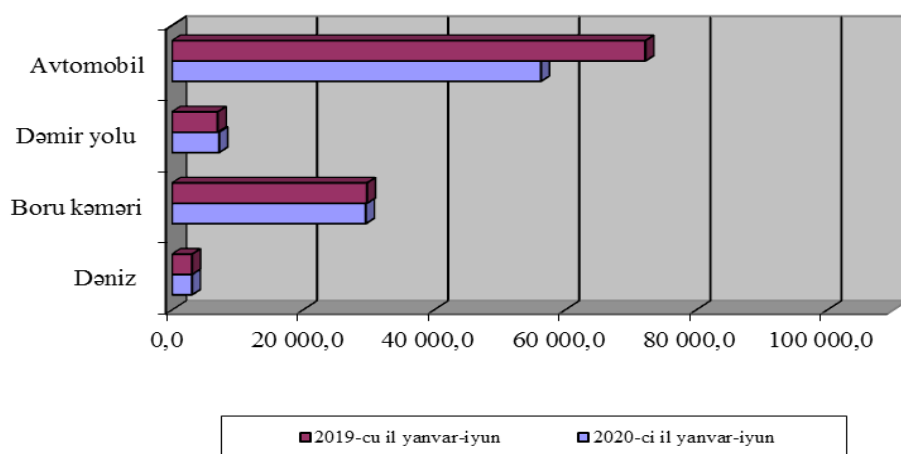
Dəniz limanları tərəfindən 4498,6 min ton həcmində yükləmə-boşaltma işləri həyata keçirilmiş və yüklərin 4279,0 min tonunu və ya 95,1 faizini tranzit yüklər təşkil etmişdir.

2020-ci il iyul ayının 1-i vəziyyətinə limanlarda qalan yüklərin həcmi 119,4 min ton olmuşdur.

Dövr ərzində bu nəqliyyat növü ilə daşınmış sərnişinlərin sayı 2019-cu ilin müvafiq dövrünə nisbətən 2,2 faiz azalaraq 8,7 min nəfər olmuşdur.

Qrafik 13

Nəqliyyat sektorunda daşınmış yüklərin həcmi, min ton

Nəqliyyat sektorunda daşımaların həcmində xüsusi çəkisi ən böyük olan **avtomobil nəqliyyatı** ilə 56,3 milyon ton yük, 624,1 milyon sərnişin daşınmış və əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə müvafiq olaraq 22,1 faiz və 26,4 faiz azalma qeydə alınmışdır. Sərnişinlərin 96,2 faizi avtobus, 3,8 faizi isə minik taksilərinin xidmətlərindən istifadə etmişdir. Yük dövriyyəsi 22,0 faiz, sərnişin dövriyyəsi isə 24,0 faiz azalmışdır.

Metro nəqliyyatının xidmətlərindən istifadə etmiş sərnişinlərin sayı 45,0 faiz azalaraq 64,1 milyon nəfər olmuşdur.

Hava nəqliyyatı ilə 446,8 min və ya 60,4 faiz az sərnişin daşınmış, daşımaların 99,6 faizi dövlət, 0,4 faizi isə özəl müəssisələrə məxsus nəqliyyat vasitələri ilə həyata keçirilmişdir. Bu nəqliyyat növü ilə yükdaşıma 2,2 dəfə artaraq 186,2 min ton olmuşdur.

Magistral neft kəmərləri ilə 18356,7 min ton neft nəql edilmişdir. Nəqlətmənin 80,0 faizi Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft ixrac kəməri ilə həyata keçirilmiş və cari ilin yanvar-iyun ayları ərzində bu kəmər vasitəsilə 14685,9 min ton neft ötürülmüşdür. Dövr ərzində BTC kəməri ilə 2100,2 min ton tranzit nefti də nəql edilmişdir.

Magistral qaz kəmərləri ilə 15589,8 milyon kub-metr qaz nəql edilmiş və əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən 12,2 faiz artım müşahidə olunmuşdur. Qazın nəqlinin 37,4 faizi Bakı-Tbilisi-Ərzurum Cənubi Qafqaz boru kəməri vasitəsilə həyata keçirilmiş və 5831,2 milyon kub-metr qaz ötürülmüşdür.

2020-ci ilin yanvar-may aylarında **Avropa-Qafqaz-Asiya** nəqliyyat dəhlizinin Azərbaycan hissəsində daşınmış yüklərin həcmi 18826,1 min ton, yük dövriyyəsi isə 4179,1 milyon ton-km olmuşdur. Yüklərin 11217,1 min tonu və ya 59,6 faizi avtomobil nəqliyyatı, 5450,1 min tonu və ya 28,9 faizi dəmir yolu nəqliyyatı, 2158,9 min tonu və ya 11,5 faizi dəniz nəqliyyatı ilə daşınmışdır.

Dəhliz vasitəsilə daşınmış yüklərin 19,5 faizini və ya 3677,7 min tonunu tranzit yüklər təşkil etmişdir.

İnformasiya və rabitə

Bu sahədə fəaliyyət göstərən müəssisələr tərəfindən 2020-ci ilin yanvar-iyun aylarında əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə göstərilmiş xidmətlərin dəyəri real ifadədə 4,4 faiz artaraq 1042,8 milyon manat təşkil etmişdir ki, onun da 72,0 faizi əhali tərəfindən istehlak olunmuşdur. Bu sahədə əldə edilmiş gəlirin 80,0 faizi qeyri-dövlət sektorunun payına düşmüşdür.

Xidmətlərdən əldə edilən gəlirin 42,0 faizi və ya 438,2 milyon manatı mobil telefon rabitəsi sahəsində formalaşmışdır.

İstehlak bazarı

2020-ci ilin yanvar-iyun aylarında istehlakçıların tələbatlarının ödənilməsi məqsədilə satılmış məhsulların və göstərilmiş xidmətlərin dəyəri 22,0 milyard manat olmaqla 2019-cu ilin eyni dövrünə nisbətən müqayisəli qiymətlərlə 6,4 faiz azalmışdır.

Qeyri-dövlət sektorunun təsərrüfat subyektləri tərəfindən satılmış məhsulların və göstərilmiş xidmətlərin dəyəri 2019-cu ilin birinci yarısı ilə müqayisədə 6,1 faiz azalaraq 21,2 milyard manata bərabər olmuş, onun 48,3 faizi fərdi sahibkarların fəaliyyəti sayəsində formalaşmışdır.

Cədvəl 32

İstehlak bazarı üzrə əsas göstəricilər

	2020-ci ilin yanvar-iyun ayları, milyon manatla	2020-ci ilin yanvar- iyun ayları 2019-cu ilin yanvar- iyun aylarına nisbətən, faizlə
İstehlak bazarında satılmış məhsulların və göstərilmiş xidmətlərin ümumi dəyəri	21 962,7	93,6
o cümlədən:		
dövlət mülkiyyəti üzrə	789,7	87,4
qeyri-dövlət mülkiyyəti üzrə	21 173,0	93,9
ondan:		
fərdi sahibkarlar üzrə	10 224,0	96,1

Hesabat dövründə istehlak bazarında bir istehlakçı orta hesabla ayda 367,5 manat və ya 2019-cu ilin eyni dövrünün göstəricisindən nominal ifadədə 16,3 manat az vəsait xərcləmişdir.

Məhsul bazarı

2020-ci ilin yanvar-iyun aylarında pərakəndə ticarət şəbəkəsində istehlakçılara 18245,7 milyon manatlıq, o cümlədən 9729,7 milyon manatlıq ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları, 8516,0 milyon manatlıq qeyri-ərzaq malları satılmışdır. 2019-cu ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə cari ilin yanvar-iyun aylarında pərakəndə ticarət dövriyyəsi real ifadədə 1,9 faiz, o cümlədən qeyri-ərzaq malları üzrə 6,9 faiz azalmış, ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları üzrə isə 3,1 faiz artmışdır.

Cədvəl 33

Pərakəndə ticarət dövriyyəsinin makrostrukturunu

	2020-ci ilin yanvar-iyun aylarında, milyon manatla	Ümumi yekunda xüsusi çəkisi, faizlə	2020-ci ilin yanvar-iyun ayları 2019-cu ilin yanvar-iyun aylarına nisbətən, faizlə
Pərakəndə ticarət dövriyyəsi	18 245,7	100,0	98,1
o cümlədən: ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları	9 729,7	53,3	103,1
qeyri-ərzaq malları	8 516,0	46,7	93,1

Hesabat dövründə əhalinin bir nəfərinə düşən orta aylıq pərakəndə ticarət dövriyyəsi 305,3 manat və ya 2019-cu ilin müvafiq dövrünün göstəricisindən nominal ifadədə 2,0 manat çox olmuşdur. Ticarət şəbəkəsində bir ölkə sakini orta hesabla ayda 162,8 manatlıq ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları, 142,5 manatlıq qeyri-ərzaq malları almışdır.

Pərakəndə ticarət dövriyyəsinin dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, müqayisəli qiymətlərlə, faizlə		
	Pərakəndə ticarət dövriyyəsi	o cümlədən	
		ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları üzrə	qeyri-ərzaq malları üzrə
2019-cu il			
Yanvar	102,7	102,4	103,1
Yanvar-fevral	102,6	102,3	103,0
Yanvar-mart	102,7	102,4	103,1
Yanvar-aprel	102,7	102,3	103,0
Yanvar-may	102,8	102,4	103,1
Yanvar-iyun	102,8	102,5	103,1
Yanvar-iyul	102,9	102,5	103,2
Yanvar-avqust	102,9	102,6	103,2
Yanvar-sentyabr	103,0	102,6	103,3
Yanvar-oktyabr	103,1	102,7	103,4
Yanvar-noyabr	103,5	103,1	103,9
Yanvar-dekabr	103,6	103,2	104,0
2020-ci il			
Yanvar	103,2	102,7	103,6
Yanvar-fevral	103,1	102,6	103,6
Yanvar-mart	101,2	102,9	99,5
Yanvar-aprel	98,1	102,6	93,5
Yanvar-may	98,3	103,2	93,3
Yanvar-iyun	98,1	103,1	93,1

**Pərakəndə ticarət dövriyyəsinin
məhsul qrupları üzrə strukturu**

	2020-ci ilin yanvar-iyun aylarında satışdan gəlir, milyon manatla	2020-ci ilin yanvar-iyun ayları 2019-cu ilin yanvar-iyun aylarına nisbətən, faizlə
Pərakəndə ticarət dövriyyəsi	18 245,7	98,1
o cümlədən:		
ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları	9 729,7	103,1
toxuculuq məhsulları, geyim və ayaqqabılar	2 678,9	80,6
elektrik malları və mebellər	1 005,6	94,1
kompüterlər, telekommunikasiya avadanlıqları və çap məhsulları	138,5	99,5
əczaçılıq məhsulları və tibbi ləvazimatlar	319,6	134,5
avtomobil benzini və dizel yanacağı	988,1	99,8
digər qeyri-ərzaq malları	3 385,3	99,5

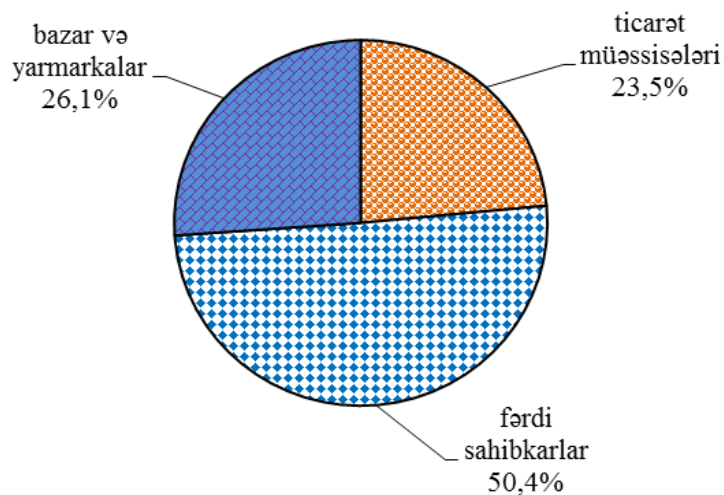
2020-ci ilin birinci yarısında istehlakçıların pərakəndə ticarət şəbəkəsində xərclədiyi vəsaitin 53,3 faizi ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatlarının, 14,7 faizi toxuculuq məhsulları, geyim və ayaqqabıların, 5,5 faizi elektrik malları və mebellərin, 5,4 faizi avtomobil benzini və dizel yanacağının, 1,7 faizi əczaçılıq məhsulları və tibbi ləvazimatların, 0,8 faizi kompüterlər, telekommunikasiya avadanlıqları və çap məhsullarının, 18,6 faizi isə digər qeyri-ərzaq mallarının alınmasına sərf olunmuşdur.

Məhsul bazarı üzrə əsas göstəricilər

	2020-ci ilin yanvar-iyun ayları, milyon manatla	2020-ci ilin yanvar- iyun ayları 2019-cu ilin yanvar- iyun aylarına nisbətən, faizlə
Pərakəndə ticarət dövriyyəsi	18 245,7	98,1
o cümlədən:		
müəssisələr üzrə	4 285,9	115,1
fərdi sahibkarlar üzrə	9 189,6	100,7
bazar və yarmarkalar üzrə	4 770,2	82,8

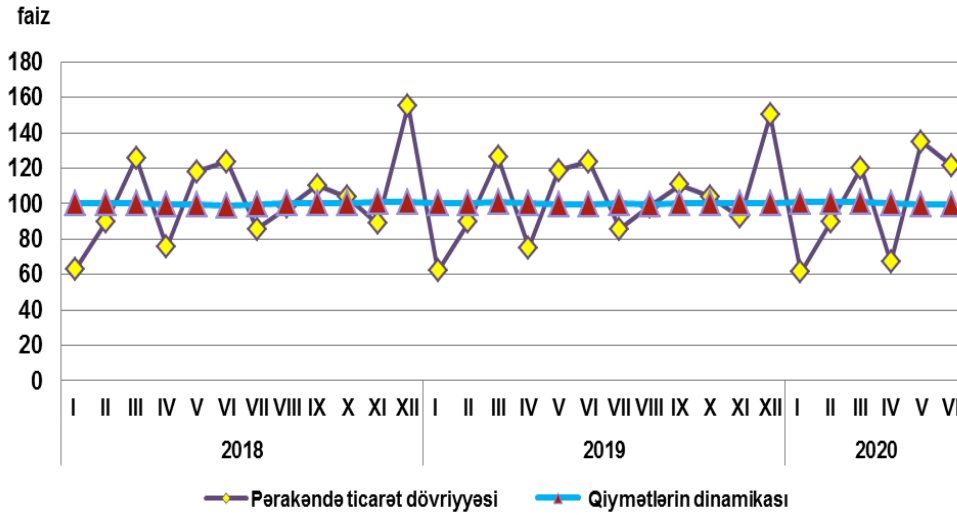
Qrafik 14

**2020-ci ilin yanvar-iyun aylarında
pərakəndə ticarət dövriyyəsinin strukturu**

Qrafik 15

**Pərakəndə ticarət şəbəkəsində
istehlak məhsullarının satışı və qiymət
indeksinin dinamikası**
(əvvəlki aya nisbətən, faizlə)

İctimai iaşə xidmətləri

Dünyada koronavirus infeksiyasının sürətlə yayılması əksər ölkələrin turizm sektoruna da öz mənfi təsirini göstərmişdir. Bu hal ölkəmizdə də müşahidə olunmuş və cari ilin yanvar-iyun aylarında ötən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə turizm infrastrukturunun əsas elementlərindən olan ictimai iaşə müəssisələrinin göstəricilərində azalma qeydə alınmışdır. Azalmanın əsas səbəbi koronavirus infeksiyasının yayılmasının qarşısının alınması məqsədilə Azərbaycan Respublikası ərazisində ictimai iaşə obyektlərinin fəaliyyətinə qoyulan məhdudiyyətlər, həmçinin Azərbaycan Respublikası ilə qonşu dövlətlər arasında dövlət sərhədində məhdudlaşdırıcı rejimin, eləcə də dünyanın əksər ölkələrində vətəndaşların səfərlərinə müvəqqəti məhdudiyyətlərin tətbiq olunması ilə əlaqədar ölkəmizə gələn əcnəbilərin və vətəndaşlığı olmayan şəxslərin sayında müşahidə olunmuş kəskin azalma (cari ilin mart, aprel, may və iyun ayları ötən ilin eyni ayları ilə müqayisədə müvafiq olaraq 2,6 dəfə, 12,1 dəfə, 9,9 dəfə, 12,0 dəfə) nəticəsində mart, aprel, may və iyun aylarında ötən ilin eyni ayları ilə müqayisədə ictimai iaşə xidmətlərinin həcmində azalma olmuşdur. Cari ilin iyun ayında ictimai iaşə dövriyyəsi ötən ilin iyun ayı ilə müqayisədə 4,3 dəfə azalmışdır. Nəticədə ictimai iaşə xidmətlərinin həcmi ötən ilin yanvar-iyun ayları ilə müqayisədə 45,6 faiz azalaraq 377,1 milyon manat olmuşdur.

Cədvəl 37

İctimai iaşə dövriyyəsi

	2020-ci ilin yanvar-iyun aylarında, min manat	2020-ci ilin yanvar- iyun ayları 2019-cu ilin yanvar-iyun aylarına nisbətən, faizlə
Cəmi	377 140,4	54,4
o cümlədən:		
dövlət	3 615,4	49,9
qeyri-dövlət	373 525,0	54,5
ondan: fiziki şəxslər	204 156,9	50,3

Özəl sektorda ictimai iaşə dövriyyəsinin 45,3 faizi hüquqi şəxslərin, 54,7 faizi isə bu sahədə sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olan fiziki şəxslərin payına düşür. Hüquqi şəxslər üzrə dövriyyə 2019-cu ilin yanvar-iyun ayları ilə müqayisədə 39,4 faiz azalaraq 169,4 milyon manat olmuşdur.

Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər

Koronavirus infeksiyasının yayılmasının qarşısını almaq məqsədilə ölkənin rayon və şəhərləri arasında vətəndaşların səfərlərinə qoyulan məhdudiyyətlərin təsiri nəticəsində cari ilin mart, aprel, may və iyun aylarında sənişin daşınmasında müşahidə olunan ciddi azalmalar, həmçinin bir sıra xidmət sahələrinin fəaliyyətinə qoyulmuş məhdudiyyətlərlə əlaqədar əhaliyə göstərilmiş ödənişli xidmətlərdən əldə olunan gəlir cari ilin yanvar-iyun aylarında ötən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 19,2 faiz azalaraq 3339,9 milyon manat olmuşdur. Hüquqi şəxslər tərəfindən əhaliyə 2509,6 milyon manatlıq xidmət göstərilmişdir ki, bu da xidmətlərin ümumi dəyərinin 75,1 faizini təşkil etmişdir.

Cədvəl 38

Ödənişli xidmətlərin göstərilməsi

	2020-ci ilin yanvar-iyun aylarında, milyon manat	2020-ci ilin yanvar-iyun ayları 2019-cu ilin yanvar-iyun aylarına nisbətən, faizlə
Ödənişli xidmətlərin ümumi dəyəri - cəmi	3 339,9	80,8
dövlət	769,4	87,8
qeyri-dövlət	2 570,5	79,0
ondan: fiziki şəxslər	830,3	75,3

Cari ilin yanvar-iyun aylarında hər bir ölkə sakini orta hesabla 335,3 manatlıq və ya ötən ilin müvafiq dövrü ilə

müqayisədə nominal ifadədə 78,7 manat az müxtəlif ödənişli xidmətlərdən istifadə etmişdir.

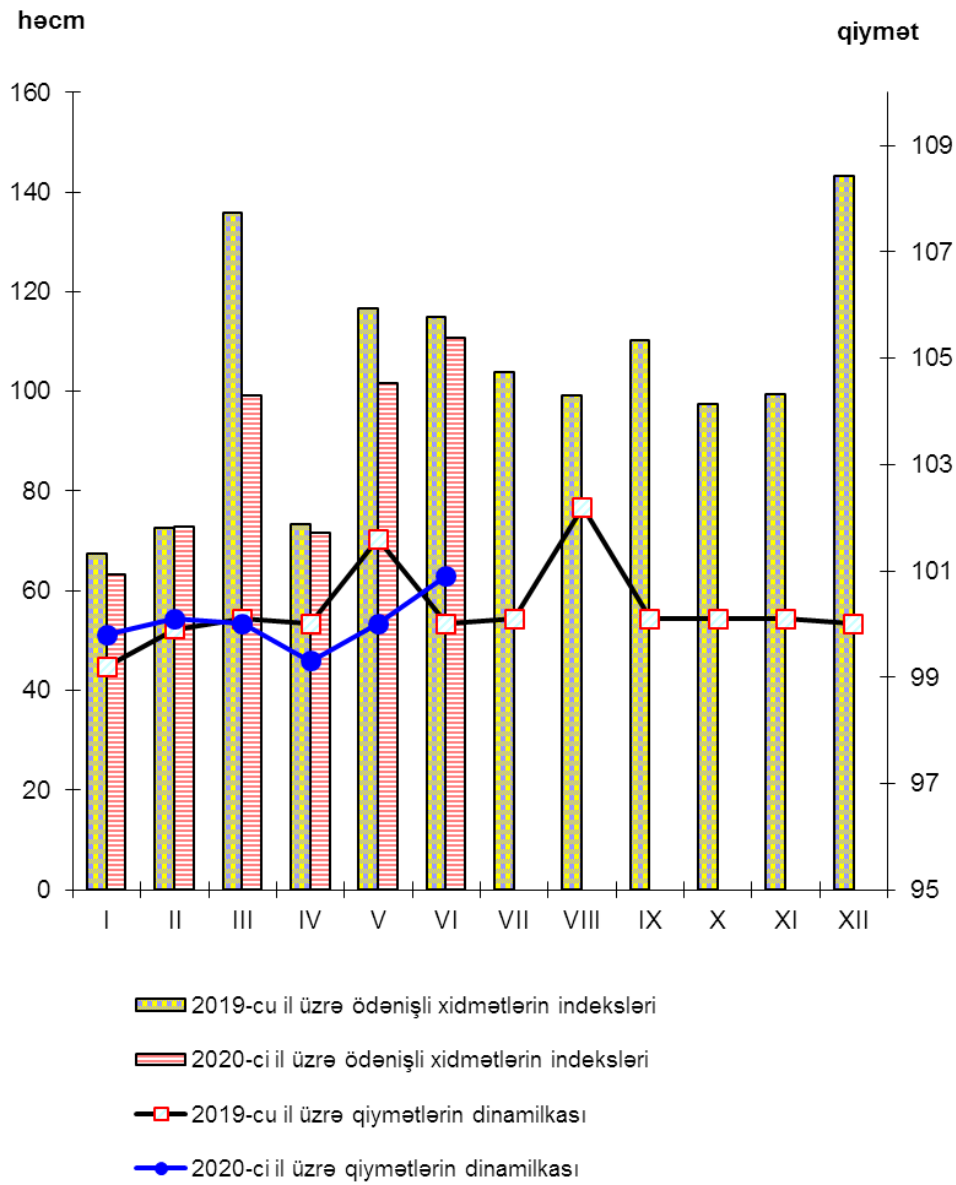
Cədvəl 39

Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlərin indeksləri

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, müqayisəli qiymətlərlə, faizlə		
	Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər	o cümlədən:	
		hüquqi şəxslər üzrə	fiziki şəxslər üzrə
2019-cu il			
Yanvar	100,8	100,5	101,6
Yanvar-fevral	100,7	100,5	101,0
Yanvar-mart	100,8	100,8	100,8
Yanvar-aprel	101,0	101,0	100,7
Yanvar-may	101,2	101,3	101,1
Yanvar-iyun	101,5	101,5	101,3
Yanvar-iyul	101,8	101,9	101,6
Yanvar-avqust	102,0	102,0	101,8
Yanvar-sentyabr	102,1	102,1	101,9
Yanvar-oktyabr	102,3	102,3	102,2
Yanvar-noyabr	102,5	102,5	102,5
Yanvar-dekabr	103,1	103,1	103,4
2020-ci il			
Yanvar	104,8	105,4	103,0
Yanvar-fevral	105,0	105,4	103,9
Yanvar-mart	94,5	95,2	92,9
Yanvar-aprel	90,3	91,8	86,3
Yanvar-may	85,1	86,9	80,4
Yanvar-iyun	80,8	82,9	75,3

Qrafik 16

**Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər üzrə
qiymət və fiziki həcm indeksləri
(əvvəlki aya nisbətən, faizlə)**

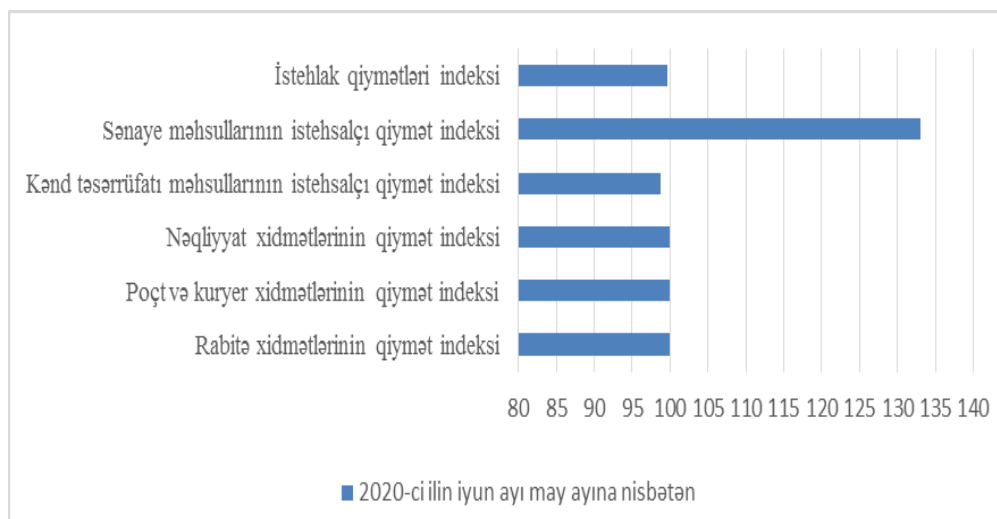
Qiymət indeksləri

Cədvəl 40

	2020-ci ilin iyun ayı 2020-ci ilin may ayına nisbətən, faizlə	2020-ci ilin iyun ayı 2019-cu ilin iyun ayına nisbətən, faizlə	2020-ci ilin yanvar-iyun ayları 2019-cu ilin yanvar-iyun aylarına nisbətən, faizlə
İstehlak qiymətləri indeksi	99,7	103,0	103,0
Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymət indeksi	133,1	73,8	69,6
Kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalçı qiymət indeksi	98,8	109,6	108,8
Nəqliyyat xidmətlərinin qiymət indeksi	99,9	100,4	101,5
Poçt və kuryer xidmətlərinin qiymət indeksi	100,0	99,9	99,9
Rabitə xidmətlərinin qiymət indeksi	100,0	100,0	100,0

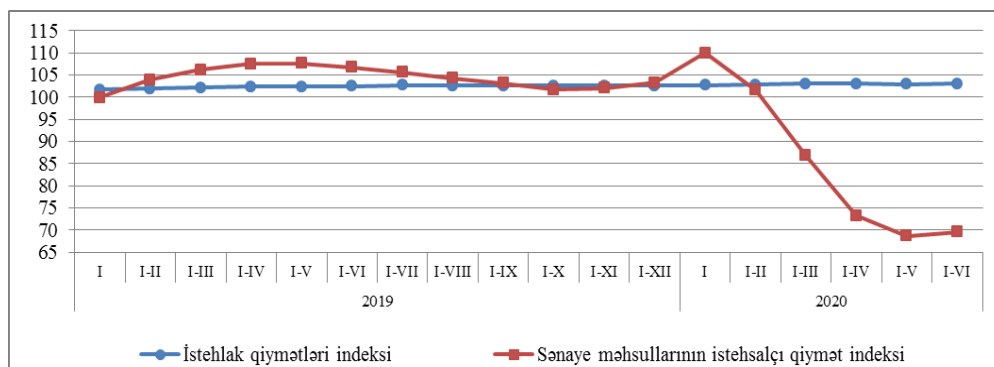
Qrafik 17

İstehlak və istehsalçı qiymət indeksləri, faizlə

Qrafik 18

İstehlak qiymətləri indeksi və sənaye məhsullarının istehsalçı qiymət indeksi
(əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

İstehlak qiymətləri indeksi

2020-ci ilin iyun ayında istehlak qiymətləri indeksi may ayı ilə müqayisədə 99,7 faiz, 2020-ci ilin yanvar-iyun aylarında əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə isə 103,0 faiz təşkil etmişdir.

Cədvəl 41

İstehlak qiymətləri indeksinin dəyişməsi

	Cəmi məhsullar və xidmətlər			Ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları		
	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq ayına nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq ayına nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
2019-cu il						
Yanvar	100,2	101,7	101,7	100,9	100,7	100,7
Fevral	100,6	102,1	101,9	101,1	101,4	101,0
Mart	100,6	102,5	102,1	101,3	102,3	101,5
I rüb	101,5	-	102,1	103,7	-	101,5
Aprel	100,4	103,1	102,4	100,8	103,5	102,0
May	99,6	102,7	102,4	98,9	103,8	102,3
İyun	99,5	102,9	102,5	98,9	104,3	102,7
II rüb	100,5	-	102,9	100,9	-	103,9
İyul	100,1	103,6	102,7	100,0	105,9	103,1
Avqust	99,7	102,4	102,6	99,2	104,7	103,3
Sentyabr	100,3	102,5	102,6	100,7	105,1	103,5
III rüb	99,5	-	102,8	98,6	-	105,2

REAL SEKTOR

...ardı...

	Cəmi məhsullar və xidmətlər			Ərzaq məhsulları, içkilər və bütün məmulatları		
	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq ayına nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq ayına nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Oktyabr	100,4	102,7	102,6	100,2	105,0	103,7
Noyabr	100,5	102,6	102,6	100,9	104,8	103,8
Dekabr	100,5	102,4	102,6	101,1	104,2	103,8
IV rüb	101,0	-	102,6	101,4	-	104,7
2020-ci il						
Yanvar	100,6	102,7	102,7	101,3	104,6	104,6
Fevral	100,7	102,9	102,8	101,6	105,1	104,9
Mart	101,0	103,3	103,0	102,2	106,0	105,2
I rüb	101,9	-	103,0	104,2	-	105,2
Aprəl	100,1	103,0	103,0	100,7	106,0	105,4
May	99,5	102,9	102,9	98,7	105,7	105,5
İyun	99,7	103,0	103,0	98,5	105,3	105,5
II rüb	100,5	-	103,0	101,3		105,7

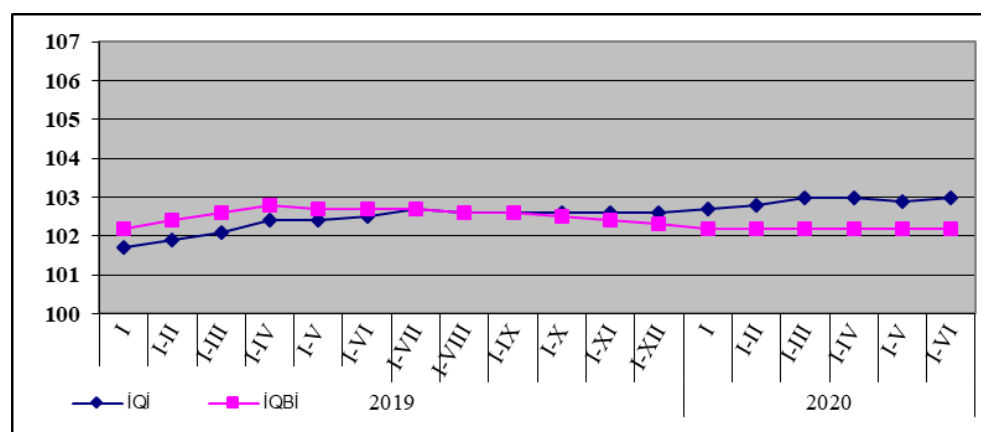
	Qeyri-ərzaq məhsulları			Xidmətlər		
	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq ayına nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq ayına nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
2019-cu il						
Yanvar	100,2	101,2	101,2	99,2	103,4	103,4
Fevral	100,1	101,2	101,2	100,2	103,7	103,5
Mart	100,1	101,3	101,2	100,1	103,7	103,6
I rüb	100,4	-	101,2	99,5	-	103,6
Aprəl	100,1	101,4	101,2	100,1	103,8	103,7
May	100,0	101,3	101,3	100,1	102,2	103,4
İyun	100,0	101,3	101,3	100,0	102,3	103,2
II rüb	100,1	-	101,3	100,3	-	102,8
İyul	100,2	101,4	101,3	100,1	102,3	103,0
Avqust	100,0	101,2	101,3	100,1	100,1	102,7
Sentyabr	100,1	101,2	101,3	100,0	100,1	102,4
III rüb	100,2	-	101,2	100,1	-	100,8
Oktyabr	100,1	101,0	101,2	100,9	100,9	102,2
Noyabr	100,2	101,0	101,2	100,1	100,9	102,1
Dekabr	100,1	101,0	101,2	100,1	100,9	102,0
IV rüb	100,4	-	101,0	101,0	-	100,9

	Qeyri-ərzaq məhsulları			Xidmətlər		
	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq ayına nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq ayına nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
2020-ci il						
Yanvar	100,3	101,1	101,1	99,8	101,5	101,5
Fevral	100,1	101,1	101,1	100,1	101,4	101,4
Mart	100,2	101,2	101,2	100,0	101,2	101,4
I rüb	100,5	-	101,2	99,9	-	101,4
Aprəl	100,1	101,3	101,2	99,3	100,4	101,1
May	100,1	101,4	101,2	100,0	100,4	101,0
İyun	100,1	101,5	101,3	100,9	101,2	101,0
II rüb	100,3	-	101,4	99,6	-	100,7

Qiymətləri dövlət tərəfindən tənzimlənən məhsullar və xidmətlər, həmçinin mövsümi xarakter daşıyan kənd təsərrüfatı məhsulları nəzərə alınmadan hesablanan və bazis inflyasiyası kimi qəbul edilmiş istehlak qiymətlərinin bazis indeksi 2020-ci ilin iyun ayında may ayı ilə müqayisədə 100,2 faiz, 2020-ci ilin yanvar-iyun aylarında əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə isə 102,2 faiz təşkil etmişdir.

Qrafik 19

İstehlak qiymətləri indeksi və istehlak qiymətlərinin bazis indeksinin dəyişməsi
(əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

2020-ci ilin iyun ayında ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları üzrə istehlak qiymətləri indeksi may ayı ilə müqayisədə 98,5 faiz, 2020-ci ilin yanvar-iyun aylarında əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə isə 105,5 faiz təşkil etmişdir.

Cədvəl 42

**Ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatlarının
istehlak qiymətləri indeksləri**

	2020-ci ilin iyun ayı 2020-ci ilin may ayına nisbətən, faizlə	2020-ci ilin iyun ayı 2019-cu ilin iyun ayına nisbətən, faizlə	2020-ci ilin yanvar-iyun ayları 2019-cu il yanvar-iyun aylarına nisbətən, faizlə	Məlumat üçün: 2019-cu ilin yanvar-iyun ayları 2018-ci il yanvar-iyun aylarına nisbətən, faizlə
Çörək, çörək məmulatları və yarmalar	100,2	103,9	103,9	101,2
Ət və ət məhsulları	100,0	104,7	103,9	100,9
Balıq və balıq məhsulları	99,3	105,2	105,7	103,3
Süd və süd məhsulları, yumurta	102,2	107,0	107,0	102,9
Kərə və bitki yağları	100,0	99,8	100,4	102,0
Meyvələr	101,0	111,6	108,3	93,5
Tərəvəzlər	85,2	104,8	110,2	108,8
Qənd, cəm, bal, şokolad və konfetlər	100,0	100,4	100,7	100,8
Digər kateqoriyalara aid edilməyən ərzaq məhsulları	100,1	101,2	101,5	101,6
Çay, qəhvə, kakao	100,0	101,0	100,9	103,6
Mineral sular, sərinləşdirici içkilər və şirələr	100,3	102,0	102,8	102,3
Araq, brendi (konyak)	100,2	102,1	102,2	110,6
Tütün məmulatları	100,0	114,9	114,6	120,1

2020-ci ilin iyun ayında qeyri-ərzaq məhsulları üzrə istehlak qiymətləri indeksi may ayı ilə müqayisədə 100,1 faiz, 2020-ci ilin yanvar-iyun aylarında əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə isə 101,3 faiz təşkil etmişdir.

Qeyri-ərzaq məhsullarının istehlak qiymətləri indeksləri

	2020-ci ilin iyun ayı 2020-ci ilin may ayına nisbətən, faizlə	2020-ci ilin iyun ayı 2019-cu ilin iyun ayına nisbətən, faizlə	2020-ci ilin yanvar-iyun ayları 2019-cu ilin yanvar-iyun aylarına nisbətən, faizlə	Məlumat üçün: 2019-cu ilin yanvar-iyun ayları 2018-ci ilin yanvar-iyun aylarına nisbətən, faizlə
Parçalar	102,0	104,0	102,2	104,2
Geyim	100,1	102,2	101,4	101,1
Ayaqqabı	100,2	101,8	101,6	101,1
İnşaat materialları	100,0	101,5	101,6	102,4
Mebel və ev əşyaları	100,1	101,5	101,8	102,1
Xalça və digər döşəmə örtükləri	100,4	102,4	102,8	102,1
Məişət cihazları	100,0	100,3	100,1	100,2
Kiçik elektrik cihazları	100,0	100,8	100,6	101,7
Şüşə məmulatları, yemək qabları və əşyaları	100,3	102,7	102,6	102,3
Evə qulluq etmək üçün lazım olan məhsullar (yuyucu vasitələr və s.)	100,1	102,0	101,5	102,3
Dərmanlar	100,0	100,0	100,0	100,0
Müalicə ləvazimatları və cihazları	100,7	102,6	102,5	103,5
Minik avtomobilləri	100,0	100,2	99,3	97,6
Velosipedlər	100,7	103,2	102,9	101,7
Minik avtomobilləri üçün ehtiyat hissələri	100,1	101,3	101,2	101,0
Yanacaq məhsulları (benzin və dizel yanacağı)	100,0	100,0	100,0	100,0
Telefon aparatları	99,6	98,2	98,5	99,5
Foto-kino avadanlıqları və optik cihazlar	99,9	100,2	99,8	99,2
Məlumatın işlənməsi üçün avadanlıqlar (kalkulyator, fərdi kompüter, noutbuk, planşet)	100,0	100,1	100,1	100,3
Oyuncaqlar	100,6	102,7	102,5	102,7

REAL SEKTOR

	2020-ci ilin iyun ayı 2020-ci ilin may ayına nisbətən, faizlə	2020-ci ilin iyun ayı 2019-cu ilin iyun ayına nisbətən, faizlə	2020-ci ilin yanvar-iyun ayları 2019-cu ilin yanvar-iyun aylarına nisbətən, faizlə	...ardı Məlumat üçün: 2019-cu ilin yanvar-iyun ayları 2018-ci ilin yanvar-iyun aylarına nisbətən, faizlə
Açıq havada idman, turizmlə məşğul olmaq və istirahət vaxtı istifadə etmək üçün əşyalar	100,0	103,8	103,8	100,9
Kitablar	100,0	99,2	97,7	98,9
Qəzetlər və digər dövri nəşrlər	100,0	100,4	100,2	100,4
Dəftərxana və şəkil çəkmək üçün ləvazimat	100,0	101,7	102,0	105,9
Şəxsi gigiyena əşyaları, saç qurutmaq üçün fənlər	100,2	101,4	101,1	101,5
Zərgərlik məmulatları	100,1	103,2	102,7	100,9
Sair şəxsi istifadə əşyaları	100,0	101,8	101,2	101,5

2020-ci ilin iyun ayında əhaliyə göstərilmiş ödənişli xidmətlər üzrə istehlak qiymətləri indeksi may ayı ilə müqayisədə 100,9 faiz, 2020-ci ilin yanvar-iyun aylarında əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə isə 101,0 faiz təşkil etmişdir.

**Əhaliyə göstərilmiş ödənişli xidmətlərin
istehlak qiymətləri indeksləri**

	2020-ci ilin iyun ayı 2020-ci ilin may ayına nisbətən, faizlə	2020-ci ilin iyun ayı 2019-cu ilin iyun ayına nisbətən, faizlə	2020-ci ilin yanvar-iyun ayları 2019-cu ilin yanvar-iyun aylarına nisbətən, faizlə	Məlumat üçün: 2019-cu ilin yanvar-iyun ayları 2018-ci ilin yanvar-iyun aylarına nisbətən, faizlə
Paltarların təmizlənməsi, təmiri və kirayəsi	100,0	101,7	102,1	102,1
Ayaqqabıların təmiri	100,0	101,5	101,5	100,6
İcarəçi tərəfindən ödənilmiş icarə haqqı	100,0	102,1	103,2	102,9
Soyuq su təchizatı xidməti	100,0	100,0	100,0	100,0
Zibilin daşınması xidməti	100,0	100,0	100,0	100,0
Kanalizasiya xidməti	100,0	100,0	100,0	100,0
Elektrik enerjisi təchizatı xidməti	114,3	100,0	95,8	100,0
Təbii qaz təchizatı xidməti	100,0	106,7	106,7	100,4
Mərkəzi isitmə xidməti	100,0	100,0	100,0	100,0
Mebel, ev əşyaları və döşəmə örtüklərinin təmiri	100,0	101,0	101,1	101,3
Məişət cihazlarının təmiri	100,0	101,4	101,8	101,3
Ev və məişət xidmətləri	100,0	101,0	100,5	101,9
Tibbi xidmətlər	100,0	103,5	103,6	102,3
Stomatoloji xidmətlər	100,4	102,4	102,7	101,7
Xəstəxana xidmətləri	100,0	101,0	101,1	99,8
Avtomobillərin təmiri	100,0	100,7	100,9	101,7
Dəmir yolu nəqliyyatı ilə sərnəşin daşınması xidmətləri	100,0	95,5	99,4	103,5
Metro nəqliyyatı ilə sərnəşin daşınması xidmətləri	100,0	100,0	100,0	150,0
Avtomobil nəqliyyatı ilə sərnəşin daşınması xidmətləri	100,0	100,0	100,0	124,5

REAL SEKTOR

	2020-ci ilin iyun ayı 2020-ci ilin may ayına nisbətən, faizlə	2020-ci ilin iyun ayı 2019- cu ilin iyun ayına nisbətən, faizlə	2020-ci ilin yanvar-iyun ayları 2019-cu ilin yanvar-iyun aylarına nisbətən, faizlə	...ardı Məlumat üçün: 2019-cu ilin yanvar-iyun ayları 2018-ci ilin yanvar-iyun aylarına nisbətən, faizlə
Hava nəqliyyatı ilə sərnişin daşınması xidmətləri	100,0	98,0	102,0	95,1
Dəniz nəqliyyatı ilə sərnişin daşınması xidmətləri	100,0	100,0	100,0	100,0
Poçt xidmətləri	100,0	100,0	100,0	100,0
Telefon rabitəsi xidmətləri	100,0	100,0	100,0	100,0
Kompleks istirahətin təşkili üzrə xidmətlər	100,0	100,6	101,0	102,0
Ödənişli ali təhsil haqqı	100,0	102,0	102,0	100,4
Restoran və kafelər tərəfindən yeməklə təmin edilmə xidmətləri	100,0	101,0	101,0	101,5
Məhmanxana xidməti	100,0	101,2	102,3	102,6
Bərbərxana və kosmetoloji xidmətlər	100,0	101,0	101,4	101,7
Nəqliyyat vasitələrinin sığortası haqqı	100,0	100,0	100,0	100,0

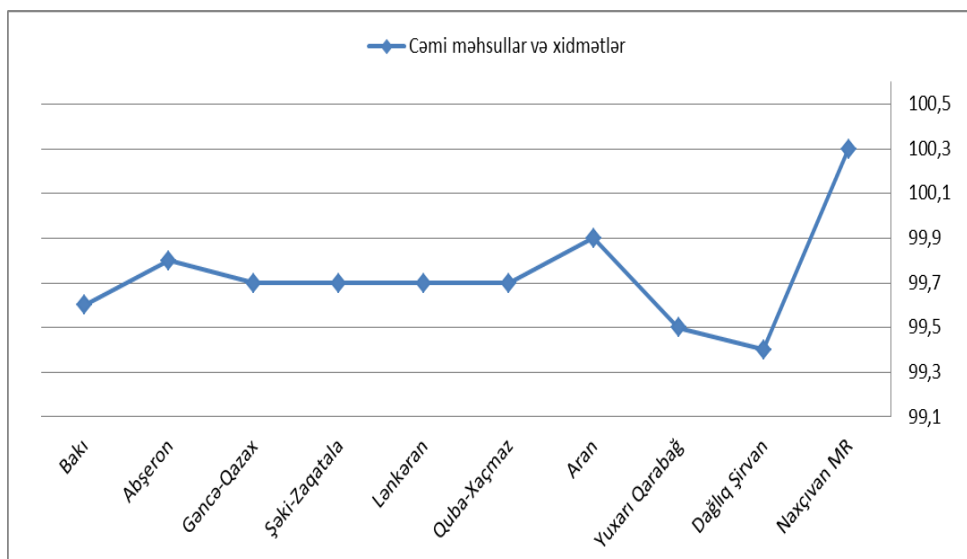
Cədvəl 45

**Ölkənin iqtisadi rayonları üzrə 2020-ci ilin iyun ayında
istehlak qiymətləri indeksləri (əvvəlki aya nisbətən, faizlə)**

	Cəmi məhsullar və xidmətlər	Ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları	Qeyri-ərzaq məhsulları	Xidmətlər
Bakı şəhəri	99,6	98,5	99,8	100,8
Abşeron	99,8	98,7	100,0	101,2
Gəncə-Qazax	99,7	98,7	100,0	100,7
Şəki-Zaqatala	99,7	98,9	100,0	100,6
Lənkəran	99,7	98,5	100,2	100,8
Quba-Xaçmaz	99,7	98,7	100,1	100,7
Aran	99,9	98,7	100,2	101,0
Yuxarı Qarabağ	99,5	98,3	100,1	100,8
Dağlıq Şirvan	99,4	98,0	100,1	100,7
Naxçıvan Muxtar Respublikası	100,3	99,9	100,0	100,9

Qrafik 20

**İqtisadi rayonlar üzrə istehlak qiymətləri indeksləri
(əvvəlki aya nisbətən, faizlə)**

Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymət indeksləri. 2020-ci ilin iyun ayında sənaye məhsullarının istehsalçı qiymətləri indeksi əvvəlki ayla müqayisədə 133,1 faiz, o cümlədən mədənçıxarma sənayesi üzrə 141,6 faiz, emal sənayesi üzrə 99,8 faiz, elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı, su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı sahələri üzrə isə 100,0 faiz təşkil etmişdir.

Cədvəl 46

Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymət indeksləri

	2020-ci ilin iyun ayı 2020- ci ilin may ayına nisbətən, faizlə	2020-ci ilin iyun ayı 2019- cu ilin iyun ayına nisbətən, faizlə	2020-ci ilin yanvar-iyun ayları 2019-cu ilin yanvar-iyun aylarına nisbətən, faizlə
Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymətləri indeksi	133,1	73,8	69,6
Mədənçıxarma sənayesi	141,6	63,6	61,7
Emal sənayesi	99,8	90,5	99,1
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	100,0	100,0	100,0
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	100,0	100,0	100,0

Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq məhsullarının istehsalçı qiymət indeksləri. 2020-ci ilin iyun ayında may ayı ilə müqayisədə kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalçı qiymətləri indeksi 98,8 faiz, o cümlədən bitkiçilik məhsulları üzrə 96,1 faiz, heyvandarlıq məhsulları üzrə 101,0 faiz təşkil etmişdir.

Ay ərzində meşə təsərrüfatı məhsullarının istehsalçı qiymətləri indeksi, balıq və sair balıqçılıq məhsullarının istehsalçı qiymətləri indeksi 100,0 faiz təşkil etmişdir.

Cədvəl 47

Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq məhsullarının istehsalçı qiymət indeksləri

	2020-ci ilin iyun ayı 2020-ci ilin may ayına nisbətən, faizlə	2020-ci ilin iyun ayı 2019-cu ilin iyun ayına nisbətən, faizlə	2020-ci ilin yanvar-iyun ayları 2019-cu ilin yanvar-iyun aylarına nisbətən, faizlə
Kənd təsərrüfatı məhsulları	98,8	109,6	108,8
bitkiçilik məhsulları	96,1	111,7	111,4
heyvandarlıq məhsulları	101,0	107,5	106,3
Meşə təsərrüfatı məhsulları	100,0	102,3	102,3
Balıq və sair balıqçılıq məhsulları	100,0	103,4	102,4

Nəqliyyat, poçt və rabitə xidmətlərinin qiymət indeksləri. 2020-ci ilin iyun ayında əvvəlki ayla müqayisədə nəqliyyat xidmətlərinin qiymət indeksi 99,9 faiz, nəqliyyatda yükdaşıma xidmətlərinin qiymət indeksi 99,8 faiz, nəqliyyatda sənişindəşıma xidmətlərinin qiymət indeksi isə 100,0 faiz təşkil etmişdir.

Ay ərzində rabitə, poçt və kuryer xidmətlərinin qiymət indeksləri əvvəlki aya nisbətən 100,0 faiz təşkil etmişdir.

Cədvəl 48

Nəqliyyat, poçt və rabitə qiymətləri indeksi

	2020-ci ilin iyun ayı 2020-ci ilin may ayına nisbətən, faizlə	2020-ci ilin iyun ayı 2019- cu ilin iyun ayına nisbətən, faizlə	2020-ci ilin yanvar-iyun ayları 2019-cu ilin yanvar-iyun aylarına nisbətən, faizlə
Nəqliyyat xidmətlərinin qiymət indeksi	99,9	100,4	101,5
Yükdaşıma nəqliyyatı xidməti	99,8	100,7	101,5
Sənişindəşıma nəqliyyatı xidməti	100,0	98,6	101,2
Poçt və kuryer xidmətlərinin qiymət indeksi	100,0	99,9	99,9
Rabitə xidmətlərinin qiymət indeksi	100,0	100,0	100,0

İdxal olunan məhsulların qiymət indeksləri. 2020-ci ilin may ayında idxal olunan məhsulların qiymət indeksi əvvəlki ayla müqayisədə 101,2 faiz, əvvəlki ilin müvafiq ayı ilə müqayisədə 123,3 faiz, 2020-ci ilin yanvar-may aylarında 2019-cu ilin yanvar-may aylarına nisbətən isə 124,6 faiz təşkil etmişdir.

İxrac olunan məhsulların qiymət indeksləri. 2020-ci ilin may ayında ixrac olunan məhsulların qiymət indeksi əvvəlki ayla müqayisədə 137,9 faiz, əvvəlki ilin müvafiq ayı ilə müqayisədə 54,2 faiz, 2020-ci ilin yanvar-may aylarında 2019-cu ilin yanvar-may aylarına nisbətən isə 70,5 faiz təşkil etmişdir.

Mənzil bazarında qiymət indeksləri. 2020-ci ilin II rübündə həm ilkin, həm də təkrar mənzil bazarında qiymət indeksi əvvəlki rüb ilə müqayisədə 100,0 faiz təşkil etmişdir.

Cədvəl 49

Mənzil bazarında qiymət indeksləri

	2020-ci ilin II rübü 2020-ci ilin I rübünə nisbətən, faizlə	2020-ci ilin II rübü 2019-cu ilin II rübünə nisbətən, faizlə	2020-ci ilin yanvar-iyun ayları 2019-cu ilin yanvar-iyun aylarına nisbətən, faizlə
Mənzil bazarında qiymət indeksi	100,0	99,9	100,0
İlkin mənzil bazarında qiymət indeksi	100,0	99,2	99,2
Təkrar mənzil bazarında qiymət indeksi	100,0	99,9	100,0

Kredit qoyuluşları

Mərkəzi Bankın təqdim etdiyi məlumata görə 2020-ci il iyun ayının 1-nə ölkənin bank və digər kredit təşkilatlarının kredit portfeli milli valyuta ekvivalentində 14765,7 milyon manat təşkil etmişdir. Ümumi kredit portfelinin 12187,5 milyon manatı və ya 82,5 faizi uzunmüddətli kreditlərin payına düşmüşdür.

Kreditlərin 97,3 faizi banklar, 2,7 faizi isə bank olmayan kredit təşkilatları və kredit ittifaqları tərəfindən verilmişdir.

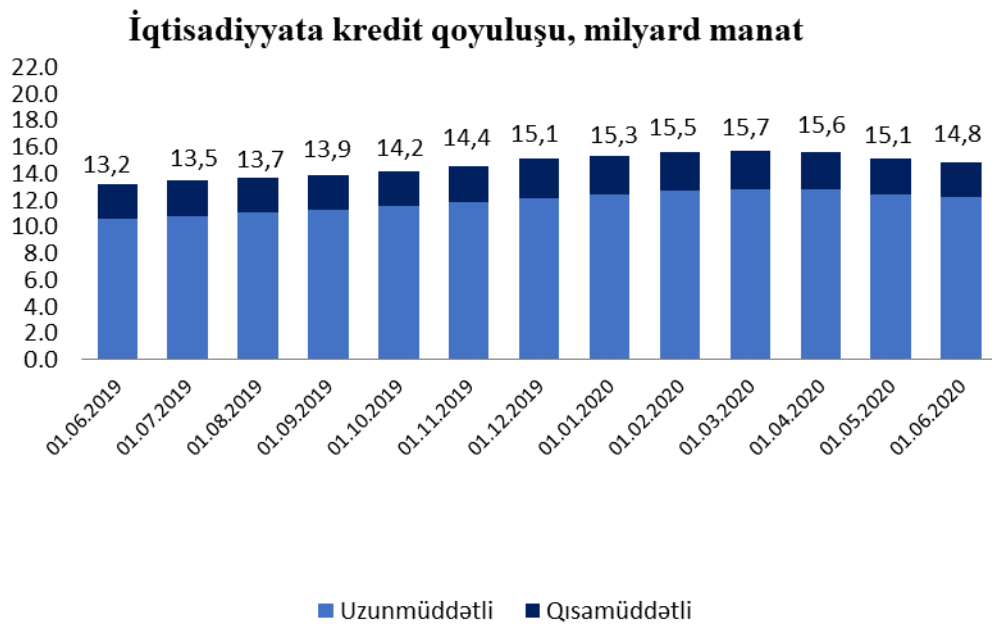
Ödəmə vaxtı keçmiş kreditlərin məbləği 1084,8 milyon manat olmuş və ümumi kredit portfelinin 7,4 faizini təşkil etmişdir.

Cədvəl 50

İqtisadiyyata kredit qoyuluşu

	2020-ci il iyunun 1-i vəziyyətinə, milyon manat	Əvvəlki ilin eyni dövrünə nisbətən, faizlə
Kredit qoyuluşları – cəmi	14765,7	111,9
o cümlədən:		
qısamüddətli	2578,2	97,9
uzunmüddətli	12187,5	115,4
Ödəmə vaxtı keçmiş kreditlər	1084,8	72,6
Kreditlərin ümumi həcmində vaxtı keçmiş kreditlərin xüsusi çəkisi, %-lə	7,4	x

Qrafik 21

Məşğulluq və işsizlik

2020-ci il iyulun 1-i vəziyyətinə ilkin məlumatlara əsasən iqtisadi fəal əhalinin sayı 5220,6 min nəfər olmuş, onlardan 4883,1 min nəfərini məşğul əhali təşkil etmişdir.

Cari il iyunun 1-i vəziyyətinə müddə ilə işləyənlərin sayı 1681,7 min nəfər, o cümlədən iqtisadiyyatın dövlət sektorunda 930,0 min nəfər, qeyri-dövlət sektorunda isə 751,7 min nəfər təşkil etmişdir. İqtisadiyyatın neft-qaz sektorunda 33,9 min nəfər, qeyri neft-qaz sektorunda isə 1647,8 min nəfər çalışmışdır.

Müəssisə və təşkilatlarda müddə ilə çalışan işçilərin 24,0 faizi məhsul istehsalı sahələrində, o cümlədən 7,8 faizi tikintidə, 7,3 faizi emal sənayesində, 3,4 faizi kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq sahələrində, 2,0 faizi mədənçıxarma sənayesində, 1,8 faizi elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı, 1,7 faizi su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sahələrində məşğul olmuşdur.

Xidmət sahəsində işləyənlərin 19,8 faizi təhsil, 17,9 faizi ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri, 8,0 faizi əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi, 6,7 faizi dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat, 5,4 faizi inzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi, 4,5 faizi nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, 3,4 faizi peşə, elmi və texniki fəaliyyət, 3,3 faizi istirahət, əyləncə və incəsənət, 1,7 faizi maliyyə və sığorta fəaliyyəti, 1,7 faizi informasiya və rabitə, 1,5 faizi turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə, 1,1 faizi digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi və 1,0 faizi daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar sahələrində çalışmışlar.

**2020-ci il iyun ayının 1-i vəziyyətinə iqtisadi fəaliyyət və
mülkiyyət növləri üzrə muzzla işləyən işçilərin sayı
(min nəfər)**

İqtisadi fəaliyyət növləri	Cəmi	o cümlədən	
		dövlət	qeyri-dövlət
Ölkə üzrə – cəmi	1 681,7	930,0	751,7
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	56,2	25,8	30,4
Mədənçıxarma sənayesi	34,1	13,1	21,0
Emal sənayesi	123,3	20,1	103,2
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	29,3	28,5	0,8
Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı	29,1	26,4	2,7
Tikinti	131,9	31,9	100,0
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	300,7	2,5	298,2
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	75,8	46,7	29,1
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	26,0	1,0	25,0
İnformasiya və rabitə	28,5	15,6	12,9
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	29,0	6,3	22,7
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	16,6	6,8	9,8
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	57,4	34,0	23,4
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	90,3	72,7	17,6
Dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat	112,8	107,1	5,7
Təhsil	332,7	322,4	10,3
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	134,3	116,5	17,8
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	54,8	50,6	4,2
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	18,9	2,0	16,9

2020-ci ilin yanvar-may aylarında bir işçiyə düşən orta aylıq işlənmiş iş saatlarının miqdarı 131,1 saat təşkil etmişdir.

Cədvəl 52

**2020-ci ilin yanvar-may aylarında iqtisadi fəaliyyət
növləri üzrə bir işçiyə düşən orta aylıq işlənmiş
iş saatlarının miqdarı**

İqtisadi fəaliyyət növləri	İş saatlarının miqdarı
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	142,4
Mədəncıxarma sənayesi	142,9
Emal sənayesi	139,0
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	146,3
Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı	148,8
Tikinti	141,9
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	143,0
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	141,6
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	129,5
İnformasiya və rabitə	146,9
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	142,0
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	138,7
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	137,2
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	136,3
Dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat	143,6
Təhsil	93,6
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	144,7
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	127,1
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	131,0

Dövlət büdcəsi

2020-ci ilin yanvar-may aylarında dövlət büdcəsinin gəlirləri əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 16,9 faiz artaraq 10580,25 milyon manata, xərcləri isə 0,4 faiz azalaraq 9392,23 milyon manata çatmışdır. Büdcənin icrasında yaranmış 1188,02 milyon manatlıq profisit ümumi daxili məhsulun 4,3 faizinə bərabər olmuşdur.

Cədvəl 53

Dövlət büdcəsinin gəlirləri

	2020-ci ilin yanvar-may ayları, milyon manat *	yekuna görə faizlə	ÜDM-də payı, faizlə
Gəlirlər – cəmi	10580,25	100,0	38,50
o cümlədən:			
Fiziki şəxslərin gəlir vergisi	461,87	4,36	1,68
Hüquqi şəxslərin mənfəət (gəlir) vergisi	1400,70	13,24	5,10
Torpaq vergisi	6,28	0,06	0,02
Əmlak vergisi	84,71	0,80	0,30
Əlavə dəyər vergisi	2123,04	20,07	7,73
Sadələşdirilmiş vergi	146,44	1,38	0,53
Aksiz	370,50	3,50	1,35
Yol vergisi	45,43	0,43	0,17
Mədən vergisi	55,74	0,53	0,20
Xarici iqtisadi fəaliyyətlə bağlı vergilər	476,02	4,50	1,73
Digər daxilolmalar	5409,52	51,13	19,69

* - 2020-ci ilin yanvar-may ayları üzrə dərc edilmiş operativ rəqəmlərə Maliyyə Nazirliyinin məlumatları əsasında müvafiq dəyişikliklər edilmişdir.

Daxilolmaların 20,07 faizi əlavə dəyər vergisi, 13,24 faizi hüquqi şəxslərin mənfəət (gəlir) vergisi, 4,50 faizi xarici iqtisadi fəaliyyətlə bağlı vergilər, 4,36 faizi fiziki şəxslərin gəlir vergisi, 3,50 faizi aksizlər, 1,38 faizi sadələşdirilmiş vergi, 1,82 faizi vergilərin digər növləri, 51,13 faizi isə vergi olmayan gəlirlər hesabına təmin edilmişdir.

Cədvəl 54

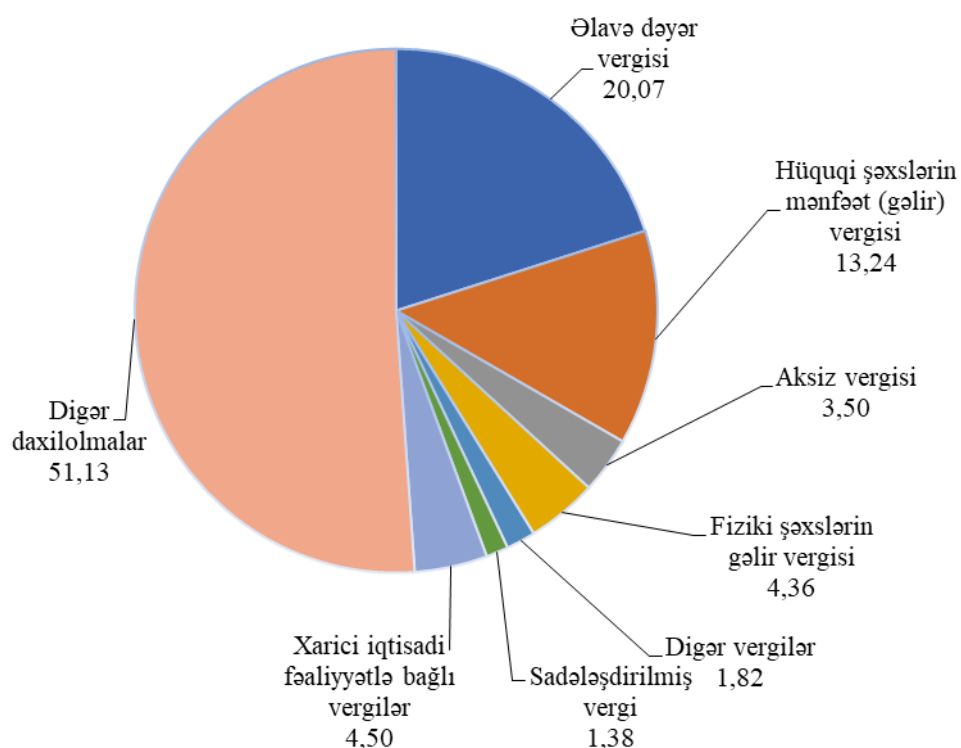
Dövlət büdcəsinin xərcləri

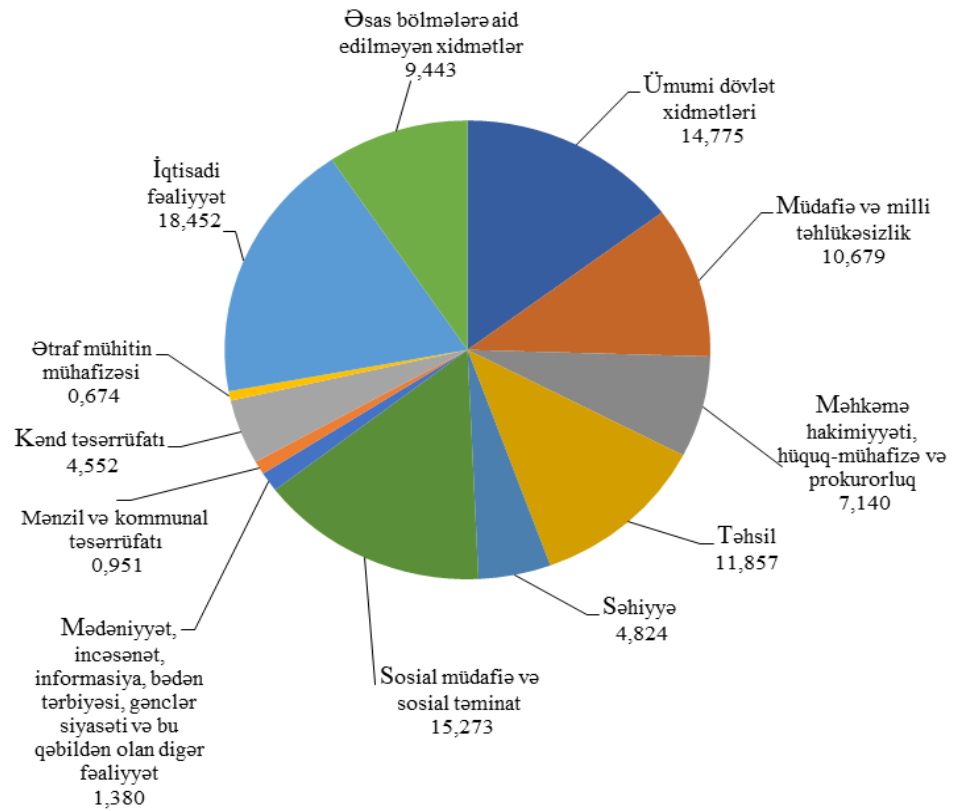
	2020-ci ilin yanvar-may ayları, milyon manat	yekuna görə faizlə	ÜDM-də payı, faizlə
Xərclər – cəmi	9392,231	100,0	34,18
o cümlədən:			
Ümumi dövlət xidmətləri	1387,729	14,775	5,05
Müdafiə və milli təhlükəsizlik	1002,957	10,679	3,65
Məhkəmə hakimiyyəti, hüquq - mühafizə və prokurorluq	670,608	7,140	2,44
Təhsil	1113,676	11,857	4,05
Səhiyyə	453,069	4,824	1,65
Sosial müdafiə və sosial təminat	1434,461	15,273	5,22
Mədəniyyət, incəsənət, informasiya, bədən tərbiyəsi, gənclər siyasəti və bu qəbildən olan digər fəaliyyət	129,606	1,380	0,47
Mənzil və kommunal təsərrüfatı	89,332	0,951	0,33
Kənd təsərrüfatı	427,525	4,552	1,56
Ətraf mühitin mühafizəsi	63,281	0,674	0,23
İqtisadi fəaliyyət	1733,080	18,452	6,30
Əsas bölmələrə aid edilməyən xidmətlər	886,907	9,443	3,23
Profisit/kəsir(-)	1188,019	-	4,32

Büdcə vəsaitlərinin 18,45 faizi iqtisadi fəaliyyətin, 16,68 faizi təhsil və səhiyyənin, 15,27 faizi sosial müdafiə və sosial təminatın, 14,78 faizi ümumi dövlət xidmətlərinin, 10,68 faizi müdafiə və milli təhlükəsizliyin, 24,14 faizi isə digər sahələrin maliyyələşdirilməsinə xərclənmişdir.

Qrafik 22

2020-ci ilin yanvar-may aylarında büdcə gəlirlərinin strukturu, faizlə

**2020-ci ilin yanvar-may aylarında
büdcə xərclərinin strukturu, faizlə**

Maliyyə Nazirliyinin təqdim etdiyi operativ məlumatlara əsasən 2020-ci ilin yanvar-iyun aylarında dövlət büdcəsinin gəlirləri 12022,7 milyon manat, xərcləri 11730,8 milyon manat təşkil etmiş, büdcənin icrasında 291,9 milyon manatlıq və ya ümumi daxili məhsulun 0,9 faizi qədər profisit yaranmışdır.

Xarici ticarət

2020-ci ilin yanvar-may aylarında Azərbaycan Respublikasının hüquqi və fiziki şəxsləri dünyanın 166 ölkəsindəki tərəfdaşları ilə ticarət əməliyyatları həyata keçirmiş, 98 ölkəyə məhsul ixrac olunmuş, 155 ölkədən idxal olunmuşdur.

Gömrük orqanlarında qeydiyyatı aparılmış, lakin gömrük rəsmiləşdirilməsi tam başa çatdırılmamış ixrac olunan xam neft və təbii qazın statistik qiymətləndirilmiş dəyəri nəzərə alınmaqla 2020-ci ilin yanvar-may aylarında xarici ticarət dövriyyəsi 9852,5 milyon ABŞ dolları, o cümlədən ixracın dəyəri 5687,4 milyon dollar, idxalın dəyəri 4165,1 milyon dollar təşkil etmiş, nəticədə 1522,3 milyon dollarlıq müsbət ticarət saldosu yaranmışdır.

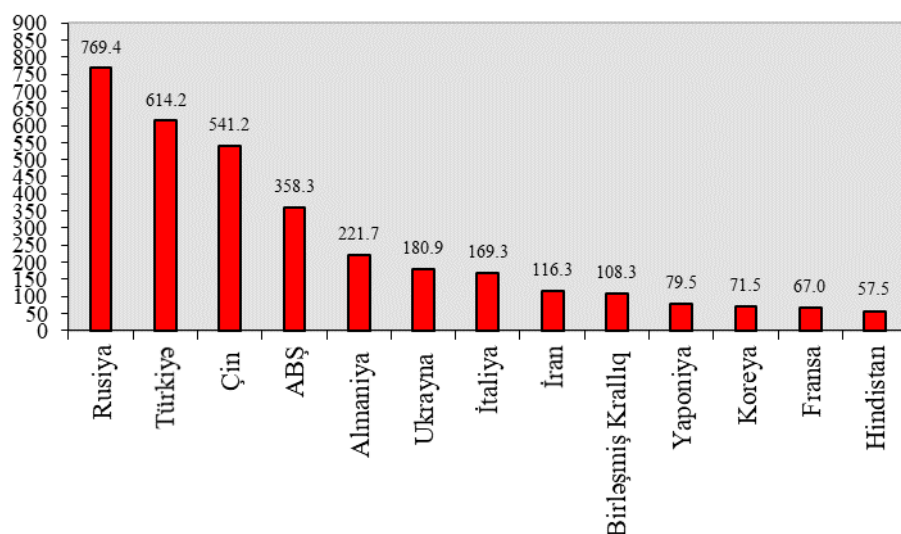
2019-cu ilin yanvar-may ayları ilə müqayisədə xarici ticarət dövriyyəsi faktiki qiymətlərlə 30,1 faiz, real ifadədə 19,0 faiz, o cümlədən idxal 42,7 faiz, ixrac isə 2,2 faiz azalmışdır.

Dövlət Gömrük Komitəsindən daxil olmuş məlumatlara əsasən xarici ticarət dövriyyəsinin 86,6 faizi İtaliya, Türkiyə, Rusiya, Çin, Ukrayna, ABŞ, Hindistan, Almaniya, İsrail, Yunanıstan, Gürcüstan, Xorvatiya, Çexiya, Tunis, Vyetnam, Portuqaliya, İran, İspaniya, Fransa ilə aparılmış ticarət əməliyyatlarının payına düşmüşdür.

Ölkəyə idxal olunmuş məhsulların ümumi dəyərinin 18,5 faizi Rusiyanın, 14,7 faizi Türkiyənin, 13,0 faizi Çinin, 8,6 faizi ABŞ-ın, 5,3 faizi Almaniyanın, 4,3 faizi Ukraynanın, 4,1 faizi İtaliyanın, 2,8 faizi İranın, 2,6 faizi Birləşmiş Krallığın, 1,9 faizi Yaponiyanın, 1,7 faizi Koreyanın, 1,6 faizi Fransanın, 1,4 faizi Hindistanın, hər biri 1,2 faiz olmaqla Türkmənistan və Belarusun, 17,1 faizi isə digər ölkələrin payına düşmüşdür.

**2020-ci ilin yanvar-may aylarında idxalda daha çox paya
malik olan ölkələr üzrə idxalın dəyəri**
(milyon ABŞ dolları ilə)

İdxalda maşınların, mexanizmlərin, elektrotexniki avadanlıq və aparatların, azqiymətli metallar və onlardan hazırlanan məmulatların, kimya sənayesi məhsullarının, nəqliyyat vasitələrinin, bitki mənşəli məhsulların, hazır ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatlarının, plastik kütlə və ondan hazırlanan məmulatların, toxuculuq materialları və məmulatlarının dəyəri üstünlük təşkil etmişdir.

İdxalın 65,6 faizini avtomobil, 19,8 faizini dəmir yolu, 10,1 faizini hava, 4,4 faizini dəniz nəqliyyatı ilə gətirilmiş, 0,1 faizini isə boru kəməri və elektrik ötürücü xətləri ilə nəql edilmiş məhsulların dəyəri təşkil etmişdir.

2019-cu ilin yanvar-may ayları ilə müqayisədə 2020-ci ilin yanvar-may aylarında mühüm məhsul növlərindən təzə meyvə idxalı 15,9 faiz, bitki yağları – 23,8 faiz, kərə yağı, digər süd yağları və pastaları – 32,5 faiz, çay – 5,2 faiz, mal əti – 35,2 faiz, quş əti və onun əlavə məhsulları – 4,5 faiz, təzə tərəvəz – 25,2 faiz, minik avtomobilləri – 30,0 faiz, dərman vasitələri – 1,7 dəfə, polad prokatı – 29,4 faiz, qara metallardan çubuqlar – 48,3

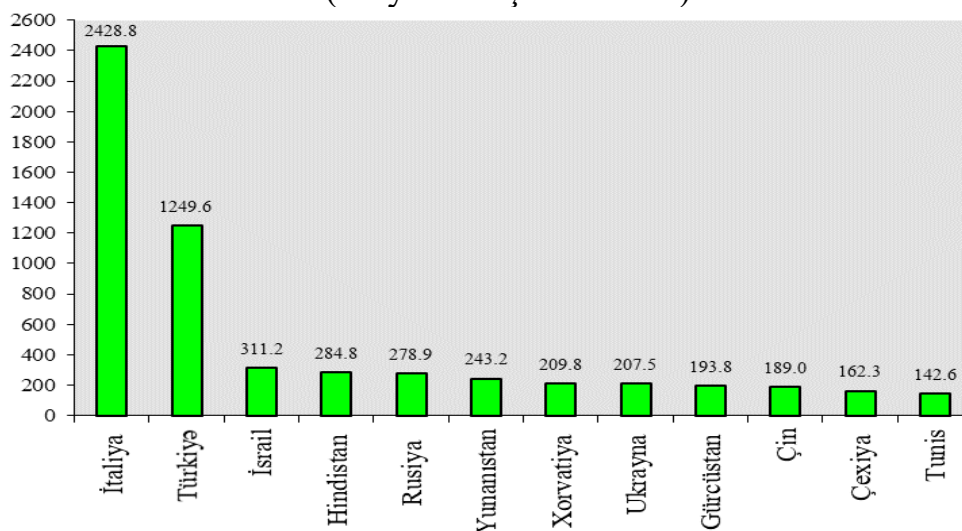
faiz, mineral gübrələr – 2,1 faiz, hesablama maşınları, blok və qurğuları – 26,5 faiz, qara metallardan küncüklər – 2,3 faiz, avtobuslar – 1,4 faiz, məişət soyuducuları – 39,1 faiz, sement və sement klinkerləri – 1,5 faiz artmış, buğda idxalı isə 38,0 faiz, xam şəkər və şəkər – 6,5 faiz, kartof – 0,6 faiz, siqaretlər – 79,2 faiz, qara metallardan borular – 7,7 faiz, rezin şinlər – 17,5 faiz, mebellər – 21,2 faiz, yük avtomobilləri – 12,6 faiz, polietilen – 14,3 faiz, məişət kondisionerləri – 35,1 faiz paltaryuyan maşınlar – 7,3 faiz azalmışdır.

2020-ci ilin yanvar-may aylarında ölkəyə 18425 ədəd minik avtomobili, 1114 ədəd yük avtomobili, 71 ədəd avtobus idxal olunmuşdur.

İxracın 34,8 faizini İtaliyaya, 17,9 faizini Türkiyəyə, 4,5 faizini İsrailə, 4,1 faizini Hindistana, 4,0 faizini Rusiyaya, 3,5 faizini Yunanıstana, hər biri 3,0 faiz olmaqla Xorvatiya və Ukraynaya, 2,8 faizini Gürcüstana, 2,7 faizini Çinə, 2,3 faizini Çexiyaya, 2,0 faizini Tunisə, 1,9 faizini Portuqaliyaya, hər biri 1,6 faiz olmaqla Almaniya və Vyetnama, 1,4 faizini İspaniyaya, 1,2 faizini Avstriyaya, 7,7 faizini isə digər ölkələrə göndərilmiş məhsulların dəyəri təşkil etmişdir.

Qrafik 25

**2020-ci ilin yanvar-may aylarında ixracda daha çox paya
malik olan ölkələr üzrə ixracın dəyəri**
(milyon ABŞ dolları ilə)

2020-ci ilin yanvar-may aylarında ixracın 88,4 faizini boru kəməri və elektrik ötürücü xətləri ilə nəql edilmiş, 7,0 faizini avtomobil, 2,7 faizini dəmir yolu, 1,3 faizini hava, 0,6 faizini dəniz nəqliyyatı ilə göndərilmiş məhsulların dəyəri təşkil etmişdir.

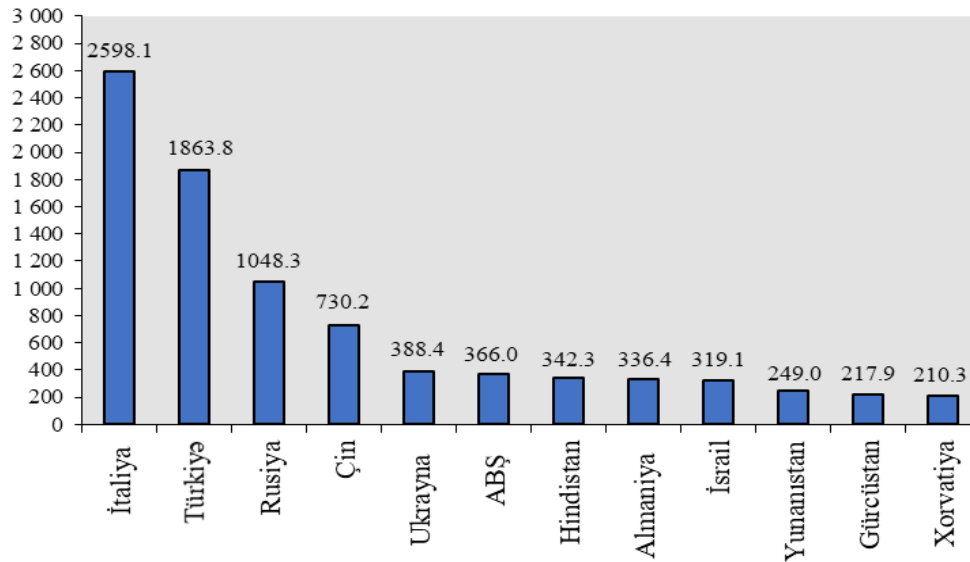
İxracın strukturunda xam neft, təbii qaz, neft-qaz məhsulları, meyvə və tərəvəzlər, plastik kütlə və ondan hazırlanan məmulatlar, pambıq lifi və ipliyi, kimya sənayesi məhsulları, alüminium və ondan hazırlanan məmulatlar, qara metallar və onlardan hazırlanan məmulatlar, bitki yağları, şəkər, alkoqollu və alkoqolsuz içkilərin payı üstünlük təşkil etmişdir.

2020-ci ilin yanvar-may aylarında 2019-cu ilin eyni dövrü ilə müqayisədə mühüm məhsul növlərindən kartof ixracı 7,7 faiz, meyvə və tərəvəz şirələri – 5,1 faiz, bitki yağları – 1,9 dəfə, çay – 7,5 faiz, meyvə və tərəvəz konservləri – 1,1 faiz, marqarin, qida üçün yararlı digər qarışıqlar – 1,7 dəfə, polietilen – 42,2 faiz, qara metallardan borular – 1,7 dəfə artmış, təzə tərəvəz ixracı isə 1,8 faiz, təzə meyvə – 33,3 faiz, şəkər – 12,7 faiz, tütün – 25,9 faiz, təbii üzüm şərabları və üzüm suslosu – 49,3 faiz, pambıq lifi – 26,6 faiz, emal olunmamış alüminium – 15,9 faiz, pambıq ipliyi – 18,8 faiz, bentonit gili – 5,2 faiz azalmışdır.

2020-ci ilin yanvar-may aylarında qeyri neft-qaz məhsullarının ixracı 2019-cu ilin eyni dövrü ilə müqayisədə faktiki qiymətlərlə 8,9 faiz, real ifadədə isə 14,5 faiz azalaraq 721,5 milyon dollara bərabər olmuşdur. Qeyri neft-qaz məhsulları üzrə ixracın dəyərində Rusiyaya (37,6 faiz), Türkiyəyə (20,0 faiz), İsveçrəyə (9,9 faiz), Gürcüstana (9,8 faiz), Çinə (3,3 faiz), İtaliyaya (2,5 faiz), Ukraynaya (2,4 faiz), Qazaxıstana (1,7 faiz), İrana (1,2 faiz), ABŞ-a (1,1 faiz), Belarusa (1,0 faiz) göndərilmiş malların payı üstünlük təşkil etmişdir.

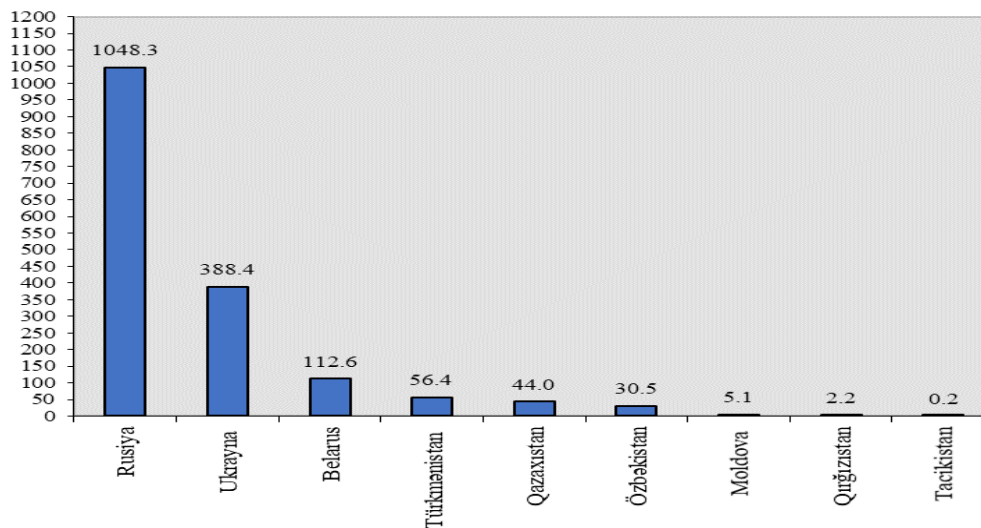
Qrafik 26

**2020-ci ilin yanvar-may aylarında xarici ticarət
dövriyyəsində daha çox paya malik olan
ölkələr üzrə ticarət dövriyyəsi
(milyon ABŞ dolları ilə)**

Qrafik 27

**2020-ci ilin yanvar-may aylarında MDB üzvü dövlətləri ilə
ticarət dövriyyəsi
(milyon ABŞ dolları ilə)**

Təsərrüfat subyektlərinin xarakteristikası

2020-ci ilin yanvar-iyun ayları ərzində statistik vahidlərin (fərdi sahibkarlar istisna olmaqla) sayı 3,0 faiz artaraq 2020-ci il iyulun 1-i vəziyyətinə 150555 olmuşdur.

Artım iqtisadiyyatın “Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə”, “Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı”, “İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi”, “Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi”, “Informasiya və rabitə”, “Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar”, “Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı” və “Peşə, elmi və texniki fəaliyyət” sahələrində nəzərəcarpacaq dərəcədə olmuşdur.

Cədvəl 55

İqtisadi fəaliyyət növləri üzrə statistik vahidlərin sayı (fərdi sahibkarlar istisna olmaqla)

Fəaliyyət növünün		01.07.2020-ci il vəziyyətinə statistik vahidlərin sayı		Ümumi saya görə, faizlə	01.01.2020-ci il vəziyyətinə olan statistik vahidlərin sayına görə, faizlə
Hərflər işarəsi	Adı	Cəmi*	o cümlədən kommer- siya təşkilatları		
	CƏMİ	150555	133543	100,0	103,0
A	o cümlədən: Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	11355	10599	7,5	101,5
B	Mədənçıxarma sənayesi	930	929	0,6	101,4
C	Emal sənayesi	8101	8090	5,4	103,6
D	Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	330	299	0,2	101,5
E	Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	560	472	0,4	103,7
F	Tikinti	14081	14021	9,4	102,6
G	Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	42226	42207	28,0	103,6
H	Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	3227	3204	2,1	106,1
İ	Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	3268	3254	2,2	110,3

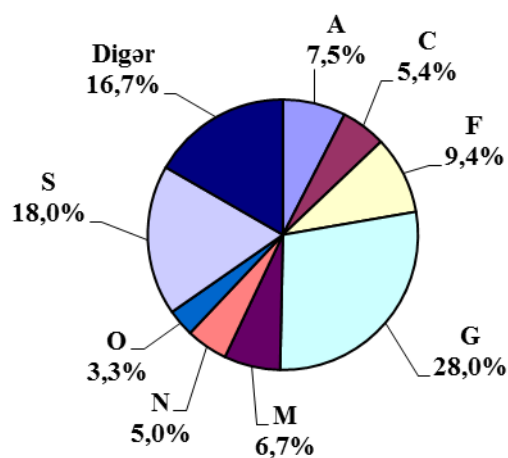
...ardı

Fəaliyyət növünün		01.07.2020-ci il vəziyyətinə statistik vahidlərin sayı		Ümumi sayə görə, faizlə	01.01.2020-ci il vəziyyətinə olan statistik vahidlərin sayına görə, faizlə
Hərflər işarəsi	Adı	Cəmi*	o cümlədən kommersiya təşkilatları		
J	İnformasiya və rabitə	3875	3809	2,6	104,1
K	Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	1818	1759	1,2	100,4
L	Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	2095	1933	1,4	104,0
M	Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	10132	9447	6,7	103,7
N	İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	7516	7377	5,0	106,0
O	Dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat	4945	0	3,3	100,4
P	Təhsil	4566	2407	3,0	102,5
Q	Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	2214	1706	1,5	105,4
R	İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	2132	1668	1,4	102,3
S	Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	27088	20362	18,0	100,8
U	Toxunulmazlıq hüququ olan təşkilatların fəaliyyəti	96	0	0,1	98,0

*) Bu və sonrakı cədvəllərdə statistik vahidlərin sayına dair son tarixə olan məlumatlarda əvvəlki dövrlərdə yaranmış və ya ləğv edilmiş statistik vahidlərin sayı ilə bağlı inzibati mənbələrdən əldə edilmiş məlumatlar əsasında aparılmış dəqiqləşmələr də öz əksini tapmışdır.

“Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri”, “Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi”, “Tikinti”, “Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq” və “Peşə, elmi və texniki fəaliyyət” sahələrindəki statistik vahidlərin xüsusi çəkisi daha yüksək olmuşdur.

Fəaliyyət növləri üzrə statistik vahidlərin sayının
strukturu, yekuna nisbətən

Cədvəl 56

Qeydiyyatda olan statistik vahidlərin sayının iqtisadi
fəaliyyət üzrə mülkiyyət növlərinə görə bölgüsü
(2020-ci il iyulun 1-nə)

Fəaliyyət növleri	Mülkiyyət növlərinə görə									
	Dövlət müəssisələri		Bələdiyyə* müəssisələri		Xüsusi müəssisələr		ondan			
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Xarici müəssisələr		Birgə müəssisələr	
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
Cəmi	10695	7,1	1725	1,1	138135	91,8	12010	8,0	2963	2,0
o cüm- lədən:										
A	550	4,8	62	0,6	10743	94,6	168	1,5	112	1,0
B	38	4,1	1	0,1	891	95,8	222	23,9	31	3,3
C	231	2,9	9	0,1	7861	97,0	617	7,6	402	5,0
D	264	80,0	0	0,0	66	20,0	11	3,3	6	1,8
E	219	39,1	3	0,5	338	60,4	25	4,5	22	3,9
F	511	3,6	18	0,1	13552	96,3	1192	8,5	336	2,4

* Bələdiyyələr də daxil olmaqla

Fəaliyyət növləri	Mülkiyyət növlərinə görə									
	Dövlət müəssisələri		Bələdiyyə* müəssisələri		Xüsusi müəssisələr		ondan			
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Xarici müəssisələr		Birgə müəssisələr	
G	660	1,6	1	0,0	41565	98,4	3270	7,7	818	1,9
H	249	7,7	3	0,1	2975	92,2	301	9,3	84	2,6
İ	41	1,3	0	0,0	3227	98,7	1086	33,2	127	3,9
J	222	5,7	0	0,0	3653	94,3	260	6,7	97	2,5
K	155	8,5	1	0,1	1662	91,4	115	6,3	83	4,6
L	109	5,2	0	0,0	1986	94,8	117	5,6	44	2,1
M	649	6,4	3	0,0	9480	93,6	1475	14,6	258	2,5
N	253	3,4	3	0,0	7260	96,6	1262	16,8	161	2,1
O	3337	67,5	1607	32,5	1	0,0	1	0,0	0	0,0
P	2200	48,2	0	0,0	2366	51,8	161	3,5	45	1,0
Q	468	21,1	0	0,0	1746	78,9	129	5,8	35	1,6
R	416	19,5	4	0,2	1712	80,3	71	3,3	34	1,6
S	122	0,5	10	0,0	26956	99,5	1434	5,3	268	1,0
U	1	1,0	0	0,0	95	99,0	93	96,9	0	0,0

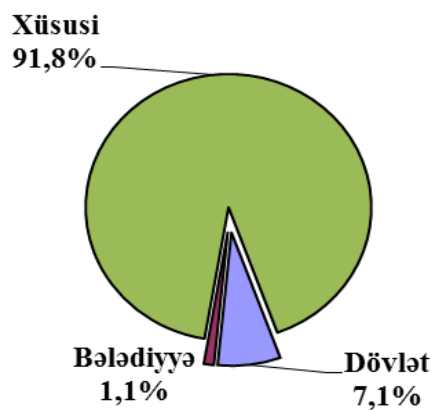
Xüsusi mülkiyyətə aid olan statistik vahidlərin əsas hissəsi “Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri” (30,1%), “Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi” (19,5%), “Tikinti” (9,8%), “Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq” (7,8%), “Peşə, elmi və texniki fəaliyyət” (6,9%) və “Emal sənayesi” (5,7%) sahələrinin payına düşür.

* Bələdiyyələr də daxil olmaqla

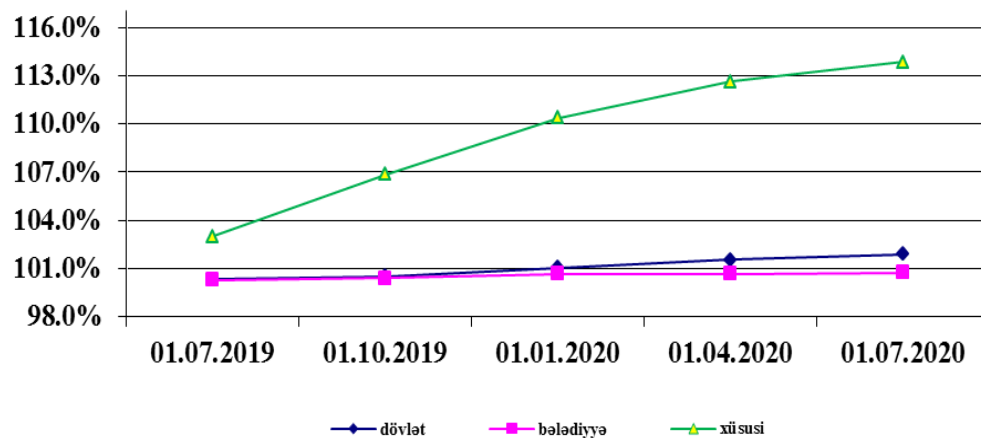
Qrafik 29

Statistik vahidlərin sayının mülkiyyət növünə görə strukturu, yekuna nisbətən

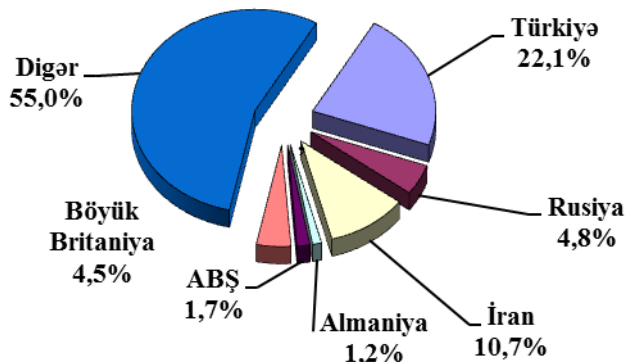

Qrafik 30

Mülkiyyət növlərinə görə statistik vahidlərin sayının dəyişməsi, əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə

Xarici investisiyalı və birgə müəssisələrin sayının ölkələr üzrə strukturu, yekuna nisbətən

Reyestrə qeydiyyatdan keçmiş statistik vahidlərdən tam xarici investisiyalı və birgə müəssisələr əsasən Türkiyə (22,1%), İran (10,7%), Rusiya (4,8%), Böyük Britaniya (4,5%), ABŞ (1,7%) və Almaniya (1,2%) kimi ölkələrin sahibkarları tərəfindən yaradılmışdır.

Cədvəl 57

Statistik vahidlərin demoqrafiyası

Fəaliyyət növləri	01.07.2020-ci il vəziyyətinə statistik vahidlərin sayı	2020-ci ilin yanvar-iyun ayları ərzində yeni yaradılmış statistik vahidlərin sayı		2020-ci ilin yanvar-iyun ayları ərzində ləğv edilmiş statistik vahidlərin sayı	
		cəmi	faizlə	cəmi	faizlə
CƏMİ	150555	4563	3,0	241	0,2
o cümlədən:					
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	11355	168	1,5	5	0,0
Mədənçıxarma sənayesi	930	17	1,8	4	0,4
Emal sənayesi	8101	296	3,7	11	0,1

İNSTITUSİONAL DƏYİŞİKLİKLƏR

...ardı

Fəaliyyət növləri	01.07.2020-ci il vəziyyətinə statistik vahidlərin sayı	2020-ci ilin yanvar-iyun ayları ərzində yeni yaradılmış statistik vahidlərin sayı		2020-ci ilin yanvar-iyun ayları ərzində ləğv edilmiş statistik vahidlərin sayı	
		cəmi	faizlə	cəmi	faizlə
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	330	4	1,2	0	0,0
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	560	19	3,4	0	0,0
Tikinti	14081	344	2,4	16	0,1
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	42226	1477	3,5	44	0,1
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	3227	175	5,4	8	0,2
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	3268	306	9,4	4	0,1
İnformasiya və rabitə	3875	161	4,2	11	0,3
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	1818	53	2,9	52	2,9
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	2095	48	2,3	3	0,1
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	10132	367	3,6	28	0,3
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	7516	427	5,7	7	0,1
Dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat	4945	25	0,5	3	0,1
Təhsil	4566	121	2,7	9	0,2
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	2214	116	5,2	1	0,0
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	2132	57	2,7	9	0,4
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	27088	382	1,4	25	0,1
Toxunulmazlıq hüququ olan təşkilatların fəaliyyəti	96	0	0,0	1	1,0

2020-ci ilin yanvar-iyun ayları ərzində ləğv edilmiş statistik vahidlərin 21,6 faizi “Maliyyə və sığorta fəaliyyəti”, 18,3 faizi “Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri”, 11,6 faizi “Peşə, elmi və texniki fəaliyyət”, 10,4 faizi “Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi”, 6,6 faizi “Tikinti” sahələrində, qalanları isə digər bölmələrin payına düşür.

Bu dövrdə yeni yaradılmış statistik vahidlərin 32,4 faizi “Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri”, 9,4 faizi “İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi”, 8,4 faizi “Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi”, 8,0 faizi “Peşə, elmi və texniki fəaliyyət”, 7,5 faizi “Tikinti”, 6,7 faizi “Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə” sahələrinin, qalanları isə digər bölmələrin payına düşür.

Cədvəl 58

**Yeni yaradılmış və ləğv edilmiş statistik vahidlərin
(fərdi sahibkarlar istisna olmaqla) sayının
mülkiyyət növlərinə görə strukturu**

Mülkiyyət növləri	01.07.2020-ci il vəziyyətinə statistik vahidlərin sayı	2020-ci ilin yanvar-iyun ayları ərzində yeni yaradılmış statistik vahidlərin sayı		2020-ci ilin yanvar-iyun ayları ərzində ləğv edilmiş statistik vahidlərin sayı	
		cəmi	faizlə	cəmi	faizlə
CƏMİ	150555	4563	3,0	241	0,2
o cümlədən: Dövlət mülkiyyətli müəssisələr	10695	122	1,1	36	0,3
Bələdiyyə mülkiyyətli müəssisələr*	1725	1	0,1	0	0,0
Xüsusi mülkiyyətli müəssisələr	138135	4440	3,2	205	0,1
o cümlədən: xarici müəssisələr (100% xarici investisiyalı)	12010	878	7,3	31	0,3
birgə müəssisələr	2963	88	3,0	29	1,0

* Bələdiyyələr də daxil edilməklə

2020-ci ilin yanvar-iyun ayları ərzində yeni yaradılmış statistik vahidlərin 97,3 faizi xüsusi mülkiyyətli (o cümlədən 19,2 faizi tam xarici investisiyalı, 1,9 faizi birgə mülkiyyətli), 2,7 faizi isə dövlət mülkiyyətli müəssisələrin payına düşür.

Cədvəl 59

İqtisadi rayonlar üzrə statistik vahidlərin (fərdi sahibkarlar istisna olmaqla) Dövlət reyestrinin tərkibinin dəyişməsi

İqtisadi rayonlar	01.07.2020-ci il vəziyyətinə statistik vahidlərin sayı	2020-ci ilin yanvar-iyun ayları ərzində yeni yaradılmış statistik vahidlərin sayı		2020-ci ilin yanvar-iyun ayları ərzində ləğv edilmiş statistik vahidlərin sayı	
		cəmi	faizlə	cəmi	faizlə
CƏMİ	150555	4563	3,0	241	0,2
Bakı	89545	3763	4,2	167	0,2
Abşeron iqtisadi rayonu	10154	242	2,4	15	0,1
Gəncə-Qazax iqtisadi rayonu	8625	125	1,4	10	0,1
Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu	5320	60	1,1	3	0,1
Lənkəran iqtisadi rayonu	7224	69	1,0	4	0,1
Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu	4598	50	1,1	5	0,1
Aran iqtisadi rayonu	17728	177	1,0	21	0,1
Yuxarı Qarabağ iqtisadi rayonu	2411	18	0,7	1	0,0
Kəlbəcər-Laçın iqtisadi rayonu	561	2	0,4	1	0,2
Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu	2376	27	1,1	1	0,0
Naxçıvan Muxtar Respublikası	2013	30	1,5	13	0,6

Qeydiyyatda olan statistik vahidlərin 59,5 faizi Bakıda yerləşmişdir. Hesabat dövründə yeni yaradılmış statistik vahidlərin 82,5 faizi Bakıda, 5,3 faizi Abşeron, 3,9 faizi Aran, 2,7 faizi Gəncə-Qazax, 1,5 faizi Lənkəran, 1,3 faizi Şəki-Zaqatala və qalanları isə digər iqtisadi rayonlarda qeydiyyatda alınmışlar. Statistik vahidlərin yaradılması prosesi Bakı şəhərində (4,2%), Abşeron iqtisadi rayonunda (2,4%), Naxçıvan Muxtar

Respublikasında (1,5%), Gəncə-Qazax iqtisadi rayonunda (1,4%), Şəki-Zaqatala, Quba-Xaçmaz və Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonlarında (hər birində 1,1%), Lənkəran və Aran iqtisadi rayonlarında (hər birində 1,0%) daha fəal olmuşdur.

Bu dövrdə Bakı şəhəri üzrə 167, Aran iqtisadi rayonu üzrə 21, Abşeron iqtisadi rayonu üzrə 15, Naxçıvan Muxtar Respublikası üzrə 13, Gəncə-Qazax iqtisadi rayonu üzrə 10, Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu üzrə 5, Lənkəran iqtisadi rayonu üzrə 4, Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu üzrə 3 və Yuxarı Qarabağ, Kəlbəcər-Laçın və Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonlarının hər biri üzrə 1 statistik vahid ləğv edilmişdir.

2020-ci il iyulun 1-i vəziyyətinə ölkədə mövcud olan mikro, kiçik, orta və iri sahibkarlıq subyektlərinin (fərdi sahibkarlar istisna olmaqla) sayı Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2018-ci il 21 dekabr tarixli 556 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş “Mikro, kiçik, orta və iri sahibkarlıq subyektlərinin bölgüsü meyarları”na uyğun olaraq işçilərin orta siyahı sayı və illik gəliri meyarı əsasında müəyyən edilmişdir.

Cədvəl 60

Mikro müəssisələrin iqtisadi fəaliyyət növləri üzrə sayı

Fəaliyyət növləri	01.07.2020-ci il vəziyyətinə mikro müəssisələrin sayı	Mikro müəssisələrin ümumi sayına görə, faizlə	Kommersiya təşkilatlarının ümumi sayında mikro müəssisələrin xüsusi çəkisi, faizlə
CƏMİ	122741	100,0	91,9
o cümlədən:			
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	10102	8,2	95,3
Mədənçıxarma sənayesi	754	0,6	81,2
Emal sənayesi	6956	5,7	86,0
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	112	0,1	37,5

Fəaliyyət növləri	01.07.2020-ci il vəziyyətinə mikro müəssisələrin sayı	Mikro müəssisələrin ümumi sayına görə, faizlə	...ardı
			Kommersiya təşkilatlarının ümumi sayında mikro müəssisələrin xüsusi çəkisi, faizlə
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	300	0,2	63,6
Tikinti	12520	10,2	89,3
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	39238	32,0	93,0
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	2673	2,2	83,4
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	2862	2,3	88,0
İnformasiya və rabitə	3438	2,8	90,3
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	1315	1,1	74,7
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	1666	1,4	86,2
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	8719	7,1	92,3
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	7008	5,7	95,0
Təhsil	2181	1,8	90,6
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	1325	1,1	77,6
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	1502	1,2	90,0
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	20070	16,3	98,6

Göründüyü kimi, 2020-ci il iyulun 1-i vəziyyətinə ölkə üzrə kommersiya təşkilatlarının ümumi sayının 91,9 faizini mikro müəssisələr təşkil etmiş və onların əsas hissəsi ticarət (32,0%), digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi (16,3%), tikinti (10,2%) və kənd təsərrüfatı (8,2%) sahələrində yaradılmışdır.

Kiçik müəssisələrin iqtisadi fəaliyyət növləri üzrə sayı

Fəaliyyət növləri	01.07.2020-ci il vəziyyətinə kiçik müəssisələrin sayı	Kiçik müəssisələrin ümumi sayına görə, faizlə	Kommersiya təşkilatlarının ümumi sayında kiçik müəssisələrin xüsusi çəkisi, faizlə
CƏMİ	7226	100,0	5,4
o cümlədən:			
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	335	4,6	3,2
Mədəncixarma sənayesi	95	1,3	10,2
Emal sənayesi	682	9,4	8,4
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	34	0,5	11,4
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	63	0,9	13,3
Tikinti	927	12,8	6,6
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	2105	29,1	5,0
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	322	4,5	10,1
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	287	4,0	8,8
İnformasiya və rabitə	233	3,2	6,1
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	360	5,0	20,5
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	209	2,9	10,8
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	531	7,4	5,6
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	278	3,8	3,8
Təhsil	156	2,2	6,5
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	252	3,5	14,8
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	116	1,6	7,0
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	241	3,3	1,2

2020-ci il iyulun 1-i vəziyyətinə ölkə üzrə kommersiya təşkilatlarının ümumi sayının 5,4 faizini kiçik müəssisələr təşkil

etmiş və onların əsas hissəsi ticarət (29,1%), tikinti (12,8%), emal sənayesi (9,4%) və peşə, elmi və texniki fəaliyyət (7,4%) sahələrində yaradılmışdır.

Cədvəl 62

Orta müəssisələrin iqtisadi fəaliyyət növləri üzrə sayı

Fəaliyyət növləri	01.07.2020-ci il vəziyyətinə orta müəssisələrin sayı	Orta müəssisələrin ümumi sayına görə, faizlə	Kommersiya təşkilatlarının ümumi sayında orta müəssisələrin xüsusi çəkisi, faizlə
CƏMİ	2903	100,0	2,2
o cümlədən:			
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	142	4,9	1,3
Mədənçıxarma sənayesi	39	1,3	4,2
Emal sənayesi	348	12,0	4,3
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	126	4,3	42,1
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	88	3,0	18,6
Tikinti	473	16,3	3,4
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	740	25,5	1,7
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	164	5,7	5,1
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	86	3,0	2,6
İnformasiya və rabitə	121	4,2	3,2
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	62	2,1	3,5
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	48	1,7	2,5
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	156	5,4	1,7
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	68	2,3	0,9
Təhsil	56	1,9	2,3
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	97	3,3	5,7
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	45	1,6	2,7
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	44	1,5	0,2

2020-ci il iyulun 1-i vəziyyətinə ölkə üzrə kommersiya təşkilatlarının ümumi sayının 2,2 faizini orta müəssisələr təşkil etmiş və onların əsas hissəsi ticarət (25,5%), tikinti (16,3%), emal sənayesi (12,0%) və nəqliyyat və anbar təsərrüfatı (5,7%) sahələrində yaradılmışdır.

Cədvəl 63

İri müəssisələrin iqtisadi fəaliyyət növləri üzrə sayı

Fəaliyyət növləri	01.07.2020-ci il vəziyyətinə iri müəssisələrin sayı	İri müəssisələrin ümumi sayına görə, faizlə	Kommersiya təşkilatlarının ümumi sayında iri müəssisələrin xüsusi çəkisi, faizlə
CƏMİ	673	100,0	0,5
o cümlədən:			
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	20	3,0	0,2
Mədənçıxarma sənayesi	41	6,1	4,4
Emal sənayesi	104	15,5	1,3
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	27	4,0	9,0
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	21	3,1	4,5
Tikinti	101	15,0	0,7
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	124	18,4	0,3
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	45	6,7	1,4
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	19	2,8	0,6
İnformasiya və rabitə	17	2,5	0,4
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	22	3,3	1,3
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	10	1,5	0,5
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	41	6,1	0,4
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	23	3,4	0,3
Təhsil	14	2,1	0,6
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	32	4,8	1,9
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	5	0,7	0,3
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	7	1,0	0,0

2020-ci il iyulun 1-i vəziyyətinə ölkə üzrə kommersiya təşkilatlarının ümumi sayının 0,5 faizini iri müəssisələr təşkil etmiş və onların əsas hissəsi ticarət (18,4%), emal sənayesi (15,5%), tikinti (15,0%) və nəqliyyat və anbar təsərrüfatı (6,7%) sahələrində yaradılmışdır.

Cədvəl 64

Mikro müəssisələrin sayının iqtisadi rayonlar üzrə bölgüsü

İqtisadi rayonlar	01.07.2020-ci il vəziyyətinə mikro müəssisələrin sayı	Ümumi sayə görə, faizlə
CƏMİ	122741	100,0
Bakı	76738	62,5
Abşeron iqtisadi rayonu	8839	7,2
Gəncə-Qazax iqtisadi rayonu	6061	4,9
Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu	3856	3,1
Lənkəran iqtisadi rayonu	5802	4,7
Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu	3534	2,9
Aran iqtisadi rayonu	13432	11,0
Yuxarı Qarabağ iqtisadi rayonu	1693	1,4
Kəlbəcər-Laçın iqtisadi rayonu	320	0,3
Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu	1629	1,3
Naxçıvan Muxtar Respublikası	837	0,7

Mikro müəssisələrin 62,5 faizi Bakıda, 11,0 faizi Aran, 7,2 faizi Abşeron, 4,9 faizi Gəncə-Qazax, 4,7 faizi Lənkəran, qalanları isə digər iqtisadi rayonlarda yaradılmışdır.

Cədvəl 65

Kiçik müəssisələrin sayının iqtisadi rayonlar üzrə bölgüsü

İqtisadi rayonlar	01.07.2020-ci il vəziyyətinə kiçik müəssisələrin sayı	Ümumi sayə görə, faizlə
CƏMİ	7226	100,0
Bakı	4832	66,9
Abşeron iqtisadi rayonu	423	5,8
Gəncə-Qazax iqtisadi rayonu	425	5,9
Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu	202	2,8
Lənkəran iqtisadi rayonu	187	2,6

108

İqtisadi rayonlar	01.07.2020-ci il vəziyyətinə kiçik müəssisələrin sayı	...ardı
		Ümumi saya görə, faizlə
Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu	189	2,6
Aran iqtisadi rayonu	640	8,9
Yuxarı Qarabağ iqtisadi rayonu	67	0,9
Kəlbəcər-Laçın iqtisadi rayonu	15	0,2
Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu	99	1,4
Naxçıvan Muxtar Respublikası	147	2,0

Kiçik müəssisələrin 66,9 faizi Bakıda, 8,9 faizi Aran, 5,9 faizi Gəncə-Qazax, 5,8 faizi Abşeron, 2,8 faizi Şəki-Zaqatala, qalanları isə digər iqtisadi rayonlarda yaradılmışdır.

Cədvəl 66

**Orta müəssisələrin sayının iqtisadi
rayonlar üzrə bölgüsü**

İqtisadi rayonlar	01.07.2020-ci il vəziyyətinə orta müəssisələrin sayı	Ümumi saya görə, faizlə
CƏMİ	2903	100,0
Bakı	1832	63,1
Abşeron iqtisadi rayonu	167	5,8
Gəncə-Qazax iqtisadi rayonu	168	5,8
Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu	117	4,0
Lənkəran iqtisadi rayonu	79	2,7
Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu	88	3,0
Aran iqtisadi rayonu	274	9,5
Yuxarı Qarabağ iqtisadi rayonu	38	1,3
Kəlbəcər-Laçın iqtisadi rayonu	5	0,2
Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu	44	1,5
Naxçıvan Muxtar Respublikası	91	3,1

Orta müəssisələrin 63,1 faizi Bakıda, 9,5 faizi Aran, 5,8 faizi (hər birində) Abşeron və Gəncə-Qazax, 4,0 faizi Şəki-Zaqatala, qalanları isə digər iqtisadi rayonlarda yaradılmışdır.

İri müəssisələrin sayının iqtisadi rayonlar üzrə bölgüsü

İqtisadi rayonlar	01.07.2020-ci il vəziyyətinə iri müəssisələrin sayı	Ümumi saya görə, faizlə
CƏMİ	673	100,0
Bakı	519	77,1
Abşeron iqtisadi rayonu	40	5,9
Gəncə-Qazax iqtisadi rayonu	27	4,0
Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu	6	0,9
Lənkəran iqtisadi rayonu	9	1,3
Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu	10	1,5
Aran iqtisadi rayonu	41	6,1
Yuxarı Qarabağ iqtisadi rayonu	3	0,5
Kəlbəcər-Laçın iqtisadi rayonu	0	0,0
Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu	3	0,5
Naxçıvan Muxtar Respublikası	15	2,2

İri müəssisələrin 77,1 faizi Bakıda, 6,1 faizi Aran, 5,9 faizi Abşeron, 4,0 faizi Gəncə-Qazax, qalanları isə digər iqtisadi rayonlarda yaradılmışdır.

Fərdi sahibkarlar

2020-ci ilin iyulun 1-i vəziyyətinə hüquqi şəxs yaratmadan sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olmaq üçün qeydiyyatdan keçmiş fərdi sahibkarların sayı 983,8 mini keçmişdir.

Fərdi sahibkarların sayının iqtisadi fəaliyyət növləri üzrə bölgüsü

Fəaliyyət növləri	01.07.2020-ci il vəziyyətinə fərdi sahibkarların sayı	Ümumi saya görə, faizlə
CƏMİ	983802	100,0
o cümlədən:		
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	293609	29,8
Mədənçıxarma sənayesi	972	0,1
Emal sənayesi	20999	2,1

Fəaliyyət növləri	01.07.2020-ci il vəziyyətinə fərdi sahibkarların sayı	...ardı Ümumi sayə görə, faizlə
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	62	0,0
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	482	0,1
Tikinti	18446	1,9
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	223914	22,8
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	101890	10,3
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	42918	4,4
İnformasiya və rabitə	9169	0,9
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	4021	0,4
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	14896	1,5
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	22530	2,3
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	20310	2,1
Təhsil	9424	1,0
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	6192	0,6
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	13933	1,4
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	114702	11,7
Ev təsərrüfatlarının fəaliyyəti; fərdi istehlak üçün ev təsərrüfatlarının istehsal etdiyi mal və xidmətlərə dair fəaliyyət	65333	6,6

Hesabat dövründə hər səkkiz fərdi sahibkardan altısı “Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq”, “Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri”, “Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi” və “Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı” sahələri üzrə qeydiyyatdan keçmişdir.

Cədvəl 69

Fərdi sahibkarların sayının iqtisadi rayonlar üzrə bölgüsü

İqtisadi rayonlar	01.07.2020-ci il vəziyyətinə sahibkarların sayı	Ümumi sayə görə, faizlə
CƏMİ	983802	100,0
Bakı	285057	29,0
Abşeron iqtisadi rayonu	52737	5,4
Gəncə-Qazax iqtisadi rayonu	135899	13,8

İqtisadi rayonlar	01.07.2020-ci il vəziyyətinə sahibkarların sayı	...ardı
		Ümumi saya görə, faizlə
Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu	61020	6,2
Lənkəran iqtisadi rayonu	94915	9,7
Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu	58467	5,9
Aran iqtisadi rayonu	208860	21,2
Yuxarı Qarabağ iqtisadi rayonu	24004	2,4
Kəlbəcər-Laçın iqtisadi rayonu	2701	0,3
Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu	29318	3,0
Naxçıvan Muxtar Respublikası	30824	3,1

Sahibkarlıqla məşğul olmaq niyyətində olan fərdi sahibkarların əsas hissəsi Bakıda (29,0%), Aran (21,2%), Gəncə-Qazax (13,8%) və Lənkəran (9,7%) iqtisadi rayonlarında qeydiyyatda alınmışdır.

Cədvəl 70

**İqtisadi fəaliyyət növləri üzrə fərdi sahibkarların
cins üzrə bölgüsü**

Fəaliyyət növləri	Kişilər		Qadınlar	
	sayı	%	sayı	%
CƏMİ	773346	100,0	210456	100,0
o cümlədən:				
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	221787	28,7	71822	34,1
Mədənçıxarma sənayesi	923	0,1	49	0,0
Emal sənayesi	17339	2,2	3660	1,7
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	58	0,0	4	0,0
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	445	0,1	37	0,0
Tikinti	17698	2,3	748	0,4
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	177557	23,0	46357	22,0
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	100108	12,9	1782	0,9
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	36412	4,7	6506	3,1
İnformasiya və rabitə	7440	1,0	1729	0,8
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	2949	0,4	1072	0,5
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	10710	1,4	4186	2,0

...ardı

Fəaliyyət növləri	Kişilər		Qadınlar	
	sayı	%	sayı	%
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	14829	2,0	7701	3,7
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	13569	1,7	6741	3,2
Təhsil	3440	0,4	5984	2,8
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	4193	0,5	1999	1,0
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	12133	1,6	1800	0,9
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	79947	10,3	34755	16,5
Ev təsərrüfatlarının fəaliyyəti; fərdi istehlak üçün ev təsərrüfatlarının istehsal etdiyi mal və xidmətlərə dair fəaliyyət	51809	6,7	13524	6,4

Fərdi sahibkarların 78,6 faizini kişilər, 21,4 faizini isə qadınlar təşkil etmişdir.

Qadınlar “Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq” fəaliyyət növündə mövcud sahibkarların ümumi sayının 24,5 faizini, “Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi” fəaliyyət sahəsində 30,3 faizini, “Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri” fəaliyyət sahəsində isə 20,7 faizini təşkil edir.

Cədvəl 71

**İqtisadi rayonlar üzrə fərdi sahibkarların
cins üzrə bölgüsü**

İqtisadi rayonlar	Kişilər		Qadınlar	
	sayı	%	sayı	%
CƏMİ	773346	100,0	210456	100,0
Bakı	217937	28,2	67120	31,9
Abşeron iqtisadi rayonu	41934	5,4	10803	5,1
Gəncə-Qazax iqtisadi rayonu	101941	13,2	33958	16,1
Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu	48510	6,3	12510	5,9
Lənkəran iqtisadi rayonu	74172	9,6	20743	9,9
Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu	46481	6,0	11986	5,7
Aran iqtisadi rayonu	171612	22,2	37248	17,7
Yuxarı Qarabağ iqtisadi rayonu	19873	2,5	4131	2,0
Kəlbəcər-Laçın iqtisadi rayonu	2155	0,3	546	0,3
Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu	24655	3,2	4663	2,2
Naxçıvan Muxtar Respublikası	24076	3,1	6748	3,2

Sahibkar qadınların 31,9 faizi Bakıda, 17,7 faizi Aran, 16,1 faizi Gəncə-Qazax, qalanları isə digər iqtisadi rayonlarda qeydiyyatdan keçmişdir.

Fərdi sahibkarların cins tərkibinin regionlar üzrə say bölgüsündən aydın olur ki, Bakıda (23,5%), Gəncə-Qazax (25,0%) və Lənkəran (21,9%) iqtisadi rayonlarında, Naxçıvan Muxtar Respublikasında (21,9%) qadın sahibkarların payı ölkə üzrə orta göstəricidən yuxarıdır.

Əhalinin gəlirləri

İlkin məlumatlara görə, 2020-ci ilin yanvar-iyun aylarında ölkə əhalisinin nominal gəlirləri 27377,8 milyon manat təşkil etmiş və əvvəlki ilin eyni dövrünə nisbətən 0,6 faiz artmışdır. Bu dövrdə ölkənin istehlak bazarında qiymətlərin artımı əhalinin gəlirlərinin artımını 2,4 faiz bəndi üstələmişdir.

Bütün icbari və könüllü ödənişlər edildikdən sonra əhalinin sərəncamında 24706,9 milyon manatlıq vəsait qalmışdır.

Cədvəl 72

Əhalinin gəlirlərinin əsas göstəriciləri

	2020-ci il yanvar-iyun aylarında	2019-cu il yanvar-iyun aylarında ^{*)}	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Əhalinin nominal gəlirləri, mlyn.manat	27377,8	27218,7	100,6
hər nəfərə, manat	2749,7	2755,7	99,8
Sərəncamda qalan gəlirlər, mlyn.manat	24706,9	24929,6	99,1
hər nəfərə, manat	2481,4	2523,9	98,3

^{*)} 2019-cu ilin aylıq göstəriciləri dövr üzrə yekun məlumatlar əsasında dəqiqləşdirilmişdir.

Əməkhaqqı

2020-ci ilin yanvar-may aylarında ölkə iqtisadiyyatında muzdlarla çalışan işçilərin orta aylıq nominal əməkhaqqı 2019-cu ilin müvafiq dövrünə nisbətən 24,9 faiz artaraq 728,9 manat təşkil etmişdir. Əməkhaqqı neft-qaz sektorunda 3693,1 manat, qeyri neft-qaz sektorunda 663,7 manat təşkil etmişdir. Dövlət müəssisələrində çalışan işçilərin əməkhaqları 625,9 manat, özəl müəssisələrdə isə 863,7 manat olmuşdur.

Cədvəl 73

2020-ci ilin yanvar-may aylarında iqtisadi fəaliyyət və mülkiyyət növləri üzrə orta aylıq nominal əməkhaqqı (manat)

İqtisadi fəaliyyət növləri	Cəmi	o cümlədən	
		dövlət	qeyri-dövlət
Ölkə üzrə – cəmi	728,9	625,9	863,7
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	416,0	387,1	447,0
Mədənçıxarma sənayesi	3 649,1	1 714,7	4 915,4
Emal sənayesi	666,0	805,0	638,8
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	691,6	689,9	774,2
Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı	564,0	525,8	958,1
Tikinti	831,2	666,4	898,4
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	548,6	483,6	549,2
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	895,5	887,8	908,6
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	560,0	1 151,1	539,6
İnformasiya və rabitə	1 068,3	800,4	1 418,1
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	1 935,4	1 856,8	1 954,5
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	656,8	553,9	737,6
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	1 242,8	663,8	2 103,2
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	461,2	410,9	577,4
Dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat	925,0	957,4	306,1
Təhsil	516,1	507,7	796,9
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	479,3	481,8	460,6
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	518,5	472,0	1 141,3
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	672,7	847,5	653,5

Mədəncixarma sənayesində, maliyyə və sığorta fəaliyyəti, peşə, elmi və texniki fəaliyyət, informasiya və rabitə, eləcə də nəqliyyat və anbar təsərrüfatı sahələrində orta aylıq nominal əməkhaqqı ölkə üzrə orta göstəricidən yüksək olmuşdur.

Əhalinin əmanətləri və manatın məzənnəsi

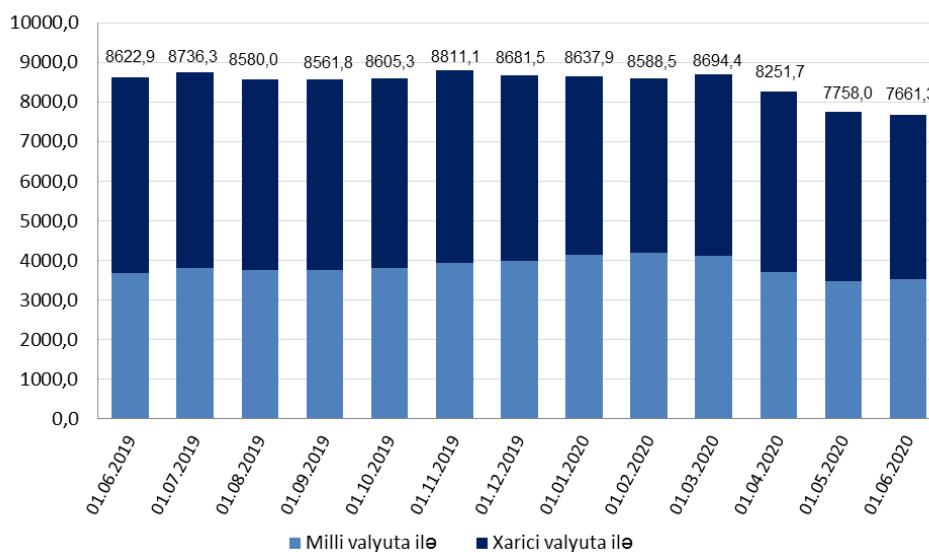
Mərkəzi Bankın məlumatına görə 2020-ci il iyun ayının 1-nə əhalinin banklardakı əmanətlərinin milli valyuta ekvivalentində məbləği 7661,3 milyon manat təşkil etmiş, əmanətlərin 53,9 faizi xarici, 46,1 faizi isə milli valyutada qoyulmuşdur.

Cədvəl 74

Əhalinin banklardakı əmanətləri

	2020-ci il iyunun 1-i vəziyyətinə, milyon manat	Əvvəlki ilin eyni dövrünə nisbətən, faizlə
Əhalinin əmanətləri – cəmi	7661,33	88,8
o cümlədən:		
milli valyutada	3528,37	96,1
xarici valyutada	4132,96	83,5

Əhalinin banklardakı əmanətləri, milyon manat

İyun ayında milli valyutanın 1 ABŞ dollarına nisbətə orta məzənnəsi 1,70 (ilin əvvəlindən 1,70) manata, 1 Avroya 1,92 (1,87) manata, 100 Rus rubluna 2,45 (2,46) manata bərabər olmuşdur.

Demoqrafik vəziyyət

Ölkə əhalisinin sayı ilin əvvəlindən 22745 nəfər və ya 0,2 faiz artaraq 2020-ci il iyun ayının 1-i vəziyyətinə 10089853 nəfərə çatmışdır. Əhalinin ümumi sayının 52,8 faizini şəhər, 47,2 faizini kənd sakinləri, 49,9 faizini kişilər, 50,1 faizini isə qadınlar təşkil edir.

Cədvəl 75

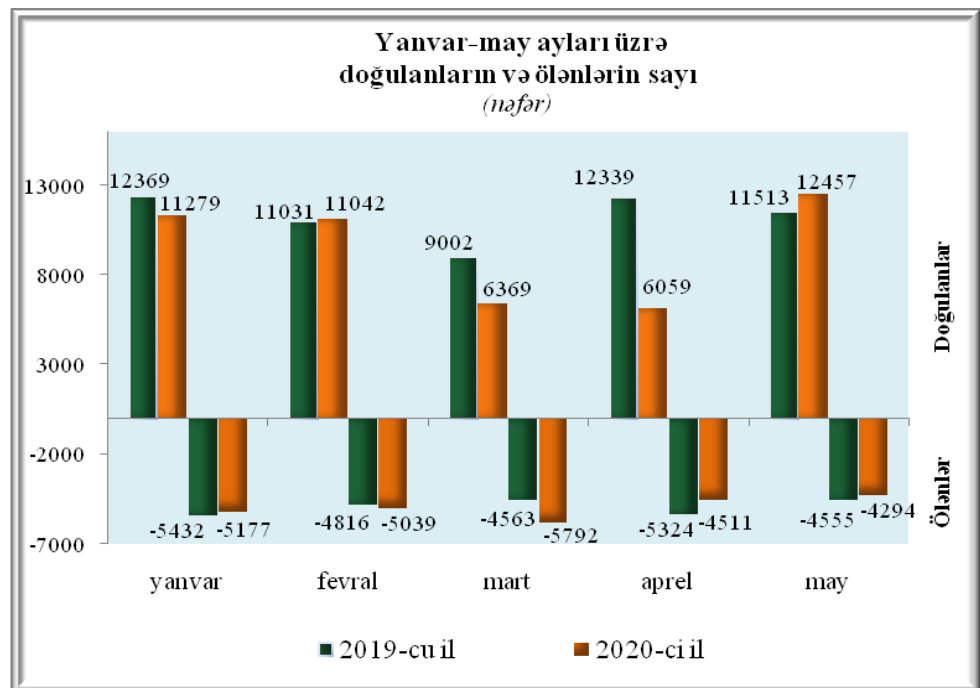
Əhalinin təbii hərəkətinin əsas göstəriciləri

	Yanvar – may ayları üzrə					
	Nəfər			Əhalinin hər 1000 nəfərinə ¹⁾		
	2020	2019	artım (+) azalma (-)	2020	2019	2020-ci il 2019-cu ilə nisbətən, faizlə
Təbii artım	22393	31564	-9171	5,4	7,7	70,1
doğulanlar	47206	56254	-9048	11,4	13,7	83,2
ölənlər	24813	24690	+123	6,0	6,0	100,0
Nikahlar	15334	23684	-8350	3,7	5,8	63,8
Boşanmalar	5788	7082	-1294	1,4	1,7	82,4

¹⁾ Əmsallar il üçün hesablanmışdır

Bu ilin yanvar-may aylarında Ədliyyə Nazirliyinin rayon (şəhər) qeydiyyat şöbələri tərəfindən 47206 doğulan körpə qeydə alınmış və əhalinin hər 1000 nəfərinə bu göstərici 11,4 təşkil etmişdir. Doğulanların 53,2 faizi oğlan, 46,8 faizi isə qız uşaqlarıdır. Doğulan körpələrdən 1258-i əkiz, 42-si isə üçəmlər olmuşdur.

Qrafik 33

Cari ilin beş ayında ölkə üzrə 24813 ölüm halı qeydə alınmış və əhalinin hər 1000 nəfərinə ölüm səviyyəsi 6,0 təşkil etmişdir.

2020-ci ilin yanvar-may ayları ərzində qeydiyyat şöbələri tərəfindən 15334 nikaha daxilolma və 5788 boşanma halları qeydə alınmış və əhalinin hər 1000 nəfərinə nikahların sayı 3,7, boşanmaların sayı isə 1,4 olmuşdur.

Bu ilin yanvar-may aylarında Daxili İşlər Nazirliyi və Dövlət Miqrasiya Xidmətinin müvafiq qurumları tərəfindən daimi yaşamaq üçün 701 nəfər Azərbaycana gələn, Azərbaycandan isə 349 nəfər gedən qeydə alınmış, ölkə üzrə miqrasiya saldosu müsbət 352 nəfər təşkil etmişdir.

**Azərbaycan Respublikası
Dövlət Statistika Komitəsinin
sədri**

Tahir Budaqov

Ə L A V Ə L Ə R

Əsas iqtisadi göstəricilərin dinamikası

	Sənaye məhsulu	Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymətləri indeksi	İstehlak qiymətləri indeksi	Pərakəndə ticarət dövriyyəsi (bütün kanallar üzrə)
--	----------------	--	-----------------------------	--

2019-cu il

2018-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə

yanvar	103,4	99,9	101,7	102,7
yanvar-fevral	104,6	103,9	101,9	102,6
yanvar-mart	104,4	106,1	102,1	102,7
yanvar-aprel	102,2	107,5	102,4	102,7
yanvar-may	102,2	107,6	102,4	102,8
yanvar-iyun	101,5	106,7	102,5	102,8

2020-ci il

2019-cu ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə

yanvar	102,1	110,0	102,7	103,2
yanvar-fevral	100,9	101,6	102,8	103,1
yanvar-mart	100,8	86,8	103,0	101,2
yanvar-aprel	103,0	73,3	103,0	98,1
yanvar-may	100,4	68,7	102,9	98,3
yanvar-iyun	98,5	69,6	103,0	98,1

,

**2020-ci ilin yanvar-iyun aylarında
tikintinin əsas göstəriciləri
(bütün maliyyə mənbələri hesabına)**

	2020-ci ilin yanvar-iyun aylarında	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən (müqayisəli qiymətlərlə), faizlə
İstifadəyə verilmişdir:		
Yaşayış evləri, ümumi sahə, min kvadrat metr ^{*)}	2586,0	2,6 d.
Xəstəxanalar, çarpayı	400	129,0
Ambulatoriya-poliklinika müəssisələri, bir növbədə gəlişlərin sayı	30	85,7
Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər, milyon manat	5956,2	97,3
ondan		
məhsul istehsalı sahələrinə	3977,8	101,5
xidmət sahələrinə	1352,3	82,8
yaşayış evlərinin tikintisinə	626,1	110,0
Ümumi vəsaitdən tikinti-quraşdırma işlərində istifadə edilmişdir	3577,3	85,5

^{*)} İstifadəyə verilmiş yaşayış evlərinin sahəsinə dair məlumatlarda müşahidə olunan kəskin artım "Bəzi çoxmənzilli binaların istismarına icazə verilməsinin sadələşdirilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2019-cu il 19 fevral tarixli 529 nömrəli Fərmanına əsasən, əvvəlki illərdə tikilmiş və müəyyən səbəblərə görə istismarına icazə verilməmiş bəzi çoxmənzilli binaların cari ilin hesabat dövründə istismarına icazə verilməsi ilə bağlı olmuşdur.

Mal-qaranın sayı
(ayın 1-i vəziyyətinə, min başla)

	İribuynuzlu mal-qara	o cümlədən inək və camışlar	Qoyun və keçilər
2015			
Yanvar	2 697,5	1 299,2	8 645,4
Aprel	2 701,9	1 298,4	8 784,4
İyul	2 708,2	1 301,3	8 807,4
Oktyabr	2 703,9	1 301,4	8 743,4
2016			
Yanvar	2 708,3	1 303,0	8 677,1
Aprel	2 719,6	1 302,6	8 828,0
İyul	2 724,9	1 303,6	8 823,2
Oktyabr	2 720,8	1 303,8	8 740,7
2017			
Yanvar	2 698,5	1 299,0	8 614,8
Aprel	2 706,8	1 300,8	8 785,5
İyul	2 707,7	1 299,9	8 767,1
Oktyabr	2 702,6	1 298,7	8 667,3
2018			
Yanvar	2 673,0	1 285,8	8 454,3
Aprel	2 684,1	1 290,0	8 659,2
İyul	2 691,3	1 290,7	8 649,0
Oktyabr	2 686,5	1 291,0	8 549,4
2019			
Yanvar	2 658,8	1 279,1	8 304,1
Aprel	2 672,7	1 284,8	8 563,7
İyul	2 674,0	1 284,9	8 542,7
Oktyabr	2 669,4	1 284,0	8 451,9
2020			
Yanvar	2 646,6	1 278,2	8 189,2
Aprel	2 658,3	1 284,9	8 386,0
İyul	2 666,8	1 286,2	8 395,7

Cədvəl 79

Nəqliyyat sektorunda yük daşınması, min ton

	2020-ci ilin yanvar-iyun aylarında	2019-cu ilin müvafiq dövründə	2019-cu ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Cəmi	96 314,2	112 090,2	85,9
o cümlədən:			
Dəmir yolu	7 201,2	6 981,6	103,1
Dəniz	3 047,9	3 053,4	99,8
Hava	186,2	84,4	220,6
Boru kəməri	29 581,4	29 745,5	99,4
neft kəməri	18 356,7	19 744,1	93,0
qaz kəməri	11 224,7	10 001,4	112,2
Avtomobil	56 297,5	72 225,3	77,9

Cədvəl 80

Nəqliyyat sektorunda yük dövriyyəsi, milyon ton-km

	2020-ci ilin yanvar-iyun aylarında	2019-cu ilin müvafiq dövründə	2019-cu ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Cəmi	40 790,9	43 794,4	93,1
o cümlədən:			
Dəmir yolu	2 460,2	2 404,6	102,3
Dəniz	1 653,8	1 655,5	99,9
Hava	927,4	444,5	208,6
Boru kəməri	30 103,7	32 051,6	93,9
neft kəməri	26 276,5	28 602,4	91,9
qaz kəməri	3 827,2	3 449,2	111,0
Avtomobil	5 645,8	7 238,2	78,0

Nəqliyyat sektorunda sərnişin daşınması, min sərnişin

	2020-ci ilin yanvar-iyun aylarında	2019-cu ilin müvafiq dövründə	2019-cu ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Cəmi	689 971,9	967 301,2	71,3
o cümlədən:			
Dəmir yolu	1 323,3	1 577,2	83,9
Dəniz	8,7	8,9	97,8
Hava	446,8	1 127,6	39,6
Metro	64 106,6	116 601,7	55,0
Avtomobil	624 086,5	847 985,8	73,6
avtobus	600 199,6	814 199,8	73,7
taksi	23 886,9	33 786,0	70,7

**Nəqliyyat sektorunda sərnişin dövriyyəsi,
milyon sərnişin-km**

	2020-ci ilin yanvar-iyun aylarında	2019-cu ilin müvafiq dövründə	2019-cu ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Cəmi	10 744,9	15 549,8	69,1
o cümlədən:			
Dəmir yolu	130,2	246,8	52,8
Dəniz	3,9	3,8	102,6
Hava	747,8	1 969,9	38,0
Metro	707,4	1 286,6	55,0
Avtomobil	9 155,6	12 042,7	76,0
avtobus	8 626,4	11 291,1	76,4
taksi	529,2	751,6	70,4

Pərakəndə ticarət dövriyyəsi

	2019		2020	
	milyon manatla	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	milyon manatla	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Yanvar	2898,5	102,7	3075,6	103,2
Fevral	2616,6	102,5	2783,1	103,1
Mart	3328,0	102,9	3383,6	98,0
I rüb	8843,1	102,7	9242,3	101,2
Aprəl	2514,3	102,4	2273,8	87,0
May	2971,0	103,2	3051,1	99,0
İyun	3649,5	103,0	3678,5	97,5
II rüb	9134,8	102,5	9003,4	94,7
Yanvar- iyun	17977,9	102,8	18245,7	98,1
İyul	3130,4	102,8		
Avqust	3066,9	103,2		
Sentyabr	3402,2	103,3		
III rüb	9599,5	102,6		
Yanvar- sentyabr	27577,4	103,0		
Oktyabr	3545,5	103,8		
Noyabr	3296,3	108,1		
Dekabr	4972,5	104,1		
IV rüb	11814,3	104,5		
İllik	39391,7	103,6		

**Pərakəndə ticarət dövriyyəsinin məhsul qrupları üzrə
dövriyyəsi və indeksləri**

	Ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları		Qeyri-ərzaq malları	
	milyon manatla	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	milyon manatla	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
2019				
Yanvar	1456,0	102,4	1442,5	103,1
Fevral	1325,3	102,1	1291,3	102,9
Mart	1690,8	102,5	1637,2	103,3
I rüb	4472,1	102,4	4371,0	103,1
Aprel	1232,8	102,5	1281,5	102,3
May	1482,8	102,6	1488,2	103,7
İyun	1757,2	102,7	1892,3	103,3
II rüb	4472,8	102,6	4662,0	103,2
Yanvar- iyun	8944,9	102,5	9033,0	103,1
İyul	1641,4	101,8	1489,0	103,8
Avqust	1631,8	103,1	1435,1	103,3
Sentyabr	1729,0	102,7	1673,2	104,0
III rüb	5002,2	102,6	4597,3	103,8
Yanvar – sentyabr	13947,1	102,6	13630,3	103,3
Oktyabr	1794,7	103,8	1750,8	103,9
Noyabr	1674,0	107,0	1622,3	109,2
Dekabr	2551,6	103,5	2420,9	104,8
IV rüb	6020,3	104,5	5794,0	105,7
Yanvar dekabr	19967,4	103,2	19424,3	104,0
2020				
Yanvar	1564,3	102,7	1511,3	103,6
Fevral	1430,4	102,7	1352,7	103,6
Mart	1846,3	103,0	1537,3	92,8
I rüb	4841,0	102,9	4401,3	99,5
Aprel	1328,7	101,7	945,1	72,8
May	1658,0	105,8	1393,1	92,3
İyun	1902,0	102,8	1776,5	92,5
II rüb	4888,7	103,4	4114,7	87,0
Yanvar- iyun	9729,7	103,1	8516,0	93,1

İctimai iaşə dövriyyəsinin dinamikası

	2019-cu il		2020-ci il	
	min manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	min manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Yanvar	101 995,5	103,6	112 039,5	108,3
Fevral	100 335,0	103,4	110 923,8	109,5
Mart	114 777,0	103,1	56 376,5	48,6
I rüb	317 107,5	103,4	279 339,8	87,1
Aprel	98 288,1	103,8	24 858,8	25,1
May	120 895,0	102,9	38 197,8	31,3
İyun	149 641,0	104,5	34 744,0	23,0
II rüb	368 824,1	103,7	97 800,6	26,2
Yanvar-iyun	685 931,6	103,6	377 140,4	54,4
İyul	140 160,9	109,4		
Avqust	140 970,0	109,3		
Sentyabr	133 019,6	106,6		
III rüb	414 150,5	108,5		
Yanvar-sentyabr	1 100 082,1	105,4		
Oktyabr	151 462,8	107,6		
Noyabr	160 455,9	109,9		
Dekabr	243 162,2	110,3		
IV rüb	555 080,9	109,4		
İllik	1 655 163,0	106,7		

Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər (aylar üzrə)

	2019-cu il		2020-ci il	
	milyon manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	milyon manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Yanvar	768,7	100,8	817,6	104,8
Fevral	558,9	100,4	596,3	105,2
Mart	765,0	101,1	592,2	76,5
I rüb	2 092,6	100,8	2 006,1	94,5
Aprel	566,9	101,8	422,4	74,2
May	664,7	102,4	430,3	64,5
İyun	765,9	102,5	481,1	62,1
II rüb	1 997,5	102,1	1 333,8	66,3
Yanvar-iyun	4 090,1	101,5	3 339,9	80,8
İyul	802,4	103,3		
Avqust	800,4	103,8		
Sentyabr	877,9	103,1		
III rüb	2 480,7	103,4		
Yanvar-sentyabr	6 570,8	102,1		
Oktyabr	868,3	103,6		
Noyabr	873,7	104,6		
Dekabr	1 294,5	108,1		
IV rüb	3 036,5	105,7		
İllik	9607,3	103,1		

Dövlət büdcəsinin aylıq və rüblük icrası

	Dövlət büdcəsinin gəlirləri		Dövlət büdcəsinin xərcləri	
	icra, milyon manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	icra, milyon manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
2019-cu il				
Yanvar	2109,9	151,4	1276,7	130,7
Fevral	1439,9	118,4	1693,2	113,4
Mart	1906,9	97,6	2089,3	107,8
I rüb	5456,7	119,6	5059,2	114,8
Aprel	2064,4	100,4	2161,3	138,7
May	1527,6	94,0	2205,5	135,4
İyun	1447,4	89,6	1525,0	79,0
II rüb	5039,4	95,1	5891,8	115,2
İyul	2030,4	89,5	2151,6	101,3
Avqust	2374,9	121,7	1609,5	87,6
Sentyabr	2061,8	101,7	1978,5	90,7
III rüb	6467,1	103,5	5739,6	93,5
Oktyabr	2403,9	114,1	1766,2	83,9
Noyabr	1892,5	95,5	1718,5	90,4
Dekabr*	3138,9	135,8	4250,3	138,8
IV rüb*	7435,3	116,2	7735,0	109,5
2020-ci il				
Yanvar	1840,0	87,2	1403,2	109,9
Fevral	1792,2	124,5	1927,0	113,8
Mart	4200,2	220,3	1924,4	92,1
I rüb	7832,4	143,5	5254,6	103,9
Aprel	1763,2	85,4	2013,0	93,1
May	984,7	64,5	2124,7	96,3

*- ilkin məlumatlar əsasında

**2020-ci ilin yanvar-may aylarında Azərbaycanın tərəfdaş
ölkələrlə xarici ticarət göstəriciləri***

min ABŞ dolları

Ölkələrin adı	Dövriyyə	İdxal	İxrac
Cəmi	11136978,9	4165052,6	6971926,3
o cümlədən:			
İtaliya	2598109,6	169325,7	2428783,9
Türkiyə	1863795,2	614189,4	1249605,8
Rusiya Federasiyası	1048324,6	769440,4	278884,2
Çin	730182,7	541221,9	188960,8
Ukrayna	388356,1	180885,6	207470,5
Amerika Birləşmiş Ştatları	366010,9	358250,6	7760,3
Hindistan	342332,7	57513,8	284818,9
Almaniya	336379,9	221687,0	114692,9
İsrail	319058,2	7900,2	311158,0
Yunanıstan	248973,0	5740,8	243232,2
Gürcüstan	217921,0	24125,1	193795,9
Xorvatiya	210302,1	546,0	209756,1
Çexiya	182085,6	19749,9	162335,7
Tunis	144424,1	1792,3	142631,8
Vyetnam	138088,6	24819,3	113269,3
Portuqaliya	136149,8	5398,5	130751,3
İran İslam Respublikası	129348,0	116321,6	13026,4
İspaniya	121923,1	25983,0	95940,1
Fransa	121893,9	67046,4	54847,5
Birləşmiş Krallıq	116411,1	108308,8	8102,3
Avstriya	115634,3	29493,1	86141,2
Belarus	112604,1	48090,3	64513,8
İsveçrə	109023,7	37534,8	71488,9
Yaponiya	81664,9	79527,6	2137,3
Koreya Respublikası	71550,4	71499,7	50,7
Digər ölkələr	886431,3	578660,8	307770,5

*Gömrük məlumatı

Azərbaycanın xarici ticarət saldosu

milyon ABŞ dolları

Dövr	2020-ci il			2019-cu il		
	Xarici ticarət saldosu	o cümlədən		Xarici ticarət saldosu	o cümlədən	
		MDB üzvü dövlətləri	digər ölkələr		MDB üzvü dövlətləri	digər ölkələr
Yanvar	1409,2	-51,4	1460,6	254,4	-136,0	390,4
Fevral	52,4	-157,2	209,6	739,7	-147,3	887,0
Mart	107,5	-186,9	294,4	362,3	-212,3	574,6
I rüb	1569,1	-395,5	1964,6	1356,4	-495,6	1852,0
Aprel	1354,8	-59,5	1414,3	1179,5	-188,6	1368,1
May	-117,1	-72,7	-44,4	247,2	-125,5	372,7
İyun				177,8	-100,4	278,2
II rüb				1604,5	-414,5	2019,0
I y/illik				2960,9	-910,1	3871,0
İyul				875,4	-203,4	1078,8
Avqust				302,0	-197,9	499,9
Sentyabr				352,9	-260,8	613,7
III rüb				1530,3	-662,1	2192,4
9 aylıq				4491,2	-1572,2	6063,4
Oktyabr				877,5	-226,1	1103,6
Noyabr				552,6	-208,4	761,0
Dekabr				47,1	-247,3	294,4
IV rüb				1477,2	-681,8	2159,0
İllik				5968,4	-2254,0	8222,4

**2020-ci ilin yanvar-may aylarında ixrac olunan
mühüm növ məhsullar**

Malların adı	2020-ci ilin yanvar-may aylarında		2019-cu ilin yanvar-may aylarına nisbətən, faizlə	
	miqdarı	məbləği (min dollar)	miqdarı	məbləği
Təzə tərəvəz, min ton	118,9	132461,6	98,2	113,0
Təzə meyvə, ton	50723,5	79889,0	66,7	80,2
Kartof, ton	56496,0	23236,3	107,7	102,3
Çay, ton	623,5	4145,1	107,5	112,4
Bitki yağları, ton	4908,8	4336,0	1,9 d.	1,7 d.
Marqarin, qida üçün yararlı digər qarışıqlar, ton	1699,9	1825,2	1,7 d.	1,7 d.
Şəkər, ton	14637,7	5990,5	87,3	80,8
Meyvə və tərəvəz konservləri, ton	2696,4	3786,2	101,1	106,6
Meyvə və tərəvəz şirələri, ton	4786,0	7075,0	105,1	142,0
Təbii üzüm şərabları və üzüm suslosu, min dkl	93,4	1327,9	50,7	53,2
Tütün, ton	1865,6	4393,2	74,1	76,1
Bentonit gili, ton	69542,6	4028,1	94,8	99,4
Xam neft, min ton	13773,4	5071228,6	98,0	75,4
Xam neft, min ton (ARDNŞ və ABƏŞ-in məlumatlarına əsasən)	12570,1	3597309,0	96,4	58,2
Reaktiv mühərriklər üçün və digər məqsədlər üçün kerosin, ton	54535,4	31611,1	59,5	56,7
Ağır destilyatlar və ya digər məqsədlər üçün qazoyllar, min ton	401,6	93346,0	119,0	57,6
Maye qaz, ton	16172,8	2586,2	48,5	36,7
Təbii qaz, mlyn. kub metr	5461,2	1038426,9	111,4	119,1
Təbii qaz, mlyn. kub metr (ARDNŞ və ABƏŞ-in məlumatlarına əsasən)	5679,6	1227791,6	108,0	118,6
Neft koksu, ton	43251,7	3128,2	51,9	37,9
Polietilen, ton	59858,1	38293,0	142,2	107,5
Pambıq lifi, ton	34410,8	48638,4	73,4	71,4
Pambıq ipliyi, ton	4108,4	9231,5	81,2	75,2
Qara metallardan borular, ton	9252,1	6876,6	1,7 d.	1,8 d.
Emal olunmamış alüminium, ton	12033,3	20375,7	84,1	75,4

**2020-ci ilin yanvar-may aylarında idxal olunan
mühüm növ məhsullar**

Malların adı	2020-ci ilin yanvar-may aylarında		2019-cu ilin yanvar-may aylarına nisbətən, faizlə	
	miqdarı	məbləği (min dollar)	miqdarı	məbləği
İribuynuzlu heyvan əti, ton	4845,3	18373,1	135,2	1,6 d.
Quş əti və onun əlavə məhsulları, ton	15461,7	17747,4	104,5	113,3
Kərə yağı, digər süd yağları və pastaları, ton	7198,3	35862,5	132,5	132,0
Kartof, ton	90452,8	24690,5	99,4	103,9
Təzə tərəvəz, ton	19470,7	10097,0	125,2	128,6
Təzə meyvə, ton	65185,8	58723,7	115,9	108,3
Çay, ton	5400,3	20283,5	105,2	103,8
Buğda, min ton	341,8	74615,0	62,0	59,9
Bitki yağları, ton	58059,6	50830,0	123,8	142,2
Xam şəkər və şəkər, min ton	127,3	43548,7	93,5	85,1
Siqaretlər, mlyn. ədəd	423,9	8296,6	20,8	25,2
Sement və sement klinkerləri, ton	14476,2	2685,6	101,5	89,7
Dərman vasitələri, ton	9494,3	134855,1	1,7 d.	132,4
Mineral gübrələr, min ton	150,0	42449,5	102,1	85,2
Polietilen, ton	16479,5	17535,9	85,7	77,7
Rezin şinlər, min ədəd	624,6	26086,0	82,5	97,1
Polad prokatı, min ton	149,0	114810,8	129,4	134,4
Qara metallardan çubuqlar, ton	89963,6	49423,8	148,3	146,8
Qara metallardan küncüklər, ton	14702,3	11154,8	102,3	106,9
Qara metallardan borular, ton	67823,0	111595,4	92,3	103,7
Məişət kondisionerləri, ədəd	61171	14652,9	64,9	65,5
Məişət soyuducuları, ədəd	12504	3610,2	139,1	145,2
Paltaryuyan maşınlar, ədəd	66864	12483,7	92,7	86,0
Hesablama maşınları, blok və qurğuları, min ədəd	247,1	40848,0	126,5	137,3
Minik avtomobilləri, ədəd	18425	203835,2	130,0	104,2
Avtobuslar, ədəd	71	7539,9	101,4	1,8 d.
Yük avtomobilləri, ədəd	1114	17862,1	87,4	90,9
Oturacaq, ofis, mətbəx, yataq və digər mebellər, min ədəd	237,0	18030,2	78,8	66,3

Cədvəl 92

**2020-ci ilin yanvar-may aylarında MDB ölkələri üzrə əsas sosial-iqtisadi göstəricilər
(ötən ilin müvafiq dövrünə nisbətən faizlə, milli statistika xidmətlərinin məlumatlarına əsasən)**

	Azərbaycan	Ermənistan	Belarus	Qazaxıstan	Qırğızıstan	Moldova	Rusiya	Taciki- stan	Türk- mənistan	Özbəki- stan	Ukrayna
Ümumi Daxili Məhsul ¹⁾	98,3	103,8 ¹⁾	98,2	102,7 ¹⁾	95,2	100,9 ¹⁾	101,6 ¹⁾	107,5 ²⁾	106,3 ¹⁾	104,1 ¹⁾	98,7 ¹⁾
Sənaye məhsulunun ümumi həcmi ¹⁾	100,4	102,4	96,1	104,8	99,8	94,4 ³⁾	97,6	111,1	...	97,8	91,3
Sənaye məhsulu istehsalçılarının qiymət indeksi	68,7	100,3	104,7	93,7	115,3	102,6	94,0	101,5	...	119,1	95,1
Əsas kapitalla yönəldilmiş vəsaitlər ¹⁾	97,2	76,6	102,3	100,1	87,2	98,5 ¹⁾	101,2 ¹⁾	95,6	...	89,8 ¹⁾	64,5 ^{1) 4)}
Ümumi istifadədə olan dəmir yolu ilə yük daşınması	102,9	114,0	80,5	103,0	95,1 ⁵⁾	69,2 ³⁾	95,4	118,1	...	100,9 ¹⁾	90,6
Pərakəndə əmtəə dövriyyəsi ¹⁾	98,3	86,5	103,0	83,8	83,7	...	93,9	101,1	...	96,9	103,1
o cümlədən satış müəssisələrinin pərakəndə əmtəə dövriyyəsi	104,3	87,4	104,6	93,5	87,6	99,4 ⁶⁾	94,5	105,0	...	100,5	104,4
İstehlak qiymətlərinin indeksi	102,9	100,3	104,9	106,3	105,8	105,7	102,7	109,1	...	114,0	102,3
Əhalinin gəlirləri (faktiki qiymətlərlə)	101,3 ⁷⁾	...	110,9 ³⁾	...	...	...	103,3 ¹⁾ *	...	...	...	...
Əhalinin mal alınması və xidmətlərə xərcləri (faktiki qiymətlərlə)	97,5 ⁷⁾	...	...	...	...	...	105,4 ¹⁾ *	...	...	...	...
Sərəncamda qalan real gəlirlər	97,2 ⁷⁾	...	105,7 ³⁾	...	...	...	99,8 ¹⁾ *	...	...	...	...
İqtisadiyyatda işləyənlərin orta aylıq əməkhaqqı	126,7 ³⁾	107,9*	113,2	114,5*	112,5 ³⁾	110,3 ¹⁾	106,7 ³⁾	104,5 ³⁾	...	126,5 ¹⁾	109,3
İşçi qüvvəsinin müayinəsi əsasında işsizlərin ümumi sayı	...	...	87,8 ¹⁾	...	...	...	132,7*	...	...	...	...
Məşğulluq xidməti orqanlarından rəsmi qeydiyyatdan keçmiş işsizlərin sayı (dövrün sonuna)	...	94,7	74,2	94,9	94,6	208,8	2,8 d.	100,5 ³⁾	...	...	...

...ardı

**2020-ci ilin yanvar-may aylarında MDB ölkələri üzrə əsas sosial-iqtisadi göstəricilər
(ötən ilin müvafiq dövrünə nisbətən faizlə, daimi qiymətlərlə)**

	Azərbaycan	Ermənistan	Belarus	Qazaxıstan	Qırğızıstan	Moldova	Rusiya	Taciki- stan	Türk- mənistan	Özbəki- stan	Ukrayna
İxrac (faktiki qiymətlərlə)-cəmi	86,9 ⁸⁾	91,9	80,9 ³⁾	99,0 ³⁾	102,7 ³⁾	87,0 ³⁾	79,9 ⁹⁾	107,2	...	92,4 ³⁾	98,3 ³⁾
o cümlədən											
MDB dövlətlərinə	128,0	86,4	93,8	79,8	82,9	92,8	79,2	110,3	...	79,1	91,3
MDB üzvü olmayan dövlətlərə	85,0	94,1	65,6	103,1	118,0	86,0	80,0	122,5	...	98,3	99,3
İdxal (faktiki qiymətlərlə)- cəmi	59,5 ⁸⁾	87,2	79,4 ³⁾	95,0 ³⁾	69,6 ³⁾	87,7 ³⁾	93,9 ⁹⁾	118,1	...	90,3 ³⁾	90,7 ³⁾
o cümlədən											
MDB dövlətlərinə	77,0	110,6	70,5	93,3	92,3	82,5	90,5	118,6	...	99,4	69,0
MDB üzvü olmayan dövlətlərdən	54,7	76,5	93,8	96,3	51,2	89,6	94,3	131,4	...	85,4	96,5

¹⁾ 2020-ci ilin yanvar-martı 2019-cu ilin yanvar-martına nisbətən

²⁾ 2019-cu il 2018-ci ilə nisbətən

³⁾ 2020-ci ilin yanvar-aprel 2019-cu ilin yanvar-aprelinə nisbətən

⁴⁾ Qeyri-maddi aktivlərə yönəldilən investisiyalar daxil olmaqla

⁵⁾ Yüklənmiş yüklər

⁶⁾ 2020-ci ilin yanvar-aprel 2019-cu ilin yanvar-aprelinə nisbətən. Ticarət müəssisələrinin avtomobil və motosikllər nəzərə alınmadan əmtəə satışından əldə olunan gəlirləri

⁷⁾ Milli hesablar sisteminin metodologiyasına əsasən

⁸⁾ 2020 -ci ilin yanvar-aprel 2019-cu ilin yanvar-aprelinə nisbətən. Müqayisəli qiymətlərlə verilir.

⁹⁾ 2020 -ci ilin yanvar-aprel 2019-cu ilin yanvar-aprelinə nisbətən. Rusiya Bankının tədiyə balansının məlumatlarına əsasən.

* Qiymətləndirmə

Qeyd: Türkmənistan və Ukrayna üzrə məlumatlar bu dövlətlərin milli statistika xidmətlərinin rəsmi saytlarından götürülmüşdür.

METODOLOJİ İZAHLAR

Ümumi daxili məhsul (ÜDM) milli hesablar sisteminin ən mühüm göstəricilərindən biridir. ÜDM həm istehsal, həm də xidmətlər sahələrində rezident vahidlərin iqtisadi fəaliyyətinin son nəticəsini xarakterizə edir və bu vahidlərin son istehlak üçün məhsul və xidmətlər istehsalı üzrə yaratdığı əlavə dəyərle ölçülür.

ÜDM ölkədə məhsul və xidmətlər istehsalçıları arasında bölüşdürülən ilkin gəlirlərin, yəni maddi işçilərə verilən əməkhaqqının, istehsala və idxala görə xalis vergilərin, ümumi mənfəətin və ümumi qarışıq gəlirlərin məbləği, başqa sözlə desək gəlirlər üsulu ilə də müəyyənləşdirilə bilər.

Ümumi daxili məhsuldan istifadə edilməsi (xərclər üsulu) məhsul və xidmətlərin son istehlakını, əsas kapitalın ümumi yığımını, maddi dövriyyə vəsaitləri ehtiyatlarının dəyişməsinə, qiymətlilərin (sərvətlərin) xalis əldə edilməsini və məhsul və xidmətlərin ixrac və idxal saldosunu özündə birləşdirir.

Məhsula və idxala xalis vergilər - subsidiyalar çıxılmaqla məhsula və idxala vergilərdir.

Məhsula görə vergi və idxal (ixrac) vergiləri. Məhsula görə vergilər adətən məhsul və ya xidmət vahidinə görə, yəni rezidentlər tərəfindən istehsal edilən, satılan və ya idxal edilən məhsul və xidmətlərin miqdarına, yaxud dəyərinə mütənasib olaraq alınan vergilərdir. Onlara əsasən aşağıdakı vergilər aid edilir:

- əlavə dəyər vergisi (ƏDV);
- aksizlər, satışa görə vergilər və s;
- ayrı-ayrı xidmət növlərinə görə vergilər (nəqliyyat, rabitə xidmətlərinə görə vergilər, sığorta vergiləri, reklam, əyləncələrə, oyun və lotereyalara, idman tədbirlərinə görə vergilər və s);
- dövlətin gəlirini artırmaq məqsədilə müəyyən növ məhsul və xidmətlərin istehsalına və yerləşdirilməsinə qanunla inhisar hüququ verilən dövlət müəssisələrinin mənfəəti (fiskal inhisarçıların mənfəəti);
- idxal və ixrac vergiləri, gömrük rüsumları.

Dəyər ifadəsində sənaye məhsulunun həcmində - əsas fəaliyyəti sənaye olan müəssisələr (hüquqi şəxslər) və onların ayrı-ayrı xüsusişdirilmiş bölmələri, hüquqi şəxs yaratmadan sənaye fəaliyyəti göstərən fərdi sahibkarlar tərəfindən, habelə ev təsərrüfatları tərəfindən satılmaq üçün istifadə olunmuş sənaye məhsulunun, sənaye xarakterli işlərin, xidmətlərin dəyəri daxil edilir. Bura sənaye müəssisəsinin və fərdi sahibkarın bütün bölmələri tərəfindən kənara satılmış, özünün əsaslı tikintisinə və qeyri-sənaye bölmələrinə verilmiş, özünün əsas fondlarının (vəsaitlərinin) tərkibinə daxil edilmiş, eləcə də əmək haqqı kimi öz işçilərinə verilmiş məmulat və məhsulların dəyəri, həmçinin hesabat dövründə və ya əvvəllər istehsal olunmasından asılı olmayaraq hesabat dövründə kənara, özünün əsaslı tikintisinə və qeyri-sənaye bölmələrinə satılmış özünün istehsalı olan yarımfabrikatların dəyəri daxil edilir. Dəyəri hazır məhsulun istehsalçısı tərəfindən ödənilməyən xammal və materiallardan hazırlanan məmulat bu xammal və materialların dəyəri çıxılmaqla faktiki qüvvədə olan buraxılış qiymətləri ilə sənaye məhsulunun dəyərinə daxil edilir. Sənaye müəssisələrində məhsulun dəyəri zavoddaxili dövriyyənin dəyəri nəzərə alınmadan zavod metodu ilə müəyyən edilir.

Sahibkarlıq subyektlərinin üzərinə düşən informasiya yükü nəzərə alınaraq mikro sahibkarlıq subyektləri üzrə rəsmi statistika hesabatlarının təqdim edilməsi dövriliyi rüblük müəyyən edilmişdir.

Bununla əlaqədar aylıq dövrilik üzrə məlumatların tamlığını təmin etmək məqsədilə mikro sahibkarlıq subyektləri üzrə əvvəlki hesabat rübü üzrə əldə edilmiş məlumatlar əsasında növbəti ay üzrə müvafiq qiymətləndirmə aparılmışdır.

Sənaye istehsalı indeksi - dəyər ifadəsində sənaye məhsulunun həcmnin dəyişməsinin dinamikasını xarakterizə edir. Sənaye statistikasında tətbiq edilən metodologiyaya görə, artım (azalma) sürətləri məhsulun natura ifadəsində istehsalına əsaslanmaqla yanaşı aqreqasiya zamanı çəkilər sistemində dəyər ifadəsində “əlavə dəyər” göstəricisi istifadə olunur.

Sənaye istehsalı indeksinin hesablanmasında mikro sahibkarlıq subyektləri üzrə məlumatlar yalnız rüblük dövrilikdə nəzərə alınır.

Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər – bütün növ əsas vəsaitlərin alınmasına, yaradılmasına və təkrar istehsalına yönəldilmiş xərclərin məcmusudur. Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər tikinti-quraşdırma işlərinə, quraşdırılması tələb olunan və ya tələb olunmayan, tikili və obyektlərin smetasına daxil olan və ya daxil olmayan maşın və avadanlıqların alınmasına və quraşdırılmasına, işçi və məhsuldar heyvanların alınmasına, çoxillik əkmələrin və meşə zolaqlarının salınmasına, layihə-axtarış və sair işlərin yerinə yetirilməsinə sərf edilən xərclərin cəmindən ibarətdir. Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlərin maliyyələşdirmə mənbələri müəssisə və təşkilatların öz vəsaitləri, büdcə vəsaitləri (dövlət büdcəsi və ya yerli büdcələr), əhalinin şəxsi vəsaitləri, bank kreditləri, büdcədən kənar fondların vəsaitləri və digər vəsaitlər ola bilər.

Sahibkarlıq subyektlərinin üzərinə düşən informasiya yükü nəzərə alınaraq mikro sahibkarlıq subyektləri üzrə rəsmi statistika hesabatlarının təqdim edilməsi dövriliyi rüblük müəyyən edilmişdir.

Bununla əlaqədar aylıq dövrilik üzrə məlumatların tamlığını təmin etmək məqsədilə mikro sahibkarlıq subyektləri üzrə əvvəlki hesabat rübü üzrə əldə edilmiş məlumatlar əsasında növbəti ay üzrə müvafiq qiymətləndirmə aparılmışdır.

Tikinti-quraşdırma işlərinə sərf edilən vəsait – yeni tikilən, yenidən qurulan, genişləndirilən bütün növ bina və qurğuların layihə-smeta sənədlərində yerinə yetirilməsi nəzərdə tutulmuş tikinti işlərinə və tikintinin smetasına daxil olan və daxil olmayan avadanlıqların quraşdırılması işlərinə sərf edilmiş vəsaitlərin yekunundan ibarətdir.

Məhsul istehsalı obyektlərinin tikintisinə – sənaye, kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı, balıqçılıq və tikinti fəaliyyət sahəsi obyektlərinin inşasına yönəldilmiş vəsaitin həcmi daxildir.

Xidmət sahələri obyektlərinin tikintisinə – ticarət, nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, informasiya və rabitə, daşınmaz əmlak, təhsil, səhiyyə, istirahət, əyləncə və incəsənət və digər xidmət sahələri obyektlərinin inşasına yönəldilmiş vəsaitin həcmi daxildir.

Neft sektoru üzrə əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər - xam neftin, təbii qazın hasilatı və neft məhsullarının istehsalı ilə məşğul olan müəssisələrin əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitləridir.

Qeyri-neft sektoru üzrə əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər dedikdə, neft sektoru üzrə əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər istisna olmaqla, ölkə iqtisadiyyatının bütün fəaliyyət sahələrində əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər başa düşülür.

Xarici mənbələrdən əsas kapitala yönəldilmiş xarici vəsaitlər – xarici sərmayədarlar tərəfindən yeni tikintiyə, yenidənqurma və genişləndirmə üzrə tikinti işlərinə, maşın və avadanlıqların əldə edilməsinə sərf edilən investisiyalar aiddir. Buraya həmçinin tikinti işlərində istifadə edilmiş xarici kreditlər, qrantlar və humanitar yardımlar hesabına istifadə edilmiş vəsaitlər də daxildir.

Daxili mənbələrdən əsas kapitala yönəldilmiş daxili vəsaitlər – mənşəyi xarici vəsaitlər olmayan, ölkədə fəaliyyət göstərən müəssisə və təşkilatların öz vəsaitləri, büdcə vəsaiti (dövlət büdcəsi və ya yerli büdcə), ölkə vətəndaşlarının şəxsi vəsaitləri və ölkə banklarının kreditləri hesabına əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlərin məcmusudur.

Podrat müqavilələri ilə yerinə yetirilən tikinti işlərinin dəyərinə – tikinti müəssisələri ilə tikinti işlərinin həyata keçirilməsini maliyyələşdirən sifarişçi müəssisə və təşkilatlar arasında bağlanmış müqavilələr əsasında tikinti müəssisələrinin öz gücləri ilə yerinə yetirdikləri bütün növ tikinti işlərinin və xidmətlərin dəyəri aiddir. Bu işlərə tikinti-quraşdırma (yeni tikinti, yenidənqurma, genişləndirmə), əsaslı təmir, cari təmir və digər işlərin və xidmətlərin dəyəri daxildir.

İstifadəyə verilmiş yaşayış evlərinin ümumi sahəsi – ümumi sahəyə mənzildəki bütün otaqların sahəsi, mətbəxlərin, dəhlizlərin, sanitariya qovşaqlarının, vanna və qarderobların, anbarların, eyvanların, lociyaların və digərlərin sahəsi daxildir.

Yaşayış evlərində mənzillər – daimi yaşayış üçün istifadə olunan, başqa yaşayış mənzilləri ilə daxili əlaqəsi olmayan və özünün pilləkən meydançasına, ümumi dəhlizə və ya bilavasitə küçəyə çıxış yolu olan sahədir. Mənzil bir neçə otaqdan ibarət ola bilər.

Kənd, meşə və balıqçılıq təsərrüfatının ümumi məhsulu dedikdə, bu sahədə (kənd, meşə və balıqçılıq) həm satış, həm də şəxsi istehlak məqsədilə istehsal edilmiş məhsul və xidmətlərin ümumi dəyəri nəzərdə tutulur. O, bitkiçilik və heyvandarlıqda, ovçuluq, meşəçilik və balıqçılıq təsərrüfatlarında istehsal olunmuş məhsulların (xidmətlərin) dəyəri əsasında formalaşır.

Bitkiçilik və heyvandarlığın ümumi məhsuluna istehsal olunmuş bitkiçilik və heyvandarlıq məhsullarının dəyəri, bitkiçilikdə bitməmiş istehsalın dəyərinin dəyişməsi və göstərilmiş kənd təsərrüfatı xidmətlərinin dəyəri daxil edilir.

İstehsal olunmuş bitkiçilik məhsulunun dəyərinə kənd təsərrüfatı bitkiləri məhsullarının – dənli, texniki bitkilərin (yağlı bitkilərin toxumları, şəkər çuğunduru, tütün və s.), kartof, tərəvəz və bostan bitkilərinin, meyvə və giləmeyvənin, digər bitkiçilik məhsullarının (yemlik kökümeyvəli, quru ot, küləş, senaj, silos, güllər və s.) dəyəri daxil edilir.

Bitkiçilikdə bitməmiş istehsalın dəyərinə torpağın becərilməsinə çəkilən xərclər (payız şumlaması, herik şumlanması, məhsulu gələcək dövrlərdə əldə olunacaq payızlıq taxılın əkini üçün zəmin hazırlanması), yatırım xərcləri, bağların becərilmə və saxlanma xərcləri daxildir.

Heyvandarlıqda istehsal olunmuş məhsulların dəyəri kənd təsərrüfatı heyvanlarından alınmış məhsulların (süd, yumurta, yun, dəri və s.) dəyəri, kəsim üçün satılmış mal-qara və quşların dəyəri, arıçılıq və xəzli heyvandarlıq məhsullarının dəyərindən ibarətdir.

Göstərilmiş kənd təsərrüfatı xidmətlərinin dəyərinə tarlaçılıq, açıq torpaqda tərəvəzçilik və gülçülük sahəsində, qorunan torpaqlarda becərilmə üzrə, bağçılıq, üzümçülük sahəsində və digər çoxillik əkmələrə göstərilən xidmətlər, aqromeliorasiya xidmətləri, kənd təsərrüfatı bitkilərinin xəstəlik və ziyanvericilərdən qorunması, gübrələrin hazırlanması və gətirilməsi, heyvanların yetişdirilməsi, məhsul yığımından sonrakı kənd təsərrüfatı xidmətləri, çoxaldılma üçün toxumun emal və hazırlanması, tinglik xidmətlərinin dəyəri daxildir.

Ovçuluq təsərrüfatlarında istehsal olunmuş məhsulun dəyərinə vəhşi heyvanların və ov quşlarının ovlanmasıdan əldə olunmuş dəyər, ovçuluq təsərrüfatının aparılması (vəhşi heyvanların qorunması, onların sayının və yayılmasının uçotu, ovçuluq təsərrüfatlarının yaradılması və ovçuluq təsərrüfatlarında iqtisadi müşahidələrin aparılması və s.) xərcləri, vəhşi heyvanların və ov quşlarının yetişdirilməsi və ovlanması üçün göstərilən xidmətlərin dəyəri daxil edilir.

İstehsal olunmuş meşəçilik və ağac tədarükü məhsullarının dəyərinə meşəyə qulluq və əsas istifadə ilə bağlı doğranmanın gedişində alınmış oduncaq, meşə əkmələrinin rekonstruksiyası ilə əlaqədar kəsmələr və seçmə sanitar kəsmələr, meşələrin becərilməsi, bərpası və salınması xərcləri, meşəçilik və ağac tədarükü ilə əlaqədar xidmətlərin dəyəri aid olunur.

Balıqçılıq və dəniz məhsullarının dəyərinə ovlanmış balığın, dəniz məhsullarının (xərçəngkimilər, molyusklar, tısbağalar, suitilər, dəniz kirpisi, təbii mirvarilər, mərcanlar, yosunlar və s.) dəyəri, dəniz orqanizmlərinin və bitkilərinin yetişdirilməsinə, mühafizəsinə çəkilən xərclər, biotexniki tədbirlərin yerinə yetirilməsi (süni kürütökmə yerlərinin quraşdırılması balıq ehtiyatlarının artırılması, vətəgə əhəmiyyətli balıqların təkrar istehsalı), balıqçılıq və balıq ovlanması ilə bağlı göstərilən xidmətlərin dəyəri daxildir.

Mal-qaranın sayı haqqında məlumatlar kənd təsərrüfatı müəssisələri üzrə rəsmi statistik hesabat formaları, fərdi sahibkar, ailə kəndli və ev təsərrüfatları üzrə kənd ərazi icra dairələrinin (vahidlərinin) hesabatları və seçmə müəyinə materiallarına əsasən hesablanması yolu ilə müəyyən olunur.

Nəqliyyat sektorunda yük daşınması - mülkiyyət və təşkilati-hüquqi formasından asılı olmayaraq əsas fəaliyyəti nəqliyyat işi olan hüquqi şəxslər-müəssisələr və hüquqi şəxs yaratmadan avtomobil nəqliyyatı sahəsində fəaliyyət göstərən fiziki şəxslər tərəfindən kommersiya məqsədilə daşınmış yüklərin həcmidir.

Nəqliyyat sektorunda yük dövriyyəsi - nəqliyyat müəssisələri və hüquqi şəxs yaratmadan avtomobil nəqliyyatı sahəsində fəaliyyət göstərən fiziki şəxslərin-fərdi sahibkarların

nəqliyyat vasitələrinin daşdığı yükün həcmi daşınmış məsafə ilə əlaqədə ton-kilometrlərlə ifadə edir. Bu göstərici hər bir reys üzrə daşınmış yükün tonla miqdarının daşınma məsafəsinə-kilometrlərə vurulması hasillərinin cəmi kimi hesablanır.

Nəqliyyat sektorunda sərnişin daşınması - ölkə ərazisində və beynəlxalq marşrutlarda bütün növlərdən olan qatarlar, gəmilər, avtobus, taksi, təyyarə və metro vasitəsi ilə daşınmış sərnişinlərin sayını əhatə edir. Sərnişin daşınmasının həcminə, gediş haqqını almaq üçün tətbiq edilən tarif dərəcəsinə asılı olmayaraq, ölkə daxilində və beynəlxalq xətlərdə daşınmış sərnişinlərin hamısı (ödəniş etmədən getmək hüququ olan sərnişinləri də daxil etmək şərti ilə) daxildir.

Nəqliyyat sektorunda sərnişin dövriyyəsi – sərnişindəşma nəqliyyatının işinin həcmi məsafə ilə xarakterizə edir və sərnişin-kilometrlə ölçülür. Sərnişin dövriyyəsi daşınmış sərnişinlərin sayını onların daşınma məsafəsinə vurmaq yolu ilə hesablanır.

Rabitə xidmətlərinin dəyəri - rabitə müəssisəsinin əsas fəaliyyətindən əldə olunan gəlirlərdir və bu göstərici idarə, müəssisə və təşkilatlara, habelə əhaliyə göstərilmiş rabitə xidmətləri müqabilində rabitə müəssisəsinin əldə etdiyi pul vəsaitinin cəmini xarakterizə edir. Buraya poçt rabitəsi, feldyeger və xüsusi rabitə, sənədli elektrik rabitəsi, şəhərlərarası və beynəlxalq telefon rabitəsi, şəhər telefon rabitəsi, kənd telefon rabitəsi, radiorabitə, radio və televiziya yayımı və peyk rabitəsi, naqilli səs yayımı üzrə radiotezliklərin ayrılması, qeydiyyatı, istismarı və nəzarəti, naqilsiz radiorabitə üzrə, mobil telefon rabitəsi, internet xidmətləri, İSDN xidmətləri, ADSL və HDSL xidmətləri, DATA xidmətləri, simsiz yerli telefon rabitəsi xidmətləri və digər rabitə xidmətləri üzrə əldə olunmuş gəlirlər daxildir.

Pərakəndə əmtəə dövriyyəsi - əmtəələrin tədavül sferasından şəxsi istehlak sferasına hərəkətinin son mərhələsini, əmtəələrin əhaliyə satışını əks etdirir.

İaşə əmtəə dövriyyəsi - iaşə şəbəkələri vasitəsi ilə kulinariya məhsulları, xörəklər, yarımfabrikatlar, həmçinin

aşpazlıq emalından keçməmiş digər əmtəələrin əhaliyə satışını əks etdirir.

Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər - əhalinin sifarişləri ilə, onun şəxsi tələbatını ödəmək üçün göstərilən və haqqı əhali tərəfindən ödənilən xidmətlərin dəyərini əks etdirir.

İxrac - ölkədə istehsal olunmuş və ya başqa ölkələrdən gətirilmiş malların (təkrar ixrac) ölkə sərhədlərindən kənara göndərilməsidir. Ölkənin öz istehsalı sayılan mallara, həmçinin ölkəyə gətirilən və təkrar emal olunaraq əsas kəmiyyət və keyfiyyət göstəricilərini dəyişən xarici mənşəli mallar da daxil edilir.

İdxal - ölkədə istehlak etmək və ya təkrar ixrac edilmək üçün ölkə sərhədlərindən kənardan mal gətirilməsidir.

Xarici ticarət dövriyyəsi - idxal və ixracın dəyərinin cəmidir.

Xarici ticarət saldosu - ixrac və idxalın fərqidir. Əgər ixrac idxaldan çoxdursa müsbət saldo, idxal ixracdan çoxdursa mənfi saldo alınır.

Orta aylıq nominal əməkhaqqı – hesablanmış əməkhaqqı fondunun (vergilər və digər sosial ödəmələr daxil olmaqla) faktiki işləmiş işçilərin sayına (sosial, habelə ödənişsiz məzuniyyət verilmiş işçilər istisna olmaqla) bölünməsi ilə müəyyən edilir.

Büdcə - Azərbaycan Respublikasının müvafiq dövlət hakimiyyəti və özünüidarəetmə orqanları vasitəsilə dövlətə və bələdiyyələrə məxsus vəzifə və funksiyaları yerinə yetirmək üçün lazım olan pul vəsaitinin yığılması və istifadə olunması üçün əsas maliyyə sənədidir.

Büdcə gəlirləri - Azərbaycan Respublikasının, Naxçıvan Muxtar Respublikasının və yerli özünüidarəetmə orqanlarının müvafiq qanunvericilik aktları ilə müəyyən olunmuş qaydada dövlət büdcəsinə, Naxçıvan Muxtar Respublikasının büdcəsinə və yerli büdcələrə daxil olan vergilər, rüsumlar, digər ödənişlər və daxilolmalardır.

Büdcə xərcləri - büdcə təsnifatına uyğun olaraq dövlət büdcəsindən, Naxçıvan Muxtar Respublikasının büdcəsindən və yerli büdcələrdən qanunvericiliklə nəzərdə tutulan tələbatı ödəmək üçün ayrılan vəsaitdir.

Büdcə kəsiri (defisit) - büdcə xərclərinin gəlirlərlə təmin olunmayan məbləğidir.

Büdcə artıqlığı (profisit) - büdcə gəlirlərinin büdcə xərclərindən artıq olan məbləğidir.

Maliyyə nəticələrinin (mənfəət (+) zərər (-) saldosu) – təşkilatın bütün təsərrüfat əməliyyatlarında, mühasibat uçotu əsasında aydınlaşdırılmış son maliyyə nəticələridir ki, məhsul (mal və xidmətlər) satışından əldə edilən mənfəəti (zərər), əks etdirərək, təşkilatın digər əmlakından, əsas vəsaitlərdən və satışdankənar əməliyyatlardan alınan gəlirlərin bu əməliyyatlara çəkilən xərci qədər azaldılan hissəsidir.

Pul aqreqatı M2 Milli valyuta hesabatlarında, cari hesabatlarda və qeyri-maliyyə təşkilatları və fiziki şəxs depozitlərinin tədaviyə (bankdan kənar) olan nağd pulların həcmi və qalıq vəsaitini özündə əks etdirir.

İqtisadi fəal əhali – məşğul və işsiz əhəlinin ümumi sayıdır.

İqtisadi qeyri-fəal əhali – məşğul olmayan, müəyyən dövr ərzində iş axtarmayan və işə başlamağa hazır olmayan 15 və yuxarı yaşda olan şəxslərdir.

Məşğul əhali - Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə zidd olmayan və bir qayda olaraq qazanc (gəlir) gətirən hər hansı fəaliyyətlə məşğul olan Azərbaycan Respublikasının vətəndaşları, Azərbaycan Respublikasında daimi yaşayan vətəndaşlığı olmayan şəxslər və əcnəbilərdir.

İşsiz əhali – işi və qazancı olmayan, işə başlamağa hazır olub, müvafiq icra hakimiyyəti orqanında işaxtaran kimi qeydiyyatı alınan əmək qabiliyyətli yaşda olan əmək qabiliyyətli şəxslərdir. Bu şəxslər, milli qanunvericiliyə uyğun olaraq işsiz statusu almaq hüququna malikdir.

İşsizliyin səviyyəsi – işsizlərin sayının iqtisadi fəal əhəlinin sayında faizlə ölçülən xüsusi çəkisidir.

İstehlak qiymətləri indeksi (İQİ) – orta alıcılıq qabiliyyətli alıcının aldığı malların və istifadə etdiyi xidmətlərin qeydə alınmış məcmusunun dəyərinin ümumi dəyişməsinə səciyyəvləndirən nisbi göstəricidir. Bu göstərici müəyyən dövr ərzində istehlak edilən malların və xidmətlərin dəyişməz qaldığı şəraitdə əhəlinin istehlak xərclərinin ümumi

məbləğinin dəyişməsinə əks etdirir. İQİ-nin başlıca təyinatlı istehlak mallarının və xidmətlərin qiymət dinamikasının müəyyənləşdirilməsidir.

Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymətləri indeksi (SQİ) – baza sənaye müəssisələri və təşkilatlarının təmsilçi mallarının qiymət qeydiyyatı əsasında hesablanır. Qeydiyyat üçün cari ayda istehsal olunan və yüklənən məhsulların faktiki qiymətləri (əlavə dəyər vergisi, aksizlər, məhsulun maya dəyərinə aid olmayan daşınma xərcləri və s. vergi ödəmələri nəzərə alınmadan) götürülür. Sənaye məhsulları istehsalçıların qiymət indeksi həm məhsullar, həm də iqtisadi fəaliyyət növlərinə görə hesablanır.

Kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalçı qiymətləri indeksi (KTQİ) – kənd təsərrüfatı müəssisələri, fermer təsərrüfatları və ev təsərrüfatları tərəfindən müxtəlif kanallar üzrə realizə edilən kənd təsərrüfatı məhsullarının qiymətlərinin səviyyəsi və dinamikasını xarakterizə edir. Kənd təsərrüfatı məhsullarının qiymətləri üzərində müşahidə kənd təsərrüfatı müəssisələrinin seçmə şəbəkəsi üzrə həyata keçirilir.

Alınmış məlumatlar kənd təsərrüfatı məhsullarının realizə şərtlərinin dəyişməsinin təhlilində və kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalçıların gəlirlərinin dəyişməsində qiymətin rolunun aydınlaşdırılmasında istifadə edilir.

Tikinti-quraşdırma işlərində istehsalçı qiymətləri indeksi - “Tikinti” iqtisadi fəaliyyət növünü xarakterizə edən qiymət statistikasının sisteminin göstəricilərindən biri hesab olunur və “tərkib elementləri” metodu ilə hesablanır. Tikintidə qiymətlərin dinamikası üçün ən vacib, tipik tikinti məhsullarının - yerüstü tikililər və yol qovşaqlarında istifadə olunan məhsulların müayinəsi aparılır.

İndeksin hesablanması üçün informasiya mənbəyi kimi tikinti təşkilatlarının seçmə şəbəkəsinin statistik müayinə məlumatları çıxış edir. Tikinti-quraşdırma işlərinin hər bir növü üzrə hesabat və əvvəlki dövrün faktiki qiymətlərinin müqayisəsi yolu ilə fərdi indeksləri hesablanır. Daha yüksək səviyyələrdə qiymət indekslərinin aqreqasiyası zamanı seçilmiş tipik tikili növlərinin inşasında ilkin iş və elementlərin

dəyər qiymətləndirilməsi ilə əsaslandırılmış çəki strukturundan istifadə olunur.

Tikintidə mövcud olan smeta-normativ bazasına əsaslanan tikinti elementləri bundan sonra respublika ərazisini təmsil edən tikililərin standart tipləri üzrə aqreqasiya olunur.

Nəqliyyat sektorunda yükdaşıma qiymətləri indeksi - ayrı-ayrı nəqliyyat növlərinin yükdaşıma qiymətlərinin dəyişmə templərinin qiymətləndirilməsi üçün həmçinin, ümumi daxili məhsulun (ÜDM) artma (azalma) tempinin hesablanması üçün istifadə olunan deflyator indekslərin və digər makroiqtisadi göstəricilərin müəyyən edilməsi üçün nəzərdə tutulub. Onlar nəqliyyat təşkilatlarının müxtəlif nəqliyyat növləri vasitəsilə yükdaşımalardan əldə etdikləri gəlirlərdəki qiymət amilinin xarakterizə edilməsi üçün istifadə edilir. Yükdaşıma qiymətləri indeksləri makro səviyyədə proqnozların verilməsi və müxtəlif iqtisadi hesablamaların yerinə yetirilməsi zamanı tətbiq edilir. Yükdaşıma qiymətləri indeksləri müxtəlif əlamətlərə: yükün növünə, göndərmənin ölçüsünə, çatdırma vaxtına, daşınma məsafəsinə, daşınma ərazisinə, hərəkət edən tərkibin növünə, yükqaldırma səviyyəsinə və s. görə daşınan yüklərin strukturundakı dəyişmələri nəzərə almadan hesabat dövrü üzrə onların dəyişmələrini müəyyən etməyə imkan verir.

Bütün nəqliyyat növlərinin yükdaşıma qiymətlərinin məcmu indeksi dəmir yolu, boru kəməri, dəniz, daxili sular, avtomobil və hava nəqliyyatı növlərinin yükdaşıma qiymətlərinin indeksləri əsasında müəyyən edilir.

Əhali sayının cari hesablanması əhalinin son siyahıyaalmasının yekunları əsasında aparılır və hər il bu ərazidə doğulanların və daimi yaşamaq üçün bu əraziyə gələnlərin sayı əhalinin sayına əlavə edilir, ölənlərin və bu ərazidən köçənlərin sayı isə əhalinin sayından çıxılır. Növbəti siyahıyaalmanın yekunlarına əsasən əvvəlki siyahıyaalınmadan sonrakı dövrdə əhalinin sayı və tərkibi üzrə müvafiq dəqiqləşdirmələr aparılır.

Əhali yaşayış yerlərinə görə şəhər və kənd əhalisinə bölünür. Şəhər yerlərinə şəhərlər və qəsəbələr aid edilir, qalan bütün yaşayış məntəqələri isə kənd yerləri sayılır.

Doğulanlar və ölənlər haqqında məlumatlar Ədliyyə Nazirliyinin rayon (şəhər) qeydiyyat şöbələri tərəfindən tərtib edilən doğum və ölüm haqqında müvafiq akt qeydlərində olan məlumatların hər ay statistik cəhətdən işlənməsi nəticəsində əldə edilir. Doğulanların sayına yalnız diri doğulanların sayı daxil edilir.

Əhalinin təbii artımı – təqvim ilində diri doğulanların sayı ilə ölənlərin sayının fərqinə bərabərdir.

Doğumun ümumi əmsalı – uşaq doğumunun intensivliyini müəyyən edən göstəricidir. Təqvim ilində diri doğulanların sayının əhalinin orta illik sayına nisbəti ilə ölçülür, əhalinin hər 1000 nəfərinə hesablanır.

Ölümün ümumi əmsalı – əhali arasında ölümün intensivliyini müəyyən edən göstəricidir. Təqvim ilində, müvafiq olaraq ölənlərin sayının əhalinin orta illik sayına nisbətidir, əhalinin hər 1000 nəfərinə hesablanır.

Təbii artımın əmsalı – əhalinin təbii artımı nisbi göstəricilərlə də səciyyələndirilə bilər. Təbii artım əhalinin orta illik sayına bölünərək orta illik əhalinin hər 1000 nəfərinə hesablanır və ya doğumun və ölümün ümumi əmsallarının fərqi ilə müəyyən edilir.

Ölümün səbəbləri haqqında informasiya mənbəyi ölümə səbəb olmuş xəstəlik, bədbəxt hadisə, qətl, özünəqəsd, və digər xarici təsirlərlə əlaqədar olaraq səhiyyə müəssisələrində tərtib olunan ölüm haqqında tibbi şəhadətnamələrdəki qeydlərdən ibarətdir.

Ölüm haqqında məlumatların səbəblər üzrə kodlaşdırılması və işlənməsi xəstəliklərin, zədələr və ölümün səbəblərinin X baxılış Beynəlxalq Təsnifatına uyğun aparılır.

Doğulanda gözlənilən ömür uzunluğu (0 yaş üçün) – doğulanların hər birinin orta hesabla yaşaya biləcəyi illərin sayını göstərir. Burada doğulanların bütün ömrü boyu ölümün səviyyəsinin hər yaş qrupu üzrə göstəricinin hesablandığı ildəki səviyyədə dəyişməz qalacağı şərti qəbul edilir. Doğulanda gözlənilən ömür uzunluğu həyat cədvəllərinin hesablanması nəticəsində alınır.

Nikah kişi və qadının bir-birinə və uşaqlara qarşı hüquq və vəzifələrini müəyyənləşdirən münasibət formasıdır. Ər və

arvad arasında hüquqi münasibət, onların nikahlarının Ədliyyə Nazirliyinin rayon (şəhər) qeydiyyat şöbələrində qeyd etdirilməsidir.

Əhalinin təbii hərəkətinin cari statistikasını yalnız hüquqi cəhətdən qeyd olunmuş nikahları nəzərə alır. Əhalinin siyahıyaalınmasında isə rəsmi qeydə alınıb-alınmamasından asılı olmayaraq, faktiki nikahda olanlar da hesaba alınır.

Nikahın ümumi əmsalı – təqvim ilində qeydə alınmış nikahların sayının əhalinin orta illik sayına olan nisbətidir, əhalinin hər 1000 nəfərinə hesablanır.

Boşanma (nikahın pozulması) – birlikdə yaşayan ər-arvadın nikahlarının son hüquqi ləğvi tərəflərə təkrar nikaha daxil olmaq hüququ verir. Nikahın pozulma faktı Ədliyyə Nazirliyinin rayon (şəhər) qeydiyyat şöbələrində qeydiyyata alındıqdan sonra pozulmuş hesab olunur.

Boşanmanın ümumi əmsalı – təqvim ilində qeydə alınmış boşanmaların sayının əhalinin orta illik sayına nisbətidir, əhalinin hər 1000 nəfərinə hesablanır.

E-mail:sc@stat.gov.az
<http://www.stat.gov.az>

Azərbaycan Respublikasının Dövlət Statistika Komitəsi
AZ 1136, İnşaatçılar prospekti 81
Nüsxə 139